דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ד', י"ג בכסלו תשל"ה, 27 בנובמבר 1974 ● גליון 15147

קרא ב"דבר":
- המאבק הפסיכולוגי בגולן / אהוד יערי
- הצופן של רבין / דוד שחם
- תסביך שמשון הגיבור / ג'וזף קראפט
- קריאות ביניים / חיים איזק
- ברה"מ לפני ברירה / דב אפל
- נאה דורשים / אהרן גבע
- כאן חיפה / עמוס כרמלי
- עכשיו / עמ' 9
- מדריך לבידור, ביקורת רדיו וקולנוע / עמ' 11
- מדע וטכניקה / עמ' 12

מזג האוויר

חמים ויבש.

הטמפרטורות: ירושלים 11—18, מעלות, רמת הגולן 9—16, נהריה 10—24, צפת 9—17, חיפה 14—23, טבריה 11—24, נצרת 12—20, עפולה 8—24, בית שאן 11—24, השומרון 12—19, תל אביב 12—23, לוד 9—25, יריחו 10—27, עזה 11—25, באר שבע 6—24, אילת 17—37, מפרץ שלמה 14—28.

היום 12 עמודים ● המחיר 1.05 ל"י

הודעת ואלדהיים בירושלים

הסורים מאריכים המנדט ללא תנאי

לפי דרישת או"ם הרסו בעצמם ביצורים שהקימו באיזור החיץ שלא לפי הסכם ההפרדה

ראש הממשלה, לצדדיו שר החוץ ושר־הבטחון, בשיחה עם מזכיר או"ם ומפקד כוח החירום של או"ם

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

מזכיר או"ם ד"ר ק. ואלדהיים אמר אתמול לעתונאים לאחר פגישתו עם ראש הממשלה יצחק רבין כי המנדט של כוח המשקיפים של או"ם בין ישראל לסוריה יחודש לשישה חודשים ובתשובה לשאלה נוספת הוא אמר, כי לא נקבעו תנאים מוקדמים לכך.

הארכת המנדט, בהסכמת ממשלת סוריה, צפויה להתקבל בישיבת מועצת הבטחון ביום שישי.

בינתיים נודע כי כתוצאה מהביקורת שערך כוח החירום של משקיפי או"ם באיזור החיץ בצד הסורי, נתגלו ביצורים סוריים שלא היו מותרים במסגרת הסכם ההפרדה ולפי דרישת או"ם הרסו הסורים עצמם את ביצוריהם.

לאחר מכן דרשו הסורים ביקורת דומה בצד הישראלי של איזור החיץ על ידי אנשי או"ם אך בביקורת זו קבעו אנשי או"ם, כי ישראל מקיימת את הסכם ההפרדה בלי הפרה.

בהסכמת הסורים להרוס את הביצורים האסורים רואים אנשי או"ם סימן מעודד לכוונותיהם של הסורים לגבי קיום הסכם ההפרדה עם ישראל גם בעתיד.

יחד עם זאת, לא מן הנמנע הוא, כי ההחלטה הסורית להאריך את הסכם ההפרדה התקבלה לאחר ששר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר הבטיח לסורים בביקורו בדמשק לא לזנוח אותם ולהבטיח, כי גם בסיבוב השיחות תיאות ישראל לבצע נסיגה נוספת בסיני ולאחר מכן נסיגה נוספת גם ברמת הגולן, אך לסברה זו לא ניתן אמש שום אישור לא ממקורות ישראליים ולא ממקורות או"ם. עם הגיעו לירושלים, התקבל

(המשך בעמוד 2, טור 1)

קיסינג'ר לשר־האוצר

ההסכם הכלכלי ייחתם בינואר

ביטויי הוועדות המשותפות לישראל ולארה"ב בעניני השקעות, עידוד הסחר, העברת ידע, הבטחת חומרי גלם. ההסכם למניעת כפל מיסוי יובאו לאישור בפני שרי האוצר והמסחר של ארה"ב וישראל בסוף ינואר בוואשינגטון.

על כך מסר אתמול שגריר ארה"ב, קנת קיטינג, לשר האוצר יהושע רבינוביץ, בפגישה בירושלים לפי בקשת השגריר.

קיטינג מסר, כי שר האוצר האמריקאי וויליאם סיימון ביקש לדחות את פגישת השרים, שהיתה אמורה להתקיים בראשית דצמבר, כדי לאפשר למטרד האוצר האמריקאי שהות נוספת לעיין בהמלצות הוועדות המשותפות. השגריר מסר עוד, כי אין לייחס לדחיה משמעות אחרת מאשר רצונו של סיימון להביא לידי גמר היובי את המלצותיהן של הוועדות המשותפות.

עוד מסר, כי עד לסוף ינואר הקרוב תוקם המועצה הציבורית ארה"ב־ישראל לעידוד השקעות מארה"ב בישראל. ועדה זו תורכב מאנשי מפתח במשק האמריקאי.

פרופ' מ. לוי: השתלת לב נוסף — השיטה לעתיד

מאת סופר "דבר"

פרופ' מוריס לוי

השתלה של לב נוסף בגופו של בעל לב חולה היא חידוש שעשוי להיות לו עתיד בדבר אה — כך הגיב אתמול פרופ' מוריס לוי מבית החולים "ביילינסון" על הידיעה בדבר הניתוח שערך פרופ' כריסטיאן ברנארד בגופו של חולה לב בדרום־אפריקה.

פרופ' לוי אמר לסופר "דבר", כי השיטה של חיזוק לב חולה על־ידי לב, או חלק לב, אחר, ידועה מניסויי מעבדה בכלבים ובחיות אחרות והיא הופעלה גם על אדם על ידי פרופ' דה־באקי בטקסאס. אך הוא השתמש באבר מלאכותי, המחובר למקור אנרגיה חיצוני ולכן אפשר להשאירו בגוף החולה כמה שבועות בלבד, לחיזוק הלב החולה.

היתרון והחסרון

יתרונה של השתלת לב נוסף היא בכך, שבמקרה שהגוף דוחה אותו, אפשר להוציאו, בלי תוצאות קטלניות, ומצב החולה לא יהיה רע משהיה לפני הניתוח — כפי שקורה היום בהשתלת כליות. בהשתלה המחליפה את הלב אין סיכוי שני, אם נדחה הלב.

חסרונה של השיטה הוא בכך, שאין היא פותרת את בעיית ההדחה של האיבר הזר, וכן נשארות בעינן הבעיות של מציאת לב ושל התאמת לב. הקושי בהשגת לב

(המשך בעמוד 2, טור 1)

אלון — לפגישה עם קיסינג'ר ב־9 בדצמבר

מאת חגי אשד סופר "דבר"

שר החוץ יגאל אלון הוזמן לביקור בוואשינגטון ב־9 בדצמבר לשיחות עם עמיתו ד"ר הנרי קיסינג'ר. דובר משרד החוץ בירושלים שהודיע על כך אתמול אמר, כי השר אלון הוזמן לשוחח "על נושאים בעלי עניין לשתי המדינות ולבדיקת האפשרויות לשלום במזרח התיכון".

האפשרות, ששר החוץ יגאל אלון יוזמן לוואשינגטון בדצמבר נקבעה באורח עקרוני בביקורו של קיסינג'ר בירושלים, ב־12 באוקטובר. מועד הביקור לא נקבע סופית והוחלט גם לא לתת לכך פירסום, כיוון שגם האמריקאים וגם הישראלים העדיפו להמתין לתוצאות ועידת רבאט ולתוצאות פגישת הפיסגה האמריקאית־סובייטית.

עתה, לאחר שני אירועים אלה, הוברר כי שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר יוכל לחדש את מאמצי התיווך שלו בין ישראל למצרים. כהכנה לכך, הוא מזמין אליו לוואשינגטון לחודש דצמבר את שרי החוץ של ישראל ומצרים ואולי גם שרי חוץ ערביים נוספים. לאחר מכן יוכל קיסינג'ר להחזר לביקור באזור בחודש ינואר או לפני ביקור המיועד של המנהיג הסובייטי ליאוניד ברז'נייב בקאהיר האמור להיערך ב־15 בינואר.

נראה כי קיסינג'ר ישתדל לשכנע את המצרים כי לא יתללו שינוי במדיניותם הנוכחית המבוססת על המשך ההתקרבות לארצות הברית התיווך האמריקאי בין ישראל למצרים, גם אם יוטל שיפור מה ביחסיהם עם ברית המועצות כתוצאה מביקור ברז'נייב.

בדוחות בתוקף את החלטות הצעצרת ציין שר החוץ שאין כל משקל למה שהתחולל שם לבד מן המשקל התעמולתי־פוליטי, אך לא דיוניה ולא החלטותיה יקבעו גורלנו — הוסיף אלון — "כשם שלא החלטות אונסק"ו יקבעו את רמת התרבות, החינוך וההתפתחות המדעית של ישראל. את התנהגותנו ועתידנו נקבע אנו בעצמנו".

אלון הזהיר, שעם כל חוסר ה־

(המשך בעמוד 2, טור 8)

ברז'נייב: "ישראל מחבלת בשלום"

מוסקווה (יופי"ט ורל"ה). — מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב תקף אתמול בחריפות את ישראל והאשים אותה בהבלגה גלויה בהסדר שלום, כשהיא נהנית מ"סיוע גלוי" מהחוץ.

בנאום באולאן באטור בירת מונגוליה אמר ברז'נייב: "התפקיד הדחוף של יישוב הסכסוך המזרח תיכוני, של כינון שלום צודק וברקיימא באזור חשוב זה, משפיע ללא ספק ישירות על הבטחת בטחונן של מדינות אסיה. "אך המצב במזה"ת אינו משתפר כלל וכלל, הוא נעשה רק חמור־נפץ במידה נוספת. בגלל המדיניות הפרובוקטיבית התוקפנית של ישראל, המחבלת בגלוי בהסדר בדרכי שלום, כשהיא נהנית מתמיכה ברורה מהחוץ".

בהמשך דבריו חזר ברז'נייב על ההצהרות סובייטיות קודמות ואמר, כי הדרך המהימנה היחידה, שיביא לשלום בר־קיימא במזה"ת, היא "שחרור מלא של כל האדמות הערביות, שנכבשו ב־1967, הגשמת הזכויות הלגיטימיות של העם הערבי הפלשתינאי להקמת במסגרת מדינית משלו להגדרה עצמית וכן מתן ערובות מוסמכות והתחייבויות לבטחונן ולעצמאותן של כל המדינות, המצויות עתה באזור הסכסוך".

דרישה לחידוש ועידת ז'נבה בהקדם

הוא קרא להשבת מפרות אלה במסגרת ועידת ז'נבה, שנוסדה במיוחד למטרה זו על פי החלטות או"ם.

680 מיליון ד' אושרו לישראל

כולל מענק נוסף ב־89.5 מיליון ד'

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — ועדת־החוץ של הסנאט אישרה אמש את "חבילת הסיוע" המזרח־תיכונית.

הוועדה העניקה לישראל סכום נוסף של 89.5 מיליון דולר. מעבר למה שאושר לה בשלבים מוקדמים בדיון על חוק סיוע החוץ בקונגרס. יחד אושרו לישראל 679.5 מיליון דולר. 339.5 מיליון דולר בתוך סכום זה הם מענק כלכלי ו־300 מיליון הם סיוע צבאי. 100 מיליון מתוך זה — בדי בק ו־200 מיליון — אשראי. כן תקבל ישראל מענק של 40 מיליון דולר לקליטת יהודי ברה"מ.

אושר המענק למצרים

ועדת החוץ אישרה גם מענק של 250 מיליון דולר למצרים וקרן של 100 מיליון דולר, שהייעוד רובה או כולה לסוריה.

אמש החליטה ועדת החוץ פה אחד לקבל את הצעתו של הסנאטור קליפורד קייס לבטל סיוע אמריקאי לאונסק"ו, עד שיסנה האירגון את החלטתו להוציא את ישראל.

החלטות ועדת החוץ אינן סופיות; הן טעונות אישור מליאת הסנאט וכן דיון נוסף בוועדה המקצבות של שני הבתים. עדיין קיים ספק, אם הקונגרס יספיק לפני פיזורו בסוף דצמבר לאשר את חוק סיוע החוץ.

בקולות כל הסיעות פרט למוקד ורק"ח

הכנסת הוקיעה החלטת העצרת בנושא הפלשתינאי

שר־החוץ: עדיין יש טעם לפעול להסדר מדיני

מאת יהושע תדמור, סופר "דבר"

הכנסת הוקיעה אתמול את החלטת עצרת האו"ם בנושא הפלשתינאי וקבעה כי המלצות העצרת מהוות עידוד למרצחים. בהחלטת הסיכום אשר לה היו שותפות כל סיעות הבית, למעט רק"ח ומוקד, הודגש, כי ישראל לא תנהל מו"מ עם ארגוני הטרור והינה נכונה להסדרי שלום עם שכנותיה.

כל משתתפי הדיון, להוציא רק"ח, הוקיעו בחריפות שונות של חריפות את החלטות עצרת או"ם. היתה הסכמה כללית, כי אין מו"מ ואין מגעים עם אש"ף וכי נצטמק סיכויי השלום וגברו סכנות המלחמה.

יחד עם זאת נשמעה, נימה אופטימית יותר, במיוחד בדברי שר החוץ יגאל אלון שיש עדיין טעם לפעול ולקדם כל סיכוי להסכם מדיני.

דוברי האופוזיציה חזרו על תביעתם לכינון ממשלת ליכוד לאומי.

אלון, שפתח את הדיון בכנסת על החלטת עצרת או"ם בעניין אש"ף אמר, כי אם נגזרה עלינו הלילה בלחמה נוספת, נדע לעמוד בה בצורה העשויה להפתיע את אויבינו. אך איננו שואפים לבצעת נוספים. "מי שמבקש להשוות את מצבנו למצבה של צ'כוסלובקיה בימי מינכן — אמר — טועה טעות חמורה. לא נרשה לי ממשלות מפורזות לנסות לפייס את אויבינו על חשבוננו".

הפגועים והקנויים

שר החוץ עבר על גינוחה של עצרת או"ם, שהגיעה לדרגת שפל כזו של הצעה, המסוגלת לקבל תוצאתה על פי צירוף הכוחות הערביים—סובייטיים עם הבוחרים אחריהם ואלה הקנויים עלידם והכנועים להם.

סניף בנק־הפועלים נפתח בניו־יורק

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — סניפו הראשון של בנק הפועלים בארה"ב נפתח בניו־יורק בהשתתפות אישי ציבור ומשק אמריקאיים וישראליים, בהם יו"ר הנהלת הסוכנות פנחס ספיר ורעיית ראש־הממשלה לאה רבין, העושים בניו־יורק בשליחות המגבית והסוכנות היהודית.

מנהל בנק הפועלים יעקב לוינסון אמר אתמול במסיבת עתונאים, שהסניף יתרכז בהגברת הקשרים המסחריים בין ישראל לארה"ב ובמשיכת הון אמריקאי לישראל. "על רקע תקופת המרכוד של ארה"ב בכלכלת ישראל, אנו בצפיים שהסניף החדש יתרום תרומה חשובה ליחסים הכלכליים בין שתי המדינות" — אמר לוינסון.

לבנק הפועלים כבר יש סניף בלונדון והוא עומד לפתוח בפברואר סניף שני שם.

לוינסון הסביר לכתבים כלכליים של העתונות האמריקאית את הסיבות לגידול המהיר בבנק הפועלים בשנים האחרונות. לדעתו תרמו להישגי הבנק שיטת הניהול שלו, תכניות החסכון שבהן הוא בתמחה, קרנות הפנסיה וכניסתו לשוק הבין־לאומי.

מורטוריום של שנה לבנק של רוזנבאום

ג'נבה, (עטפ"א). — בית־המשפט בז'נבה החליט אתמול על מתן מורטוריום של שנה אחת ל"בנק הבין־לאומי לקרדיט", אשר הקשיים שלו ויעוצו את המימסד הפיננסי הן בישראל והן במערב־גרמניה.

בית־המשפט החליט להעביר את הנהלה הבנק לחברת נאמנות בריטית. כל נכסי הבנק יוקפאו עד אוקטובר 1975. אם כי הבנק יוכל מעתה להמשיך בביצוע פעולות בנקאיות שוטפות.

כפי שנמסר, מצא בית־המשפט שהבנק, אשר בעל המניות הראשי שבו הוא איש הפיננסים היהודי טיבור רוזנבאום, הוא בעל די נכסים כדי לעמוד בהתחייבויותיו. כן מצא בית־המשפט, כי הבנק סובל אך ורק ממחסור זמני של מזומנים.

מקורות בית־המשפט אמרו, כי התחייבויות הבנק מסתכמות ב־500 מיליון פרנק (170 מיליון דולר) והן מכוסות על־ידי נכסי דלא־ניידי, השקעות לזמן ארוך ובניני ונכסים אחרים.

הבנק ייפתח בשבוע הבא

הבנק ייפתח מחדש השבוע. אולם המפקידים הקודמים לא יקבלו את כספם בחזרה, אלא אם כן יחליטו כך הנאמנים.

שלג ראשון ירד על פסגת החרמון

שלג ראשון ירד אתמול על פסגת החרמון וגרם לגל קור בצפון רמת הגולן. (ע)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי ת"א—יפו — המחלקה לתרבות ולנוער
סניף שכונת התקוה

הערב, 28.11.74, בבית ההסתדרות רח' חנוך 18 בערב 7.30 פגישה עם השר שלמה הלל
בעיות פנים וחוץ
דברי ברכה: יוסף אביעד,
חבר מזכירות מועצת פועלי ת"א—יפו
המנחה: כוכבי תאורי
מזכיר ההסתדרות בכפ' התקוה ובאיזור

מפלגת העבודה הישראלית / המרכז

ישיבת מרכז המפלגה

בהשתתפות חברינו בסיעת המערך בכנסת ובועה"פ של ההסתדרות,

תתקיים מחר, יום חמישי י"ד כסלו תשל"ה — 28.11.74 בשעה 16.00, באולם בית ארלוזורוב, רח' בילינסון 6, תל־אביב.

סדר היום: **המדיניות הכלכלית**

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
המחלקה לשכונות ולפעולה קהילתית

"עמידר"
המחלקה לעבודה קהילתית

מחר, יום ה' 28.11.74, בשעה 10 בבוקר

יום עיון משותף
לרכזי השכונות והפעולה הקהילתית

העובדים הקהילתיים של "עמידר" שיתקיים במועדון ארגון אבהות עובדות רחוב דיזנגוף 210 תל־אביב

הנושא:
"הקמת והפעלת ועדי השכונות"

שמן ללא קלוריות!
פרטים בקרוב

מנכ"ל בתי הזיקוק — בעקבות דו"ח החקירה

סיכוי לקבל בחזרה 3 מיליון הדולר מהחברה הזרה שהפקידה הכסף בוואדוז

מאת עמוס כרמלי, סופר "דבר" בחיפה

מנכ"ל בתי הזיקוק אביגדור ברתל אמר אתמול, כי טובים הסיכויים, שבתי הזיקוק יקבלו בחזרה את 3 מיליון הדולר, שהופקדו בחברה הוואדוזית "אינטר קרדיט טראסט" של ד"ר טיבור רוזנבאום.

ברתל שהופיע במסיבת עתונאים בחיפה לרגל פרסום דו"ח צוות החקירה בפרשת הפקדה בתי הזיקוק בוואדוז, ציין כי מתנהלים מגעים מתקדמים עם החברה הזרה למסחר בנפט, אשר הפקידה בוואדוז את 3 מיליון הדולר, שהיו מיועדים לבתי הזיקוק. בתי הזיקוק אמורים היו לקבל כסף זה כדיבידנדים לשנת 1974, בהיותם שותפים ב־25 אחוז בחברה הזרה. באמצעות חברה־בת שלהם באירופה. להערכת ברתל, יסתיים המו"מ בנושא זה תוך ימים ספורים, ואם יוכתר בהצלחה, יזוו בתי הזיקוק החברה הישראלית היחידה, שהסתיקה לחמוק מהפסדים כתוצאה מהפקדות בחברות הוואדוזיות של ד"ר רוזנבאום.

הפקדה אחת מתוך 3 נתקעה בוואדוז

צוות החקירה קבע, כי מתוך שלוש הפקדות שהיו על־שם בתי הזיקוק אצל ד"ר טיבור רוזנבאום — רק הפקדה זו, בסך 3 מיליון דולר, שנעשתה ביוני 1974 לפרעון ב־15 בינואר 1975, נתקעה בוואדוז וספק אם ניתן יהיה לגבות אותה מהחברות של ד"ר רוזנבאום. מדברי ברתל משתמע, כי בתי הזיקוק תובעים את הכסף מהחברה הזרה שהפקידה אותו בוואדוז.

צוות החקירה קובע, כי הכסף הועבר לוואדוז על ידי מנהל החברה הזרה, על־פי הוראות בעל פה של מיכאל צור, למרות שלא היתה לצור סמכות פורמלית בשם בתי הזיקוק לטפל בכספים שלה. "לדעתנו — קובע צוות החקירה — פעלה החברה הזרה בקשר לסכום זה שלא כדין, ובלי מידת הזהירות הדרושה לגבי העברת סכומים בהיקף כזה, משום כך, סבורים החוקרים, חייבים בתי

(סוף בעמ' 3, טור 6)

מפלגת העבודה הישראלית / מחוז ירושלים

במת אגוד מקצועי

תתקיים היום, יום רביעי, י"ג בכסלו תשל"ה 27.11.74 בשעה 17.00 בבית המפלגה רחוב יפו 62.

בהשתתפות שר החינוך הח' אהרן ידלין

הנושא:
המדיניות הכלכלית והשלכותיה על בעיית החינוך.

לתשומת לב החברים: האולם מחומם.

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך
המחלקה המדינית מקצועית
מטה הבחירות לועדת העובדים

כנס ארצי

של מזכירי הסניפים, מזכירים מועצת הפועלים, מזכירי הסתדרות המורים וחברי מטות הבחירות.

בהשתתפות:
הח' מאיר זרמי, מזכ"ל "העבודה".
הח"כ שלום לוין, מזכ"ל הסתדרות המורים.
הח' דוד אבנון, מרכז מטה הבחירות.

שיתקיים היום, יום רביעי, י"ג כסלו תשל"ה — 27.11.74 בשעה 16.00, במועדון "יהודית", רחוב הירקון 81, תל־אביב.

הנושא: הערכות לבחירות.

ביום ראשון, 1.12.74, בשעה 21.30 בחדר האוכל במשקנו
תיערך אזכרה לבננו
יוסף לוין (ספי) ז"ל
במלאות שלושים לנפילתו
המשפחה
וקיבוץ מעגן מיכאל

חברות הבניה פותחות במבצע שיכון
לזוגות צעירים
זכאי משרד השיכון

כל זוג צעיר יוכל לפנות אל חברת השיכון הנוחה והמתאימה לו ולקבל את כל הזכויות המגיעות לו בהתאם לקריטריונים של משרד השיכון

פרטים במודעות בדבר השבוע ביום ו' 29.11.74

אבינו, סבנו וחברנו היקר
נתן גורלי ז"ל
איננו
נפטר ביום ג', י"ב כסלו תשל"ה. 26.11.74
את נפטנו ציוה למדע
המשפחה
ובית כפר גלעדי

בתשובה למשלחת המפד"ל

רבין יביע עמדתו בענין הרחבת הממשלה - לאחר הדיון ב,עבודה'

מאת דן פתיר, סופר „דבר"

ראש הממשלה יצחק רבין הודיע אתמול במני משלחת מטעם המפד"ל, כי הוא שולל להלכין הכנסת שינוי בלשון בקווי היסוד של הממשלה, ולכן הוא מסופק אם הליכוד יסכים בכלל להצטרף על בסיס קווי היסוד הקיימים של הממשלה.

משלחת המפד"ל, שכללה את שר הסעד מ. חזני, המזכיר צ. ברנשטיין והח"כים א. מלמד, ד"ר י. בן־מאיר ופ. שיינמן, וא. שטרן מהקיבוץ הדתי — שמעה מראש־הממשלה, כי אין ברצונו להצהיר על עמדתו בעד או נגד הקמת ממשלת ליכוד לאומי לפני שתדון בכך מפלגת העבודה השותפות בקואליציה. כן דחה רבין את הטענה כאילו המצב כיום דומה למצב ב־1967 מבחינת הצורך בכינון ממשלת ליכוד לאומי.

מפד"ל פונה לל"ע להעמודה משותפת

עם זאת, החליטה אתמול סיעת המפד"ל בכנסת לפנות לל"ע כדי לפתח יוזמה במשותף במישור הקואליציוני להקמה מיידית של ממשלה אחדות לאומית. במקורות במפד"ל נמסר, כי המזכיר צ. ברנשטיין צומד לבוא היום לל"ע לגבי קיום פגישה בנושא זה, וכן יפנה גם אל הליכוד במגמה לברר את גישתו של גוש זה לגבי הקמת ממשלת ליכוד לאומי על בסיס קווי היסוד הקיימים של הממשלה. כן תתייצב היום משלחת של המפד"ל לפני נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, כדי להביע בפניו את עמדתם בשאלה זו.

פעילויות נוספות במישור זה: נציגות של הנהלת הליכוד נפגשה להזמנת ל"ע ותבוא מחר למרכז ל"ע כדי להדבר עם הנהגת כפלבה זו; הוועדה המדינית של מפ"ם מתכנסת היום בת"א ונצפויה בה החלטה הפוללת את כינונה של ממשלת ליכוד לאומי; לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת עשויות לדון בנושא זה בישיבה מצוהפת שתיערך ביום ג. הבא.

צדוק נפגש עם הפרופסורים מתנגדי ההרחבה

מכתב „דבר" בירושלים מוסיף: שר המשפטים חיים צדוק חזר והביע עמדתו נגד הרחבת הממשלה מטעמים מדיניים וציין, כי צירוף הליכוד לממשלה לא יועיל בתחום זה. אם כי אין ספק שהיה מועיל בתחומי בטחון, כלכלה וחברה.

שר המשפטים נפגש עם קבוצת פרופסורים ומרצים מהאוניברסיטה העברית בירושלים, המתנגדת לצירוף הליכוד לממשלה. בכוונת הקבוצה להיפגש עם חברים בכירים בממשלה כדי להביע את עמדתה בתחום זה, וכדי לדרבן את הממשלה ליזמות מדיניות.

הפגישה עם ח. צדוק היתה הראשונה והשתתפו בה מ. ברונו, ע. טברסקי, י. יובל, י. בר־פורת, ג. שפר, גליה גולן, א. שישינסקי ו־י. ארנון.

בנק־ישראל: תוספת השכר — 16 אחוז

„ההסכם נחתם על דעת ההסתדרות"; אלמוזלינו תובע דיון בוועדה המרכזת

לידיעות השונות על המכות הורגות להסכם ההנהלה ולקבוצת עובדים בכירים בבנק ישראל אין כל יסוד — נמסר אתמול בבנק ישראל בתגובה לפרסומים סביב הסכם השכר בבנק שהתפרסמו בעתונות.

הסכם השכר החדש, שהינו לשנת 1974, נחתם בין ההנהלה וועד העובדים על דעת ההסתדרות ובהתאם למדיניותה לגבי הבנקים המסחריים האחרים. שום הטבות אחרות מחוץ להסכם העבודה לא ניתנו לכל עובד בבנק.

כל סעיפי ההסכם מסתכמים להוצאה שנתית של 4.5 מיליון לירות, המהוות תוספת של 16 אחוז על סעיפי ההוצאות לשכר שהסתכמו, לפני ההסכם, ב־27.5 מיליון לירות. החלוקה של תוספת השכר — בסך כולל של 16 אחוז — בין הדרגות השונות נקבעה בהסכם על ידי ועד העובדים, ההנהלה וההסתדרות. חלוקה זו נעשתה כך, ששכרם הכולל של עובדי הבנק ב־1974 יעלה בשיעור גבוה יותר לגבי הדרגות הנמוכות.

חבר הוועדה המרכזת נתן אלמוזלינו פנה למזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל, בבקשה להעמיד לדיון בוועדה המרכזת את הסכם השכר בבנק ישראל. היא מציין, כי אם יתברר לאחר בדיקה, כי יש בהסכם זה חריגה מהנורמות שנקבעו ע"י ההסתדרות יש לבטל את ההסכם.

„מפרסומים בעתונות מתברר שבהסכם העבודה שנחתם עם הנהלת בנק־ישראל — ניתנות למנהלים הבכירים של המוסד הטבות עד ל־1500 ל"י לחודש וזה כתוספת גלובלית עבור שעות נוספות, 500 ל"י דמי ייצוג וכ"כ החזר התשלומים לביטוח הלאומי על ידי גילומם כתוספת נטו לשכר היסוד", כותב אלמוזלינו.

„הטבות אלה במידה שיתברר שניתנו לעובדי בנק ישראל, נוגדות את מדיניות השכר של ההסתדרות וצורמו בצדק תגובות חריפות בקרב הציבור ועדת הכספים של הכנסת וגורמים ציבוריים רבים".

פרופ' לוי: השתלת לב נוסף

(המשך מעמוד 1)

בות כתאים הביא, למעשה, להפסקת ההשתלות, וכיום יש רק רופא אחד, נורמן שאמווי בקליפורניה, הממשיך לבצע כ־15 השתלות־החלפה של לבבות בשנה.

שיטת העתיד

לפרופ' לוי נראה, כי השתלת לב נוסף, או חלק לב נוסף, תהיה השיטה המקובלת בעתיד. כאשר יצליחו לשכלל את הלבבות המלאכותיים ולפתרם בתגלות במקור אנרגיה חיצוני.

עם זאת הדגיש פרופ' לוי, כי זוהי תגובה ראשונה, אשר אינה מבוססת עדיין על דיווח בקצוני בלא.

שבץ לב קל לבעל שני הלבבות

ק י י פ ט א ו ן. (יופ"ע וע"ר). — בעל שני הלבבות איון טיילור סובל משבץ קל, אך שני הלבבות פועלים כסדרם והמנתחים אופטימיים — נאמר בהודעה רפואית, שפורסמה אמש מטעם בית־החולים „חרוטה סחור".

טיילור, בן 58, לקה בשבץ בעת הניתוח בן חמש השעות, שהיה במינו, שנערך לו אתמול. כדי לחבר את ליבו החולה אל לבה של ילדה בת 10, שנהרגה בתאונת־דרכים.

„שבץ השפיע על זרועו הימנית, אולם בהודעה, נאמר, כי טיילור בהכרה מלאה וכי הסיבוך יהיה קרוב לוודאי זמני בלבד.

„מצבו של הפציינט כצויין מנקודת־ראות של הלב. הלב השתיל החל להרים כ־40 אחוז מן ההספק המשותף של שני הלבבות" — נאמר בהודעה.

בינתיים סיפרה אתמול דיאנה טריקר, אמה של הילדה שלבה פועם בגופו של טיילור, על החלטתה להתיר את ההשתלה.

„כאשר הודיעו על המסמך להתיר לרופאים להשתמש בלב של ג'ניפר, עדיין הייתי אחוזה הלם ולא הבנתי בדיוק מה עשיתי.

„אולם כאשר אני חושבת על כך עתה, הרי הייתי עושה אותו דבר. טוב לדעת, כי אפילו במותה היה ביכולתה של ג'ניפר להציל חיי אדם אחר" — אמרה האם.

הסורים הסכימו

(המשך מעמוד 1)

מזכיר או"ם לשיחה עם ראש הממשלה יצחק רבין בלשכתו. היתה ארוכה לבעלה מטעמה והשתה בה שר החוץ יגאל אלון, שר הבטחון שמעון פרס ואנשי משרד החוץ מרדכי קדרון, המטפל בארגונים הבין־לאומיים, מאיר רוזן היועץ המשפטי והדר רבין מהמחלקה לענינים בין־לאומיים.

לאחר מכן נועד האורח עם אנשי מטליהו לארוחת עבודה במשרד החוץ בירושלים. נטלו בארוחה מנכ"ל משרד ראש הממשלה מ. גזית, ראש אמ"ן אלוף ש. גזית, מנהל אגף היקר במשרד החוץ י. רביב ואל"מ ש. לוינזון ועוד יתר המשתתפים בפגישה הקודמת.

הבוקר, בשעה 10.00 נקבעה פגישה נוספת בין השר אלון לבין ואלדהיים ולאחר מכן יצא ואלדהיים לקאהיר.

נדונה מערכת היחסים עם או"ם

בארוחת העבודה נדונה בהרחבה ובפרוטים מערכת היחסים בין ישראל לבין או"ם, לאחר ההצבעות האחרונות בעצרת או"ם וכן בוועידה אונסק"ו. ההחלטות המפליות בנושא זה ישובצו בהמשך השיחה עם מזכיר או"ם ועמיתיו, שיתקיים הבוקר לפני צאת האורח לקאהיר. כן נדונו בארוחה אמש בעיות בעשיות הכרוכה בהמשך תפקידם של כוח החירום של או"ם בדרום ובצפון. בהנחה ברורה כי הארכת של המנדט בגבול הסורי אינה מוטלת בספק.

החלפו הערכות על המצב במזרח התיכון ובמיוחד על עמדה סוריה ובצרים לגבי באמצעי השלום באיזור.

בארוחת העבודה לא הודבר כלל תנאים מוקדמים כלשהם לגבי הארכת המנדט של כוח המשקיפים בצפון.

ואלדהיים בכוה: תפקידנו להיחלץ מהמבוי הסתום

המזכיר הכללי של האו"ם, ד"ר קורט ואלדהיים, הגיע אתמול לפנות ערב לישראל, לאחר שיחות עם מנהיגי סוריה בדמשק.

ד"ר ואלדהיים הגיע במטוס מבוהלים מדגם „סקר". ועם רדתו מן המטוס צעד על גבי המטה האדום שנפרש לכבודו. לאורך השטיח התייצבו מנן ראש הממשלה ושר החוץ יגאל אלון, שגרירת אוסטריה ד"ר יוהנה נסטור, כמפקד כוח משקיפי ההפרדה של האו"ם גנראל בנס ליליטסראנד, פקידים בכירים של משרד החוץ ושל צבא הא"ל. יחד עם מזכיר או"ם ירד מן המטוס גם כמפקד כוחות או"ם באיזור, גנראל אנסיו סילסוואו.

בשיחה עם כתבים בנמל התעופה אמר ואלדהיים: „באתי לתת על המצב הטשטף במזרח התיכון, המצב הוא רציני מאד ומתפקידנו לעשות הכל להיחלץ מהמבוי הסתום שאנו נמצאים בו".

בדברי התגובתו אמר אלון, כי האורח יודע כי יש לנו ויכוח בסיסי עם החלטות האו"ם האחרונות בענין פלשתין, אך הדבר אינו נוגע לביקורו הנוכחי של מזכ"ל האו"ם, הנעשה כביצוע יכולתו ומחפש דרך לבלום באזור. אלון הוסיף, כי אנו מוכנים לקבל מהאורח על שיחותיו בסוריה ובצפים לביקורת מוצלח אחרי לפני שיצא בדרכו לקאהיר. (ע)

דבר
DAVAR دافار
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199; טלפונים 286141 (6 קווים)
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון: 286141
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 3־231251
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3—2—642111

צפויה ישיבה סוערת של הנהלת „החברה לישראל"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ישיבה סוערת של מועצת המנהלים של „החברה לישראל" בתל אביב צפויה מחר, כאשר תדון בעתיד פעולות החברה והדרך ניהולה. עיקר תשומת הלב הוקדש לממצאי דו"חות ועדת החקירה של „צבי" ובית־הזיקוק. מצפים שעוה"ד ג'ורג' שפירא, נציג הברון אדמונד דה־רוטשילד באר־ה"ב, יגיש ממצאים ראשונים על הפקדות „החברה לישראל" בחברות הזואדויות של ד"ר מיכאל צור־באוב.

התייצבות לקראת ישיבת מועצת המנהלים כבר התקיימו אתמול. הברון אדמונד דה־רוטשילד, שהגיע שלשום, שמע דיווח מחברי ההנהלה התפעולית של „החברה לישראל" וכן מנציגיו בארץ, על התפתחויות שונות בפרשת „החברה לישראל". היום יכנסו הדיונים גיבוש עמדה לגבי הנושאים שיועלו בישיבת מועצת המנהלים. אמש עמדו להגיע לארץ חברי מועצת המנהלים מטעם „החברה הגרמנית".

נודע, שבישיבת מועצת המנהלים עומדים נציגי „הקבוצה הגרמנית", שהשקיעה כ־52 מיליון דולאר ב„חברה לישראל", להביע ביקורת קשה כנגד שיטת הזוקירה בפרשת ההפקדות ובמיוחד כנגד האשמה שהוטחו כאילו השקעתם היתה באמצעות הלוואות שסתירו עבודים ע"י מיכאל צור. הם מתכוונים גם לכפות כנגד „השתלטות" הברון רוטשילד על ניהול ענייני החברה ושלילת יצוגו מהם.

מהחוקת עד השתתפות בקונסורציום להצלת הבנק

נקודת מחלוקת אחרה היא ביזם להצעה שהועלה, כנראה, ביוזמה „הקבוצה הגרמנית" — ש„החברה לישראל" תשתתף בקונסורציום המתארגן להצלת „אינטרנשיונל קרדיט בנק". על־פי ידיעות הבאות מגרמניה, תתקיים בשבוע הבא פגישה של נציגי הגופים בפרנקפורט מתוך נסיון לארגן את הקונסורציום. עכדה „החברה לישראל" הכריע בבדיה רבה את גורל נסיון זה להציל את הבנק. לעומת־זאת כבלים הברים אחרים במועצת המנהלים פסימיים לגבי הסיכויים להציל את הבנק. בהתבסס על ידיעות משוויץ כאילו מתכוונים השלטונות שם לנקוט בצעדים משפטיים לפירוק הבנק.

מינוי מנכ"ל חדש

מועצת המנהלים עתידה לדון גם במינוי מנכ"ל חדש ל„חברה לישראל" במקומו של מיכאל צור. במשך השבועות האחרונים הועלתה מועמדותם של אנשי משק שונים, ובכללם ישעיהו לביא, ד"ר יעקב ארנון, ישראל גלעד, אליעזר פרמינגר, דוד גולן, אהרון קמחי ועוד. לא ברור עדיין אם יוחלט מחר על בחירת מנכ"ל חדש.

בתחילת השבוע פנה מיכאל צור במכתב לברון רוטשילד, המכהן כיו"ר מועצת המנהלים של החברה, וכו ביקש לאפשר לו להופיע בפני מועצת המנהלים כדי שיוכל להשמיע את גירסתו לאירועים בחברה. היא גם רוצה לטעון, שאם „החברה לישראל" תשתתף בקונסורציום להצלת הבנק, קיימים סיכויים טובים שתצליח להציל את רוב הפקדותיה. בשלב זה, התשובה לפנייתו של צור היא שלילית.

שר־החקלאות נגד תכנית שר־השיכון

מאת סופר „דבר" בכנסת

שר החקלאות א. אוזן מתנגד לתכנית המוצע של שר השיכון.

בדברו בישיבת ועדת הכלכלה של הכנסת ציין השר אוזן, כי לאור המצב השורר כיום בעולם בתחום המזון, הכרח יהיה לנצל כל שטח אדמה חקלאית, כדי להגדיל את הייצור החקלאי לצורכי מזון לאוכלוסיה בארץ, גם על חשבון גידולים תעשייתיים ליצוא.

לדעת שר החקלאות, אין לשנות, לפיכך, בשום פנים את היעד של אדמות חקלאיות המצאות בשפלת החוף ובמרכז הארץ, כפי שמציע שר השיכון, שכן שאדמות אלו דרושות לגידול הדישה, סלק סוכר וסורגום, מחירים בעולם עולים מיום ליום.

א. אוזן הודיע לוועדה, כי משרד מכין תכנית אלטרנטיבית לתכניתו של שר השיכון, המבוססת בעיקר על ניצול אדמות טרשים והולות החוף לצרכי שיכון במרכז הארץ ועל בניה רחבה יותר בגליל ובנגב לשם פיזור האוכלוסיה.

סגן מנהל מינהל מקרקעי ישראל, מ. טלמן, מסר לוועדה נתונים על אומדן הביקוש של יחידות דיור בשנים הקרובות. הוא חלק על נתוני משרד השיכון ונבלולים בתכנית המוצע והמצעת שידו. לדבריו לא הוקצה הקרקע היא המוצע של משרד השיכון בהשבחה את האדמות הפרטיות שבמרכז הארץ ובעצלין ניתן להקים כ־20,000 יחידות דיור מדי שנה ב־5 השנים הקרובות.

לפי הערכת מינהל מקרקעי ישראל, יהיה היקף הצרכים של הבניה לצרכי שיכון בחמש שנים הקרובות כ־284,000 יחידות דיור ולא 310,000 יחידות. כפי שקרבעת הבניתו של שר השיכון.

מ. טלמן הודיע לוועדה על התנגדות מהחלטת של מינהל מקרקעי ישראל להפקעה קרקע חקלאית כלשהי במרכז הארץ לשם הקמת שיכונים.

גאולוגים של החברות „פאן־קונטיננטל" ו„גאטי אויל" הודיעו אמש, כי גילו מרבץ גדול של אורניום בצפון אוסטרליה.

משרד החקלאות מציע לעקור 60 אלף דונם פרדסים

מאת א. סדומי, סופר „דבר"

הצעה לעקור בין 60 ל־70 אלף דונאם הדרים בלתי־רווחיים, הצורכים כ־60 מיליון מ"ק מים בשנה, הועלתה ע"י מנכ"ל משרד־החקלאות ראובן אייליבר בפני ההנהלה הכלכלית של המשרד.

לפרדסנים שיעקרו את חלקת הפרדס שלהם, מציע איילבר לדבור לגידולים אחרים המומלצים ע"י משרד־החקלאות. לפרדסנים שיסכימו, עם עקירת הפרדס, לוותר גם על המים המוקצבים לה, יוצע כפיצוי סכום־הרכוש על השטח שבעקר ישולם במשך שלוש שנים בשיעור כאילו הפרדס היה קיים עוד. כפרדס „בלתי־רווחי" ייחשב אותו מטע שיבוליו לדונם תפוחי־זהב הם בגבול של 4 טונות ובאשכוליות — 5 טונות.

אפשר להגיע ליבול של 1.6 מיליארד מונות פרי

מנכ"ל משרד־החקלאות הביע עם זאת את בטחונו, כי בשטחי ההדרים שיוותרו לאחר עקירת המטעים הבלתי־רווחיים, אפשר יהיה להגיע, כבעבר, ליבול שנתי של 1.6 מיליארד מונות פרי.

ההנהלה הכלכלית של משרד־החקלאות, שהתכנסה בראשותו של השר אוזן, החליטה להקפיא נטיעת אשכוליות ולא להוציא עוד רשיונות נטיעה לאשכוליות והגילות. במקרים של שנטע יוהליפת זנים, יינתנו רשיונות מגבר לשם גיוון הזנים, אף כי אין בכוון בכדאיות הכלכלית של האשכולות הוורודות. אם יהיו מהן כמויות גדולות מדי. ההחלטה לא לנטוע עוד אשכוליות בהכנסת. על הקיימים יש כבר בשיווקן ועל תחזית היצוא של „ישראל" ומעמדריה בשנת 1980.

לפי התחזיות אלה, ייצאה בעונת 1970/71 אשכוליות טריות, בכמות של 220 אלף טונה. באותה שנה ייצאה קפריסין רק 45 אלף טונה והורכיה אלף טונות בלבד. בשנה 1980 עשויה ישראל להגיע ל־310 אלף טונות. אך קפריסין תגדיל ל־144 אלף טונות ותורכיה תגיע ל־46 אלף טונות. כלומר, הכבייה תגדלנה ואתן תגדל גם ההתערות. ירידת המחירים החדיה אז, כתוצאה בכך, נאמדה ב־36 אחוז.

העתונאים של עיתוני הרדיו והטלוויזיה הממלכתיים בפאריס פלשו אתמול למשרדי המנכ"ל. בעקבות שביתה פראית שבה פתחו פלשום נגד פיטורי 261 עתונאים.

אזכרה בבית־שאן במלאת שבעה לרצח

מאת סופר „דבר" בגליל

במלאת שבעה להירצחם של ארבעה מתושבי בית שאן, נערכה אתמול אזכרה ליוהרם בבית הכנסת בשכונת אלוהה. הראשון לציון הרב הראשי עובדיה יוסף, ערך תפילת לעילוי נשמתם של החללים ואמר דברי הספד.

בגמר השבעה, עלו המשפחות השכולות לקברות הנרגים בבית העלמין המקומי, הניחו זרים על הקברים והתייחדו עם זכר הנופלים. דברי אזכרה אמר י. קינן יו"ר המועצה המקומית.

ב. זרפי, מזכ"ל מפלגת העבודה. ביקר אתמול בבית שאן ונפגש עם הנהלת המערך במקום לדיון בעניינים מפלגתיים וכן בהכשה למגון קואליציה מקיף אל קול במועצה המקומית.

מענק 30 מיליון ל"י אושר לעובדי התעשיה האווירית

מאת סופר „דבר" בכנסת

ח"כ י. מודעי (ליכוד) שיגר אתמול מברקים לשרי האוצר הבטחון, המסחר והתעשיה והתחבורה, בהם מחה על כי נציגי הממשלה בדירקטוריון התעשיה האווירית אישרו חלוקת מענק בסך 30 מיליון לירות לעובדי החברה לשנת 1974.

בלי קשר להצדקה העסקית של ההוצאה — הפעלתה בימים אלה מהווה פגיעה חמורה במדיניות הכלכלית ובמוסר הציבורי, נאמר במברקים. הוא מבקש התערבות מיידית לביטול האישור.

ח"כ מודעי (ליכוד) שלח את המברק, לאחר שקיבל אישור כי עפ"י הצעת הנהלת התעשיה האווירית, אישרה מועצת המנהלים מענק חד פעמי בשיעור 5 אחוז מהשכר הכולל. מענק זה מוקצב על חשבון שכר היחידה. מתוך 40 אחוז של קרן ההנהלה לפריון עבודה. יתר 60 אחוזים מקרן זו כבר חולקו לעובדים כשכר עידוד נורמלי. יצויין כי המענק הנזכר מחולק לכל אלף עובדי התעשיה האווירית ושיעורו 2000 ל"י לעובד ומעלה.

„כור" החליטה על קיצוצים בהוצאות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

על אמצעי חיסכון, קיצוצים והידוק ההנהלה בתחומים רבים שמטרתם להביא לצמצום ההוצאות — ההחליטה הנהלת „כור". הנחיות מיוחדות לגבי חסכון ומניעת בזבוז בתהליכי הייצור נמצאות בהכנה ויוסברו למפעלים בימים הקרובים.

משבר „הידוק החגורה" מקיף:

● הקצבת הדלק לכל מחזיקי הרכב הצמוד הופחתה ב־20 אחוז והוקפא רכישת רכב חדש ל־11 חדשים. הסכום המוקצב להחתפה באחזקת רכב לא יוגדל עד שתתקבל ההחלטה בכלליה. יאנו „קבוצות נסיעה" לנסיעות מן הבית אל מקום העבודה ואין לנסוע במונית אלא במקרים מיוחדים.

● תקני כוח אדם יוקפאו ולא יתקבלו עובדים חדשים, אפילו במקום עובדים מתפטרים, אלא באישור מיוחד של מנכ"ל „כור".

יוקפאו נסיעות בחו"ל

● ייפסקו בצורה בוהלטה נסיעות לחו"ל לצרכי השתלמות, סיורים כלליים וכד'. יאושרו נסיעות אנבעיטיות בלבד, החיוניות לפעילות תקינה של המפעלים.

● יונהג קיצוץ של 10 אחוזים בתקציב הפרסומי. ההשתתפות בדמי שיחות בטלפון פרטי ייעשה ברמות הנוכחית, גם לאחר ההעלאה הצפויה.

● העובדים בכל הדרגים נתבקשו להקפיד על האיפור בקיום בנבות ובכיבודים בסדרים ולהגביל צפרה חגיגית, העובדים מתבקשים להיבצע בלכיעה כבסעודת פאר.

האקדמאים מוכנים להקפיא תביעות השכר

מרכז ההסתדרות האקדמאים במדעי הרוח והחברה התכנס בראשית השבוע לדיון בתכנית הכלכלית החדשה והחליט לדחות כל נסיון לראות בשכירים במדינה כתובת עיקרית ויחידה להגשמת יעדים לאומיים־כלכליים.

המרכז קבע, כי ציבור השכירים, שכל הכנסתו היא על עבודתו, זכאי למלוא הפיצוי על עליית מדד יוקר המחייה באמצעות הוספת־היוקר, ולכן תומך המרכז בהחלטות של מוסדות ההסתדרות הפליטים בעניין זה.

בהחלטות אחרות נאמר, בין השאר, כי ההסתדרות האקדמאים מכירה בצורך הדחוף להנהיג תכנית כלכלית כוללה שתטיל עומס צודק על כל חלקי החברה; כי יש לקיים הידברות קבועה ובהמדה בין הממשלה להסתדרות תוך שותפות־אמת ואחריות כוללת; כי יש לצמצם צריכת המותרות; כי יש לעשות להבטחה תעסוקה מלאה בשיטות בלתי אינפלציוניות לייעול עובדים וכד'.

בהתחשב בצרכי השעה מקפיאה ההסתדרות האקדמאים לזמן מה את תביעתה להעלות את ה„תקרה" לחישוב הוספת היוקר מ־1000 ל־1500 לירות.

חוג אתגר תומך במדיניות הכלכלית

תמיכה במדיניות הכלכלית של הממשלה על כל מרכיביה הביעה מועצת החוג הרעיוני „אתגר" שבמפלגה העבודה. הקורא גם להבטיח חלוקה צודקת יותר בהכנסה הלאומית.

מועצת החוג „אתגר" הביעה אתמול גם את דאגתה נוכח התפתחות „תופעות חמורות בתחומי החברה הכלכלה הנוגדות גורמות הכרחיות להנהגת מוסרית האחריות ציבורית. מועצת החוג פנתה בקריאה לכל חבר בחוג לשמש דוגמה להתנהגות הולמת. איש איש במקומו, באורח חייו ובהתיבי אחריהם.

ספורט טוטו
טוטו
השבוע
מיניאום הפרס הראשון
ל־800,000 ל"י
(כולל העברה)
מיניאום כלל הפרסים
1,200,000 ל"י
(כולל העברה)
מוזר המועד האחרון למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט
1 X 2

אם יוסגרו לאש"ף חוטפי המטוס — יוצאו להורג

ב י י ר ו ת, (יופ"ע וצ"ר). — אם תסגיר תוניסיה את חוטפי המטוס הבריטי לאש"ף הם יוצאו להורג — אמרו אתמול מקורות פלשתינאים.

המקורות ציינו, כי התקרית שנסתיימה ביום ב', כוונה למעשה נגד „הארגון לשחרור פלשתין". חמשת המחבלים, שהוטסו מקאהיר כדי להצטרף לחבריהם בתוניס הוו מבחינה סבכת אסירי „הארגון לשחרור פלשתין" אף שהוחזקו בכלא מצרי. החמישה היו מעורבים בפרשת הטבח של 31 אנשים במטוס „פאן־אמריקן" ברומא לפני שנה.

בינתיים נודע, כי שלטונות תוניסיה עדיין לא החליטו כיצד לנהוג בחוטפי המטוס הבריטי. מקורות בתוניס אמרו, כי תוניסיה חייבת להתחשב בסכנה הנשקפת לנציגויותיה הדיפלומטיות בחו"ל או לאינטרסים שלה מחוץ לגבולותיה, אם יחליטו חברי הארגון הפלשתינאי הקיצוני לפעול נגדה.

מפקד „צבא השחרור הפלשתינאי" — נציג אש"ף במוסקווה

קולונל עבד־אל־ראזק אל־יחיא, שהיה המפקד העליון של „צבא השחרור הפלשתינאי", יעמוד בראש משרד „הארגון לשחרור פלשתין" במוסקווה — מוסר „אל־סאפיר".

העתון מציין, כי יחיא, שסיים את חוק לימודיו בבית הספר הצבאי הסורי, שירת כקצין בצבא סוריה עד 1958. ב־1948 הוא נלחם בשורות „צבא ההצלה" של קאוקג'י.

הכנסת הוקיעה

(המשך מעמוד 1)

משקל הממשי של עצרת או"ם — הרי „העריצות המשתוללת של צירוף הכוחות השולט בה, לא יכוון רק נגד ישראל". להיפך — תהליך הברבריזציה של העצרת רק התחיל, כאשר ההצטמדות בתור הן מדינות התרבות שכבר ניתן להפחיד אותה. להצביע על הקבעונן באמצעי סקטעות. מעידה על לאשיתו של תהליך מסוכן זה. ואמנם יש כבר סימנים ראשונים. הדגיש אלון. כי הכרה זו מתחילה לחזור לתודעת אומות לא מעטות. התקוממותם הנסתרת של מאות אנשי מדע ורוח ראשונים במעלה, תגובות דעת הקהל וכלי התקשורת במדינות הנאורות — הינו סימן נוסף נגד תהליך הברבריזציה של והחיים הבין־לאומיים.

בגין: החלטות העצרת — גם דרמה ולכלך

ראשון לדוברי האופוזיציה, מנחם בגין (ליכוד), פתח בהשבה ההיסטורי על זכותה של ישראל על הארץ, על המאבק בבריטים, ועל התוקפנות הערבית מאז הקמת המדינה. חשוב להבין — אמר בגין — שכוונת החלטות העצרת היא לא רק לירוחו ולחברון אלא לרמלה, וללוד, ליפו ולעכו, לרוחביה ולמרחביה, לרמת הכובש ולהבות הבשן.

בגין אמר, שדרושה לנו, ללא־דיחוי, מתקפה מתמדת נגד ארגוני המרצחים, וכן מסע הסברה שכמוהו לא היה. אני קורא במו־עיני את המודעות שלהם בעמודים שלמים ב„ניו־יורק טיימס" וב„טיימס" הלונדוני וקולה של ישראל אינו נשמע. בהמשך דבריו ברך בגין את החלטת הממשלה לגבי התנחלות במעלה־אדומים וקרא להתנחלות בכל רחבי ארץ ישראל — „מהר, ובכל הכוח הצבר לרשותנו".

אורגיה בין־לאומית מחפירה

חייקה גרוסמן (מערך מפ"ם) אמרה, שאין להיתפס ליאוש שכקד אותנו לאחר ראבם הופעת ערפאת באו"ם. אל נאבד שיקול הדעת והפכוחן — אחרת השיג ערפאת את מבוקשו.

יוסף תמיר (הליכוד) קרא להחלות העצרת „האורגיה הבין־לאומית המחפירה ביותר".

ח"כ אליעד (ל"ע) אמר שהחלטות העצרת חישמו את המאבק הישראלי—ערבי בכל הירורו האכזריותו.

ח"כ זבולון המר (מפד"ל) טען, שרק המיכות להאמין שאדם ואומותיו יביאו לנו ישועה. עכשיו העת לעודד תנועת התנחלות צעירה בשומרון וביהודה, בגב ההר בבעל חצור ועוד. כן שיבח החלטת הממשלה לגבי מעלה אדומים. וקרא קריאה נרגשת לאיחוד כל־ליכוד.

ח"כ דוד קורן (מערך) קרא בנאומו לשקול יציאה ממוסד האו"ם וברך את הממשלה על החלטת ההתיישבות במעלה האדומים לבניתות. וקרא להחלטות נוספות בנושא.

מוקדי: מגמות ריאליסטיות באש"ף

ח"כ תופיק טובי (רק"ח) התפלמס בחריפות עם מדיניות ממשלת רבין והליכוד „שלא למזר דבר באה המלחמה ושמן שעיבורה היא ממשלה בתוך אש"ף מאבק בו גוברים המגמות הריאליסטיות. ועצם כתותו של אש"ף לעבית בוועידה דנויה להשתתף בבאמצים הבין־לאומיים לפתרון שלום צודק, מלהמים על בגמות אלו — אמר.

ח"כ אמנון לין (הליכוד) טען, שלפני בואנו להאשים את אומות העולם עלינו למצוא את האשם קודם כל בנו. בכך שלא הודענו לעולם כי שומרון ויהודה הם שטחי מולדת ששוחררו.

ח"כ מנחם הכהן (מערך) הדגיש את הצורך לשמור על צלילות בר־דעת ולא להיתפס לרגש של „עם לבדד ישכון". יש צורך להשפיע על דעת הקהל העולמית, אמר, אך עם זאת אסור ליצור בדעת הקהל תדמית נוקשה — כמו של הגויים.

הורביץ: ויכוחים לא רלוונטיים

יגאל הורביץ (הליכוד־לעמכלתית) טען שבעקבות רבאום יש ויכוחים ששוב אינם רלוונטיים. הנושא במרכז הויכוחנו הוא אם תהיה מדינה ישראל או מדינת ערפאת. „מאבר קעיו (מוקדי)... הג"ש הצעת החלטה משלו שתאה את הקלטות או"ם, אך מקצתה עמירים. ישראל מוכנה לשתת פ. לבנות את יהודה. שומרון רצוח להקים מגעים מדיניים עם כל נציגות מוסמכת של העם הפלשתינאי על פרטי תכנית שלום ושלבי ביצועה תוך שיתוף נציגי ירדן.

בר־אהרון: לחפש דרך לבריתות חדשים

ח"כ יצחק בן־אהרון (מערך) אמר בפתח דבריו שלאחר שבירה את נסיעותיו של ערפאת מזבות להשמדת מדינת ישראל, נחוץ הדיון הנפיכי, לדיון אמת ביוש. בן־אהרון צפה חשבון ארוך בין תפיסת תנועת העבודה הציונית לבין הרוויזיוניזם מאז שנות ה־30 אשר להצבעות בעצרת אמר בן־אהרון: אינני מכין להתייאש בקלות ראש למצוא התורש בארים כי בדידות של ישראל היא מבה קשת לנו. יש לבצור את הברית עם ארה"ב אך עלינו לחפש דרכנו מחדש אל מדינות ובני ברית נוספים גם למען נצור ברית זאת. לבקש דרכנו מחדש אל תסיה. אל עמי אירופה, בגב זמוף לא כבושה אך במלאו אמונו של עם גרוזון, פרולטרי, העני ביותר היים בעולם.

ח"כ מיכאל אריש (מערך) אמר כי יש סכנה שדעת הקהל הבין־לאומית „תתרגל" להחלטה. לכן יש לרוכז באבק המברתני נגד עצרת הריקטסטים (ואילו הבפס השולטים באו"ם.

וח"כ שמואל תמיר (ליכוד) קרא להחרים את הגבות בארגוני המחבלים משום שבל אשפיק מגביל את הסכנה. הוא קבע כי יש מביברת דימונית. לערבים הפלשתינאים והורי ממלכת ירדן ועליו לעקור מליבם מחשבה שמעבר הירדן טוב להם יותר ממזרחו.

זיון: אין אפשרות להידברות עם אנשי הגרה

ח"כ משה זיון (מערך) התפלמס עם דברי של השר יגאל אלון בהם נרמז — לדעת זיון — על אפשרות של הקמת מדינה פלשתינאית. זיון הבהיר. כי הבעיה אינה עם בי הפלשתינאים מבבר אלא בכלל על מה יש על לדבר עימם. לדעתו, אין שום כל אפשרות להידברות עם אנשי הגרה רואה משום שהידברות כזאת פירושה הסכמה ישראלית להקמת מדינה נוספת בינינו לבין ירדן. משה זיון שולל מכל וכל הקמת מדינה פלשתינאית בשטחים הכבושים — ואפילו בתוכה בכל שתנאית. את סכנת המלחמה והוא. דיון כיום רק מצידה של סוריה. לדעתו, קיימת אפשרות שאש"ף יציג עתה מדיניות מתונה יותר אך כל זאת לא מאפשר הקמת מדינה נוספת בשטחים בגלל העובדה הפשוטה שאין מקום לשתי דינה כזאת.

גלילי: בחירות ישראל — היא השתכנות

לאחר דברי זיון, נפל אל רשות הליכוד השר ישראל גלילי, שביקש בשיחות לבצות לדברי זיון להדגיש פעם נוספת, כי המדיניות הישראלית לא השתנתה. ישראל רואה אפשרות שממזרחה תהיה רק מדינה אחת, ירדנית־פלשתינאית. ממשלת ישראל ממשיכה לשלול כל אפשרות של כינון מדינה נוספת בין ישראל ובין ירדן, אמר.

את הצעת הסיכום מטעם כל סיעות הבית — למעט רק"ח ו„מוקד" — הציג הח"כ צבי יפה ואילו הצעת רק"ח שדרשה למסור באש"ף (להשיב את זכויו דעיר־זשוה, וכן הצעה „מוקד" נדחו. מ. פעיל אמר, בעת שהציג את הצעתו, כי ישראל צריכה להסכים בהקמת מדינה פלשתינאית לבניה בתוך גבולה ארץ־ישראל.

עמנואלה פרלמוטר, נציגת „אל על״ זכתה במקום ראשון בתחרות דיילות אויר שנערכה בקייפטאון.

נשים בבית־שאן מקבלות אימון בלחימה בטרור. בתצלום נראית אם, הנושאת את בנה, כשעל כתפה תלוי קלצ'ניקוב. צילום: צבי רייכנטל

לקראת המשך „השיחות המשולשות״

ההסת' תדון היום בהצעות וושצ'ינא לחלוקת הנטל ולהמשך תעסוקה מלאה

עיקרה: אמצעים למניעת אבטלה; מוצע מס בשיעור 25% על רווחי הצמדה

חבר הוועדה המרכזית יהושע וושצ'ינא, יו״ר הוועדה ההסתדרותית המיוחדת לגיבוש הצעות אופרטיביות לחלוקת צודקת של הנטל, במקביל ביצוע התכנית הכלכלית החדשה — הגיש למזכיר ההסתדרות י. משל ולחברי הוועדה המרכזית מהצעות שיידונו היום בהתייעצות מוקדמת ... לקראת המיפגש המשותף של נציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, שאמור להתקיים אחה״צ בלשכת שר־האוצר בתל־אביב.

עיקרה של התכנית: נקיטת אמצעים למניעת אבטלה ולהמשך התעסוקה המלאה.

וושצ'ינא מבהיר בפתח תכניתו, כי בתכנית הממשלה הוטל עומס הספיגה העיקרי על 14 מיצרכי המזון החיוניים, בשיעור של 2.5 ביליארד לירות — סכום שהינו כמחצית מכלל הספיגה. בעקבות שינוי שער המטבע וההיטלים, נאמר „בגוף שההתייקרות הממוצעת תגיע ל־20% בערך. לעומת, טוען וושצ'ינא, ההתייקרות של מיצרכי מזון בסיסיים תגיע ליותר מכפליים, דהיינו: ל־45%. לעומת מס על הצריכה שהוטל עתה ... הרי ש„מס־רכוש״ ו„מס־שבח״ מחייבים חקיקה מלחמה — תהליך אשר עלול להמשך שנים, ומידת האפקטיביות שלהם מוטלת עדיין בספק, הוא קובע.

ספיגת כספים מהון ורכוש

„כדי למנוע חוסר איזון בהטלת המסים על ידי מס כללי על הצריכה, שלוחץ בכל כובדו בעיקר על בעלי הכנסה בינונית ונמוכה, ומאידך המסים שנועדו לספוג מבעלי הכנסה ורכוש הפעולם דהיינה — נראה לוועדה, כותב וושצ'ינא, כי יש לנקוט באמצעים מיידיים לספיגת כספים מן ההון ומן הרכוש. מבלי להמתין לגמר תהליך החקיקה למסים חדשים, יכולה הממשלה על ידי הגדלת שיעורי מס־רכוש ועל הטלת מס על רווחי אגרות נסחרות להגיע לספיגת כספים נוספת, ולתקן בכך את חוסר האיזון שנוצר בחברה, עקב הפיחות והמצות המכבידות.

מס על רווחי הצמדה בשיעור 25%

רווחי הצמדה של ... מהווים מרכיב גדול מכלל הרווחים מן ההון. באמצעות אגרות־חוב צמודות, ספגה הממשלה מן הציבור במלוה מ־40 מיליארד לירות. החלק הארי של החסכון בא מקרנות ותוכניות־הגמל ובן ..., כ־20% מכלל ניירות־הערך הצמודות בא באמצעות אגרות במהמידע למכיר. נראה לנו, כי אם יוטל מס על רווחי הצמדה אלה אשר ייגבה בעת הפדיון, הוא יהיה צודק לא פחות מכל מס אחר. המדובר הוא בניירות־ערך נסחרים, המהווים רק חלק מכלל הניירות הצמודים לאינדקס.

מס בסדר גודל של 25% לא יהווה ולא יפגע את קוני האגרות, המהמות ביום „טאויה״ במהרה ביותר, כותב וושצ'ינא בתכניתו.

נושא התעסוקה והגברת הייצור

„ספיגת הכספים המסיבית, וכן הקשיים שבהם נתקל הייצוא שלנו בשווקי העולם, עלולים להביא לצמצום עבודה בענפים מסויימים. כבר כיום נמצאים ענפים אחדים — טקסטיל, שימורים, לבידים במצב של צמצום הייצור. אף שבאותה עת עצמה עדיין יימצאו ענפי עבודה או מקצועות שבהם יהיה מחסור בכוח־אדם. על־מנת להתגבר בסכנת צמצום העבודה ולקדם הסבת עובדים למקצועות ולענפים החדשים יש לבנות בעוד מועד מכשיר אשר יהיה ערוך לתפקיד זה.

התכנית מציעה, כי תוקם ועדה לריכוז נושא התעסוקה בהסתדרות. תחומי הפעולה שלה יהיו:

- לרכז תחזיות התנועה לגבי התפתחות הצפויה בתחום התעסוקה.
- לבדוק את נקודות התורפה הרגישות יותר הצפויות לפגיעה במשק.
- לברר ולסמן את הקבוצות הנשכנות, אשר עלולות להיפגע ראשונים.
- לרכז מידע על מפעלים וענפים, אשר יש בגופם לקלוט עובדים נוספים.
- להכין תוכניות עבודה שניתן יהיה להפעילם בהקדם, כדי לקלוט מפוטרים. יש לכוון את התוכניות למגמה יצרנית וככל האפשר בכיוון לייצוא.
- לקבוע תוכניות ולרכז אמצעים מתאימים לפעולות הסבה מקצועית.
- לגבש כללים לניידות עובדים אשר יבטיחו את הזכויות, ולעתים אף ההגבלות שהיינו ערים להם בעבר, אפילו כאשר הניידות היתה מצומצמת.
- צוות ההסתדרותי בכיר בחברות העובדים יכין הכניה, אשר תאפשר לקלוט את כל הנפלטים במין עובדיי.
- להבטיח הגינה בבעלותיה מידי חדה לכל מפעל מייצא, בין השאר, על ידי החזר שכר עבודה בפרופורציה לאותה הייצוא. החזר זה יבוצע על ידי המוסד לביטוח־לאומי בכספים שיוחזרו אליו על ידי הממשלה לשם כך. ובנוסף לחוזק מפעלים לקליטת עובדים נוספים להרחבת הייצור והייצוא.

רכטר: ייבדקו מחדש נוהלי קבלת ההחלטות בסו״ב

התפטר מניהול חברה בבעלות מפא״י־רוזנבאום; „אין מקום בסו״ב למנהלים המעורבים בעסקים פרטיים״

מאת דוד ליפקין, סופר „דבר״

בדיקה מחודשת של כל נוהלי קבלת ההחלטות בדרגי הניהול של קונצרן „סולל בונה״ תבוצע בעקבות דו״ח מבקר ההסתדרות. יבוצעו שינויים בהסדרי הניהול — מסר אתמול מנכ״ל „סולל בונה״ צבי רכטר, בשיחה עם סופר „דבר״.

רכטר הוסיף, שיצטרכו לצבור על כל הנהלים כדי לבצע המלצות דו״ח המבקר וזאת כדי שהנוהלים לא יהפכו את המנהלים בסו״ב להססנים כאשר הם צריכים לפעול. אבל מאידך גיסא, יימנע מהם לפעול באותם מקרים שפעילותם יכולה לקבל משמעות של אי התחשבות ציבורית מספקת.

לשאלה אם ביצוע המתחייב מדו״ח המבקר לא יביא להגבלת סמכויות מנכ״ל סו״ב עד כדי חוסר אפשרות לפעול, השיב רכטר: „איני מעלה חשש שלאחר ביצוע הסידורים, כפי שהם נדרשים ע״י דו״ח הביקורת, לא תהיה אפשרות של ניהול תקין של סו״ב. אני בטוח, שלמרות כל השינויים שיתבצעו אפשר יהיה לנהל את הקונצרן בצורה הטובה ביותר. איני מעלה על הדעת שיש סכנה שסדרי ניהול אלה יעמדו בניגוד לתפקודו של המנכ״ל להשיג יעדים בביצוע. גם מנהלי ... המנהלים יובא לדיון בחברת העובדים ומה שהיא תחליט, ימשיעו ב„סולל בונה״.

מהם מסקנותיו האישיות מפרשה זו, לאחר שהבהיר שלא יתפטר מתפקידו? במידה שזה מתייחס לסדרי הניהול, יתבצעו שינויים מכבנים הכרוחים כפי שתחליט חברת העובדים, בדרך קבלת ההחלטות ובהפעלת מועצת המנהלים ולידה ועדות שונות לכספים, לתיכנון ופיתוח ולאירגון ומינהל. הוא הוסיף, כי המוסדות שדנו בדו״ח הביקורת מיצו אותו במלואו מה שכיום חשוב. הדגיש הוא יישום המסקנות.

התפטרות יחיד רק בפעילויות הזה

מסקנה אישית אחרת של רכטר היא, התפטרות מהנהלות החברה שבבעלות משותפת של מפא״י־רוזנבאום. הסביר רכטר: בקשר לחברותי בהנהלות של גופים שאינם שייכים לסו״ב, יש לזה שתי תשובות: אף פעם לא הייתי חבר הנהלה כלשהי מבלי לייצג גוף ציבורי וכמובן זה היה תמיד תפקיד כבוד ללא תמורה; התפטרתי מכל ההנהלות של חברות שאינן שייכות לסו״ב כחברה המחזיקה בהצעתיה ללא מכס „דמתג״ ו„אילדכור״.

בהקשר לידיעה באחד העיתונים כאילו הוא איים בגילוי סודות באם יודח מתפקידו, אמר מנכ״ל סו״ב: „אני רוצה לומר בצורה חד משמעית — לוהים, והפתעתי מכל הכתוב באותה ידיעה וכל הדברים האלה בצוצים מן האצבע״.

בקשר לאתיקה על עבודת מנהלים, ובמיוחד לגבי שאלת אפשרות מעורבותם בעסקים פרטיים, הביע רכטר את דעתו החד משמעית שאין להרשות למנהל שיעסוק בעסקים פרטיים. באם יתגלה שמנהל בסו״ב עוסק בעסקים פרטיים בצד עבודתו, אראה זאת כדבר חמור מאוד. „אני חושב שהמנהלים בסו״ב שומרים על כללי האתיקה הנדרשים מהם״, אמר.

ההלוואה נתקבלה בתנאים מוזלים

לגבי שאלות שהתעוררו ביחס למסכת יחסי סו״ב עם „בנק קרדיט״, הבהיר רכטר:

- היחסים העיסקיים עם רוזנבאום: מערכת היחסים החלה לפני כעשר שנים. לאחר שהוכיר את רוזנבאום שנחשב כאיש־עסקים מכובד ופעיל בעסקים רבים בארץ ובמוסדות הרוכבים. סו״ב קיבל ב־1964 הלוואה דולארית של כ־4 מיליון דולאר בתנאים טובים. כל הקשרים קויימו אך ורק עם בנק „אינטרנציונל קרדיט״. סו״ב לא הפקיד אף פעם כספים בבנק זה או בחברות השייכות לרוזנבאום. גם החברה לעבודות חוץ של סו״ב לא החזיקה אף פעם כספים בבנק זה ורוזנבאום לא היה מעורב בעסקי סו״ב באפריקה.
- גורל שטרי הבטחון: שטרי הבטחון על סכום של מיליון דולאר, שניתנו עבור ההלוואה של 4 מיליון דולאר, נמצאים בבנק בלוגות. בדקנו ומצאנו שהשטרות נמצאים תחת ציון של שטרות ללא תמורה. כעת לא ניתן לקבל בחזרה את השטרות. שטרי בטחון אלה ניתנו לבנק, כי בעבר היה סו״ב מאחר תמיד בסילוק השטרות לבנק, ולכן נמסרו שטרי הבטחון. גם עתה תובע הבנק מסו״ב הפרש ריבית של 184,000 דולאר על ההלוואה של 4 מיליון דולאר שכבר הוחזרה. נתחשבן עם הבנק.

ספק ברור אם יהיה הפסד

- המכתב שניתן לרוזנבאום: באמצע השנה, כשהחריפה מצוקת האשראי ופחתו הצפיות לפיחות, פנינו לרוזנבאום וביקשנו שיבדוק האפשרות של קבלת הלוואה של שני מיליון דולאר. הוא ביקש שנמסור לו שטרות בסכום זה על מנת שיוכל לעשות דיסקונט ולקבל את הכסף ממוסדות בנקאים אחרים. הוא סבר, שהרישיון הקודם של האוצר לגבי ההלוואה של 4 מיליון דולאר הוא בתוקף, כה גם שהוא ניתן עד 1978. אבל הובהר לו, שהרשיון הוחזר עם החזרת ההלוואה הקודמת. על כן הציע רוזנבאום שסו״ב יתן לו מכתב המאשר קבלת הלוואה של שני מיליון דולאר על מנת שיפעל. אבל התשובה היתה שלא ניתן להוציא מכתב כזה מבלי שהוא ייתן בכתב נגדי, המאשר החזרת ההלוואה של שני מיליון דולאר. מכתב זה היה מופנה להנהלת הבנק ולא לצד שלישי ואין זו כלל ערבות פיקטיבית. העובר בבטרם תתקבל הלוואה, יבקש אישור האוצר.
- היהיה הפסד לסו״ב: החברה־הבת „ריינולדס״, שבה יש לסו״ב 45 אחוז במניות, היתה רק צינור להעברת הלוואה של 1.5 מיליון דולאר מחברה פיננסית אמריקאית לאחת החברות של ד״ר רוזנבאום. הלוואה זו עומדה לפרעון ב־29 בדצמבר השנה. אם לא יצליחו להציל את הבנק בצורה כלשהי, יבדקו עורכי הדין את האפשרות של קיזוז הפרעון שבידי „ריינולדס״ כנגד השטרות שנתנה, כפי שמתאפשר על־פי חוק שוויצרי, אם כי טרם עמד במבחן המציאות. באם יהיה הפסד, יהיה ויכוח מי ישא בו. קרוב לוודאי שיגיעו להסדר בענין זה.

היש עיסקות דומות לסו״ב? לשאלה זו השיב רכטר: כל העיסקות הקיימות מופיעות בדו״ח מבקר ההסתדרות. הכל היה פתוח בפני המבקר ולא קיימות יותר בעיות, מלבד ארבע הבעיות המופיעות בדו״ח המבקר.

שאילתה בכנסת על עסקות סו״ב־רוזנבאום

מאת סופר „דבר״ בכנסת

שאלת חוקיות העיסקות של „סולל בונה״ עם החברות של ד״ר רוזנבאום הועלתה בשאילתה שהגיש ח״כ יורם ארידור (ליכוד) לשר המשפטים ח. צדוק.

ארידור שואל האם נבדקה חוקיות העסקות וההלוואות על פי תקנות הפיקוח על מטבע חוץ. כן שואל הוא, אם נפתחה חקירה נגד מנכ״ל „סולל בונה״ צבי רכטר בקשר לחשד עבירה על התעק בענין עבירות מירמה, כאשר הוצא על ידו, על־פי קביעת מבקר ההסתדרות, מסמך כוזב, העלול להטעות צד שלישי. אם לא, שואל ארידור, האם מתכוון שר המשפטים על פתיחת חקירה בענין זה.

משפט ד״ר שטרן ב־2 בדצמבר

מוסקוה. (עי״ר). — משפטו של הרופא היהודי מיכאיל שטרן בצ'רנוביץ' שבאוקראינה הסובייטית ייפתח ב־2 בדצמבר. הוא מואשם בקבלת שוחד ובטיפול רשלני.

כפי שנמסר, כלוא ד״ר שטרן, בן 56, מאז חודש מאי והוא ממתין עתה למשפטו. המקורות היהודיים הביעו את הדעה, כי משפט זה אינו אלא פעולת הגמול רשמית על החלטת שני בניו של הרופא לצאת לישראל.

שר־המלחמה המצרי

ישראל נקטה צעדים צבאיים

קאהיר. (יופי״ע). — שר המלחמה המצרי מרשאל אחמד איסמאיל הודיע לבית הנבחרים, כי ישראל נקטה בשורה של צעדים צבאיים בשבועיים האחרונים, לרבות גיוס חלקי של כוחותיה בחזית המצרית והסורית — מוסר „אל־אהראם״.

בתשובה לשאילתא, שהוקראה בבית הנבחרים ביום ב', נאמר: „ישראל עוברת עתה תקופה קשה ביותר בנקודת ראות אסטרטגית כתוצאה ממלחמת אוקטובר וניצחון הצבאי הערבי״.

סיוע למצרים ממדינות הנפט — 1.75 מיליארד ד'

מאת סופר „דבר״ לעניינים ערביים

מצרים חתמה בימים האחרונים הסכמים כלכליים בסכום כולל של 1.75 ביליארד דולאר עם מדינות הנפט במפרץ הפרסי.

איראן חתמה על הסכם עם מצרים בסך 640 מיליון דולאר להקמת מפעלי דשנים וטקסטיל, בנק להשקעות ושיקום נמל פורט־סעיד.

הסכמים אחרים נחתמו עם סעודיה, אבו־דאבי וקטר.

קריאה לממשלות אירופה לתמוך בישראל

פאריס. (צ״ר וע״ק). — המועצה האירופית של שירותי קהילה היהודיים קראה אתמול ל־16 ארצות אירופיות להכריז מחדש על תמיכתן בשלמות הפוליטית והפיסית של ישראל.

בהודעה, שנשלחה לראשי הממשלות, כותבת המועצה: „אנחנו, יהודי אירופה, למודי מהנסיון האירופי, כי ארצות שהיו איבות במשך הדורות, מסוגלות להגיע לשלום, לשיתוף פעולה פורה ולידידות״.

ההודעה קוראת ל־16 ארצות „להכריז מחדש באחדה נכרת, כי אין להשלים עם כך, שייפגע הקף־רה של השלמות הפוליטית והפיסית של ישראל״.

משטראסבורג נמסר, כי ראשי תנצ קהילות יהודיות גדולות במזרח צרפת אישרו ... מחאה נמרצת על ההצבעות האוחדות של צרפת באו״ם ובאונסק״ו.

הכחשה מאיראן למות ברזאני

טהראן. (יופי״ע) — פקידים איראניים הכחישו אתמול את טענות עיראק, לפיהן מת מולא מוסטפא בארזאני, מנהיג המרד הכורדי, בבית־חולים בטהראן.

הפקידים אמרו כי אין שמץ של אמת בידיעה.

תנחומים ל„דבר״ על מות ישראל נוימן

במכתב־תנחומים לעורכת „דבר״ כותב שגריר צרפת ג'אן ארלי: „הידיעה על מותו כה האכזרי של ישראל נוימן הדהימה אותי. מי פילל לכך אך לפני שעות ספורות? אנו בשגרירות צרפת קיימנו עמו מגעים תכופים, והערכנו מאד את כישרונו ואת כתיבתו, שלא סתרו את אמונתו ברעיונותיו. חביבותו ונועם הבעאותו, לא נטלו מאיתנו: הוא היה בעת ובעונה אחת הוגה דעות שקול ואדם אנושי ביותר. אני מבקש לקבל את רגשי צערי העמוקים.״

מכתבי־תנחומים נתקבלו גם מאת נספח־ההסברה הצרפתי דומיניק פ8ן הכותב, שהוא וקודמו בתפקיד יזכרו תמיד את עדינותו ואת מעלותיו המוסריות והאינטלקטואליות הנעלות של נוימן. נספח־ההסברה של השגרירות הבריטית ל. ה. בריג'וד מביע זעזוע וצער ושולח תנחומים למערכת „דבר״.

ישעיהו אברך כותב: „בשורות אלו ביקשתי לומר תנחומים לחברי המערכת ולבני המשפחה, על מותו של ישראל נוימן. כן האבילים לבית „דבר״, מכר מנעורים ישר־מחשבה ונושא אבה בעטו״.

הערכת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

המספר הכולל של הפלשתינאים בין 2.67 ל־2.86 מיליון נפש

מאת סופר „דבר״ לעניינים ערביים

מהו מספר הפלשתינאים?

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אספה באחרונה נתונים ובדקה את החומר, הנוגע לשאלה זו והגיעה להערכה, שהמספר הכולל של הפלשתינאים נע בגבולות 2.67—2.86 מיליון נפש.

כלומר: כחצי מיליון פחות מכפי שטוען אש״ף, הנוקב במספר של 3.3 מיליון פלשתינאים.

לפי הערכת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה חיים כמחצית הפלשתינאים — 1.16־1.35 מיליון — בשטחים שבידי ישראל, לרבות ישראל עצמה.

השוני לגבי הנתונים שמפרסם אש״ף נובע בעיקר מהנומות המקובלות לגבי מספר תושבי ירדן ומספר הפלשתינאים בלבנון.

מתוך הפלשתינאים חיים — לפי ההערכה החדשה — רק כ־490,000 במחנות הפליטים.

סיכוי לקבל בחזרה 3 מיליון דולר

(המשך מעמוד 1)

הזיקוק לנקוט כל דרך אפשרית לקבל בחזרה את הכסף מהחברה הזרה״.

ההפקדות שניצלו בעוד מועד

צוות החקירה אשר מונה על־ידי יו״ר מועצת המנהלים של בתי הזיקוק ד״ר צ. דינשטיין, בהרכב עו״ד ירוחם ברניצקי ורו״ח אליעזר אורן, התייחס גם לשתי הפקדות קודמות על שם בתי הזיקוק בואדוז: האחת בסך 3.5 מיליון דולר, אשר נעשתה בדצמבר 1973, כחלק מהלוואה בסך 5.5 מיליון דולר, שנתנה „החברה לישראל״ לבתי הזיקוק. הצוות קובע, כי הפקדה זו הועמדה בסכנה מוחשית לאחר גילגולה לואדוז על ידי „החברה לישראל״. אילו התמוטט קונצרן רוזנבאום לפני 5 באפריל 1974, כי אז היו בתי הזיקוק מאבדים את הפיקדון הזה.

ההפקדה השניה בסך 600,000 דולר, ממאי 1974, היתה דיווידנד לשנת 1973, שהגיע לחברה־הבת של בתי הזיקוק מהחברה המסחרית הזרה. סכום זה הופקד בואדוז ביוזמת צור, בין השאר, כדי שבתי הזיקוק יוכלו מהפרשי פיחות, אם יוחלט עליו בארץ. הכסף נפדה לפני התמוטטות החברות של ד״ר רוזנבאום.

כספים שלא יצאו מבתי הזיקוק

צוות החקירה קובע, כי בכל שלושת מקרי ההפקדה אין מדובר בכספים שיצאו מבתי הזיקוק לצרכי הפקדה בואדוז, אלא בכספים שצריכים היו להגיע לבתי הזיקוק, אך בדרך הוסטו לואדוז והופקדו תחילה בחברות של סיבור רוזנבאום. בכל שלושת המקרים נעשו ההפקדות ללא ידיעה מראש וללא אישורה של הנהלת בתי הזיקוק.

הצוות קובע, כי הן נעשו או נגרמו על ידי מיכאל צור, בלי שהיתה לו סמכות פורמלית לטפל בכספים של בתי הזיקוק ובלי שקיבל אישור מיוחד לפעולות ההפקדה בחברות של רוזנבאום.

כיצד אם כן הצליח צור לבצע את כל הפעולות הללו, למרות שלא היתה לו סמכות פורמלית לכך?

מעמדו המיוחד של צור

מדו״ח צוות החקירה ניתן ללמוד על מעמדו המיוחד של צור בחברה, גם לאחר שחלפה תקופה מאז פרש מכהונתו כיו״ר מועצת המנהלים שלה, בעקבות מינויו למנכ״ל „החברה לישראל״.

בספטמבר 1971 נתמנה מיכאל צור לנציג בתי הזיקוק בוועדה המייעצת של החברה המסחרית הזרה, שבה היו שותפים בתי הזיקוק ב־25 אחוזים, באמצעות החברה הבת באירופה. ועדה מייעצת זו שימשה מעין דירקטוריון לחברה המסחרית הזרה, ולבתי הזיקוק היו בה שני נציגים. נציגי הרוב בחברה המסחרית הועידו לנציגי בתי הזיקוק מעמד פסיבי ולא שיתפו אותם בדיונים הנוגעים לניהול השוטף של החברה ופעולותיה המסחריות. מינויו של צור נעשה בהנחה, שבתוקף אישיותו יוכל לפתוח דף חדש במערכת היחסים שבין נציגי בתי הזיקוק לבין נציגי הרוב. בבתי הזיקוק קיוו, שצור יוכל להשתלב בתוך המבנה הארגוני של החברה הזרה והדבר ישמש ליד שולחן הדיונים, בשווה בין שווים — גם בישיבות הוועדה המייעצת ואולי גם במסגרת הניהול השוטף של החברות. וכך, אכן קרה. מעמדו של צור הלך ונתחזק והוא נתעצם במיוחד, לאחר שהצליח לגייס לחברה הזרה הלוואה של 14 מיליון דולר מחברות של ד״ר סיבור רוזנבאום.

מעמדו המיוחד בהתוויית המדיניות הפיננסית של החברה הזרה הביא לידי כך, שמנהלי החברה ופקידיה החלו לקבל את עצותיו בענייני כספים והשקעות. על פי עצותיו הפקידה גם החברה הזרה בחברות של ד״ר סיבור רוזנבאום כספים שנשארו עתה, גם הם, תקועים בואדוז. החברה הזרה ראתה את הפקדת כספיה בואדוז כפעולה סבירה ומקובלת מאליה, לאחר שקיבלה מחברות אלה מלווה של 14 מיליון דולר.

חבר הוועדה המייעצת של החברה הזרה

לדעת צוות החוקרים, הגיע צור למעמד כזה, שהאמין כי כחבר בוועדה מייעצת של החברה הזרה מוטל עליו לפעול ולהחליט בעניינים שוטפים לפי שיקול דעתו והבנתו, גם בלי לקבל הנחיות מראש מהגוף שאותו ייצג. כענין שוטף מסוג זה ראה, בין היתר, גם את ההחלטה בעניין הדיווידנדים וההפקדה.

צור אישר בפני הוועדה, כי פלוס ההפקדות נעשו על ידו וביוזמתו, אך טען כי גם י. תורן־היבלר, הנציג השני בוועדה המייעצת, שהחליף בה את א. ברהל ב־1973, ידע על כך. לדעתו היה הדבר ידוע גם לאחרים, לפחות מקריאת הפרוטוקולים של הוועדה המייעצת.

המנכ״ל תורן־היבלר נגרר אחר צור

בהתייחסו לחלקו של י. תורן־היבלר סבור הצוות, כי הוא נגרר אחר צור בכל המהלכים שנגעו לענין הטיפול בדיווידנדים. ניכר היה, שהאמין בצור ובכוח שיפוטו והיה משוכנע שכל צעדיו ופעולותיו הם לטובת בתי הזיקוק. כתוצאה מכך לא היה בדיווחים שמסר למנכ״ל בתי הזיקוק כדי להתריע על סטיות וחריגים מן הנוהלים המקובלים בחברה ממשלתית מסוג זה.

ברהל מודה: מנגנון הבקרה לא תפקד כהלכה

באשר למנכ״ל בתי הזיקוק א. ברהל, קובע הצוות, כי המנכ״ל הסביר, שלאחר פרישתו מהוועדה המייעצת של החברה הזרה הוא בטח בשני נציגי בתי הזיקוק בחברה זו — הסמנכ״ל י. תורן־היבלר ומ. צור — כי ישמרו על האינטרסים של בתי הזיקוק בצורה הטובה ביותר. כיום הוא סבור, שמנגנון הבקרה בבתי־הזיקוק לא תפקד כהלכה והדיווחים שקיבל על השהיית הדיווידנד ובקשר להפקדות בואדוז לא היה בהם כדי להעמיד אותו על סכנה הצפויה לבתי הזיקוק בעניינים אלה. עניני הדיווידנדים שצריכים היו להתקבל לא היו אמנם בטיפולו הישיר, אך יחד עם זאת הצהיר ברהל בפני הוועדה, כי אינו מתנער מאחריות המוטלת עליו כמנכ״ל החברה. הצוות המליץ לקבל את הסברו של ברהל.

גופים חוקרים נוספים

בפתח הדו״ח מציינים אנשי הצוות, כי במקביל לעבודתם מתנהלת חקירה בעסקות האמורות גם על ידי רשות החברות הממשלתיות, מבקר המדינה ומשטרת ישראל. משום כך לא מצא הצוות לנכון להרחיב את נושא החקירה ולבדוק אם נעברה עבירה כלשהי בקשר לעסקות הנ״ל, מתוך בטחון שהדבר נבדק ע״י מבקר המדינה והמשטרה.

הדו״ח נשלח אתמול למבקר המדינה, לשר האוצר, ליו״ר ועדת הכספים של הכנסת, ליועץ המשפטי של הממשלה, למפקח על מטבע החוץ ולמנהל רשות החברות הממשלתיות. כן הוחלט למסור העתק מהדו״ח גם למיכאל צור.

מועצת המנהלים של בתי הזיקוק הטילה על היועץ המשפטי של החברה, משרד סלומון־ליפשיץ בחיפה, למסור חוות דעת על ממצאי הדו״ח ולקבוע אם יש צורך לנקוט אמצעים כלשהם. הדירקטוריון יתכנס בימים הקרובים לדיון יסודי בדו״ח החקירה.

תרגיל מל״ח בבת־ים

תרגיל מל״ח (משק לשעת חירום) נערך אתמול בבוקר בעיר בת־ים. בו נבחנו בעיות פינוי אוכלוסיה, אספקת מים, אנרגיה, תחבורה, אספקה וכד.

התרגיל הוכן ע״י ועדת מל״ח המקומית שבראשה עומד ראש העיריה יצחק ולקר. ושירותי החירום בעיריה חזו במהלכו פעילי מל״ח במחוז ת״א, קציני צה״ל בכירים וכן חניכי ביה״ס לפיקוד ה... בצה״ל.

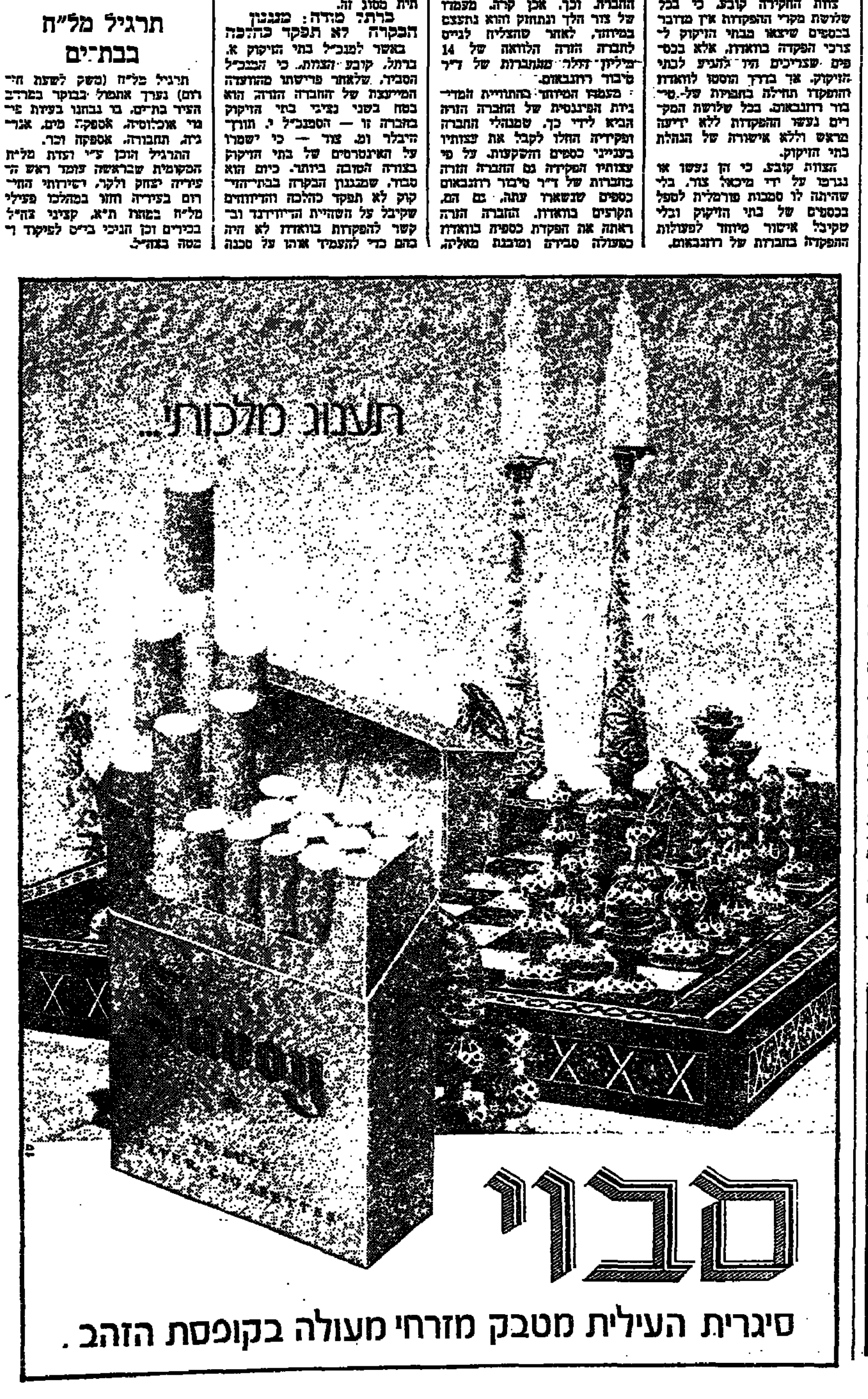

אתה עומד להיות אבא...
הצטרף למבוטחי אליהו!

אתם שוזים חלומות יפים לקראת לידת ילדכם. אתם מתכננים וחושבים אולי על הכל, מלבד... על בטוח חיים... ככה זה! אבל למען העתיד המשותף שלכם ושל ילדיכם בטוח חיים הוא דבר חשוב ואפילו חיוני. אם עד עכשו נרתעת מפני גובה ההוצאה, הנה באה תכנית בטוח החיים המהפכנית, אליהו 200.000 ל״י ופותרת בעיה זו.

הצטרף עוד היום למהפכה של 'אליהו' לצעירים:
רכוש בטוח חיים מכסימלי (כולל סכוני מלחמה) בתשלום מינימלי.
(אתה משלם כשליש בעד בטוח חיים במסגרת תכנית זו).
פנה עוד היום אל סוכן הבטוח שלך.

200.000 אליהו חברה לבטוח בע״מ
פרסום פנר

דבר ספורט

לאחר „תקופת יובש" במפגשים בין־לאומיים בכדורגל

איפסוויץ' הדהימה בדקה ה־5 וישראל הישוותה בבעיטת 11 מ'

מאת ברוך דגון

הופעת הבכורה של הנבחרת הלאומית, לאחר שרבה משחקי אפיה במתראן, הוכתרה אמש בהצלחה חלקית. תנוכיו של דוד שווייצר היום יריב שקול לקבוצה האנגלית המשובחת איפסוויץ' וסיימו עמה בתיקו 1:1.

„על הנייר" — תיקו כזה עם הקבוצה שהוליכה עד לשבת האחרונה בראש טבלת הליגה הראשונה באנגליה — הוא תוצאה מפתיעה. אולם גם היקף כזה נמהל בקורטוב של אכזבה אם הוא מלווה ברמה בינונית וביכולת בלתי משכנעת.

ובך יכולים, אולי, שחקני הנבחרת לטפוח לעצמם על השכם. אבל, בוודאי, שלא הם ולא הצופים יצאו מרוצים מן השדה. שכן הנבחרת הציגה משחק די חיוור ולא השכילה לנצל את הרפיון והאדישות של האנגלים כדי להשיג נצחון.

האנגלים לא התהיבו

שוב הפעם הוכח, כי הנסיון ל„שחוט" מקבוצת צמרת אנגלית משחק „גדול" באווירה ידידותית, נידון לכשלון. האנגלים התייחסו למפגש כמות שהוא: ידידותי. רגוע, ללא מתח של נקודות דיכאבקי ליגה. ואף כי בדקות רבות ידעו שחקני איפסוויץ להציג מבצעים מהירים ומתואמים להפליא, הסיכום שלהם היה קל למדי.

המאמן שווייצר נקט באסטרטגיה של העשיית המשחק כדי לכפות על איפסוויץ קצב איטי ובכוחר ולהקהות את מהירותה. אלא שחקני הקישור הישראלים נצמדו יותר על הכידה להוראות. לא ידעו לקרוא את המשחק וגם כשהאנגלים שיחקו בהילוך נמוך הם נצמדו לעמדותיהם ולא העזו ליזום, לשנות ולהחיש את הקצב.

דמתי נשמר בהתמדה

התמונה הרגילה חזרה על עצמה. הנבחרת שיחקה במסירות קצרות מדי ורבות מדי במרכז השדה. הפעילה רק לפרקים את הקיצונים המהירים, עשתה יותר כדי להפריע ליריב מאשר ליזום התקפות. המשחק האישי והשבלוני — כשכל כדור הועבר לשום או לדמתי — לא נעלם מעיניהם של האורחים המנוסים. הם פיקחו בשבע עיניים על דמתי, שיתקו את שום בטבור המגרש ושללו ע"י כך כל אפשרות של יוזמה ישראלית.

הזדמנויות מעטות

אין בעובדות האלה כדי להצביע על כך שלנבחרת לא ניתנו הזדמנויות. אלא שהן היו ספורות מאד וברובה: איפסוויץ לא היה חלוץ אחד לרפואה שידע לנצל מצבי קפאון ולהפכם לשערים.

פריצות בחוליה העורפית

השוער ויסקר היה כהרגלו במפגשים בין־לאומיים בכושר. בחוליה העורפית נתגלו פרצות רבות הדומה שהשילוב בין שני הוותיקים (רוזן ובלו) לבין שני צעירים (בר ותג'בי) גרם ל„הריקות". תג'בי „בלבלי" כליל מול כשחקני הפוחח של הקיצוני קלייב וודס ואילו חיים בר שיחק בנוקשות מופרזות ובחוסר בטחון והפגנ בבדק כרטיס צהוב.

החילוף שביצע שווייצר כשהוציא את ניבבי הגרוע והכניס במקומו את רומנו היה במקום. אולם דומה שהוא היה צריך להוריד על הספסל גם את פייגנבוים האיטי הכבד. החולשה של נימני ופייגנבוים בלטה לכל אורך המשחק ואין ספק שהפתיחה במבנים הנבחרת בכל הקשור לשליטה בכדור ובהדה.

התובלן ההורג, לוחטל הנמרץ המודייק ולפעמים גם מסארי ד־שם.

האנגלים מחושבים ומדוייקים

האנגלים — בדקות שהתאמצו (ואלה היו מעטות) — הפגינו משחק מהיר, מחושב ומדויק. המעבר מן ההגנה להתקפה היה בהיר והתבצע באמצעות שתיים־שלוש מסירות ארוכות מאגף לאגף. האנגלים ניצלו היטב את הכהירות ומשחק הראש המעולה של החלוצים. הריצו את הכדור לאגפים וכשם הוא הועלה לתוך הרחבה כדי שהחלוצים ינגחוהו לשער. חבל רק שהמבצעים האלה היו ספורים. נראה שאיפסוויץ, במקום להכתיב את הקצב הרצוי לה, אימצה את הקצב של הישראלים...

הבולטים בשורות איפסוויץ היו הקיצוני המהיר וודס והחלוץ המסוכן ג'ונסון. גם לטלבוט ולוילג'ון היו דקות טובות.

דקות מהלך המשחק

כבר בדקה הרביעית ניתן רמז ראשון ליכולת של האנגלים. הכדור הוגבה לעבר קו ה־5 ד־סרבור ויימרק נגח באמונה מתחת להבקיע, ויסקר עצר בזינוק מרהיב.

אבל כעבור דקה — 0:1 לאיפסוויץ. כדור פשוט שהתגלגל ברחבה נבעט ע"י תג'בי לנגעו של בר והתגלגל למרכז הרחבה. ג'ונסון עט על המציאה ואגב כריעה בעט מקרוב לרשת.

בדקה ה־30 הובקע שער השוויון. ממסארי הריץ דוהר עם הכדור לתוך מלבן 16 המ' של איפסוויץ כשמילס דולק אחריו. כשמסארי ניסה להעביר את הכדור פעל לגופו של מילס. אך האנגלי הדף את הכדור בידו. בעיטת 11 מ' ברוזה. רוזן בעט בקור־רוח.

בדקה ה־41 ניתנה הזדמנות טובה לאיפסוויץ. הכדור הונח לבעיטת עונשין על קו הרחבה. וליג'ון בעט כדור מסובב, שנכנס בכשקוף, פגע בגופו של ויסקר והורחק. מן העבר השני פרץ דמתי בהירות (43) באגף הימני, כאר למסארי, שהתבלבל והעביר את הכדור ברשלנות ללונגל והכדור הורחק.

בדקה ה־63 הועלה הכדור מנקודת הקרן פייגנבאום נגח לצד השמאלי החשוף של השער ושלבים הרחיק מן הקו. לוונגל מיהר להגביה את הכדור ושום נגחו לידי סיוול.

בדקה ה־79 הציל ויסקר שער בטוח כשהדף בזינוק נגיחה של לכבורט מטווח קצר ובדקה ה־90 הרחיק פייגנבוים את הכדור מקו השער.

שפט משה אשכנזי לעיני 20,000 צופים באיצטדיון „בלומפילד".

ישראל: ויסקר; תג'בי, בר, רוזן, בלו; שום, להנגל, ניבבי (רומנו); דמתי, פייגנבוים, מסארי (בראשי).

איפסוויץ: סיוול; בורלי, מלבוט, פילפוט, הרפר; מילס, הבמילמן, וילג'ון; ג'ונסון, ויימרק, וודס (למכרם).

גבת/יגור כשלה מול אי. בי. פי. רומא — 72:59

תקוותיה של קבוצת הפועל גבת/יגור להעפיל לשלב רבע הגמר במסגרת גביע קוראץ' — נגוזו אמש בהיכל הספורט בנעמן, לאחר שנוצחה בצורה משכנעת ע"י הקבוצה האיטלקית אי.בי. פי. רומא בתוצאה 72:59 לאחר 37:27 במחצית.

רק נס יכול להפוך את הקערה על פיה. אולם קלושים הסיכויים, שגבת/יגור תוכל לנצח בהפרש של 14 נקודות את האיטלקים בביתם.

מי שחשב, כי שחקני גבת/יגור יעשו חיים קלים על חשבונם של האיטלקים, שבבואם לארץ הכריזו כי לא באו לנצח. נהגו דווקא בני הקבוצה האיטלקית שהציגו את הקיבוצניקים שלנו במערומיהם.

דיוויד סורנסון, האמריקאי המככב בשורות רומא, עשה במגרש כבשלו. הוא קטף כדורים חוזרים מתחת לשני הסלים, קלע מעל ההגנה הישראלית החלשה והוכיח, כי הוא יודע פרק בכדורסל. לידו עזר האיטלקי לאורי גבה הקומה אשר גם אותו לא הצליחה ההגנה הישראלית לעצור.

צמד זה, שנעזר ע"י שחקנים אפורים אך מהירים ונמרצים, יזם במשך רוב דקות המשחק התקפות מהירות והיטיב לקלוע מן הטווח ופתחה לסלים.

על קבוצת גבת/יגור מוטב שלא להרבות בדיבור והיטיב להגדיר את צורת משחקם מאמנם נוח רב. שאמר אחרי המשחק, כי קבוצתו שיחקה רע מאד. בהתקפה היו הכדורסלנים שלנו פזיזים ומשחקה לקה בחוסר תיכנון. נקודת תורפה נוספת היתה בקליטת הכדורים החוזרים מן הסל. ברוזו ינאי, בני טייכנר ויעקב בן־יהודה, הגבוהים, לא הצליחו לקחת כדורים חוזרים מתחת לסל והותירו מלאכה זו לאיטלקים סורנסון ולאורי.

למרות משחקו הבינוני, היה ינאי הטוב בשורות הישראלים. כשעוזרים לידו איתמר מרזל וציורא הררי.

דקות מהלך המשחק

המשחק נפתח דווקא ביתרון של גבת/יגור שהוליכה בדקות הראשונות שונות 5:6 7:8 ו־9:10. אולם כאן, כאילו, קפאו הקיבוצניקים ומולם לא התקשו בני רומא לקלוע 16 נקודות ללא מענה, וכך יצרו לעצמם יתרון 10:22, 12:25 ו־12:27. עד למחצית המשיכו האיטלקים לצלוף לעבר הסל הישראלי ובסיום המחצית היתה התוצאה 27:37 לזכותם.

עם פתיחת המחצית השניה נראה היה כי שחקני גבת/יגור מתאוששים, אך סורנסון ולאורי לא איפשרו צימצום התוצאה ואף הגדילו אותה. בדקה 24 (31:41 לאיטלקים).

בשלב זה איבדו הישראלים מספר כדורים פשוטים והאיטלקים קבעו 32:47. יתרון האיטלקים המשיך לצמוח ובדקה ה־29 הורתה התוצאה על 37:57 לזכותם.

משחק מדויק יותר של גבת/יגור כלל האטת הקצב של האיטלקים איפשרה צימצום התוצאה ל־10 נקודות הפרש בדקה ה־37 (53:63) ובסיום 59:72 לזכות אי.בי. פי. רומא.

שפטו היטב דודקה (רומניה) ואליפרגיס (יוון) לעיני 2000 צופים באולם הכדורסל בנעמן.

קלעו לאי.בי.פי. רומא: סורנסון (30), לאורי (18), מלאקי (11), קורנו (4), קוזרניה (3), פוסאטי (2), קונדרבנקי (2).

קלעו לגבת/יגור: ינאי (24), מרזל (12), טייכנר (10), הררי (7), זסלבסקי (4), בן־יהודה (2).

הפועל ת"א — אליצור 76:77 במשחקי גביע המדינה

במשחק המרכזי של משחקי גביע המדינה בכדורסל שנערכו אמש ניצחה קבוצת הפועל ת"א את קבוצת אליצור ת"א בתוצאה 76:77 לאחר 38:41 במחצית.

המשחק, שנערך במגרש אליצור, היה שקול ומרתק בכל מהלכו. רק בדקות האחרונות הצליחה קבוצת הפועל ת"א לרכוש יתרון בן 5 נקודות — 72:77. תוך חצי דקה הצליחו שחקני אליצור לרכוש 4 נקודות, והקטינו בסיום עד 76:77.

השחקן הטוב בשורות הפועל ת"א היה מורנביין, שקלע 28 נקודות. כן הירבו לקלוע קופס (30) ולובביץ (15). באליצור בלטו כהן (20), הקס (18).

יתר התוצאות: הפועל חיפה — מכבי רחובות 64:90; הפועל עפולה — מכבי נתניה 61:71; בית"ר ת"א — הפועל קרית חיים 28:37; בית"ר ים — הפועל ירושלים 53:68.

הערב מחזור בליגה לכדוריד

הערב יערך המחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדוריד ובמסגרתו יערכו המשחקים הבאים: בבית"ג צפן — הפועל רחובות; מכבי ר"ג/פ"ת — הפועל ר"ג; הפועל חולון — הפועל ראשל"צ. הפועל הרצליה — הפועל כפר־סבא; הפועל קיסון — הפועל אזור; הפועל הדר השרון — הפועל פ"ת; מכבי ארזים ר"ג — מכבי ראשון לציון.

יוקפאו יציאות טניסאים לחו"ל לששה חודשים

הנהלת איגוד הטניס החליטה אתמול להנהיג משטר צנע בפעולות האיגוד בעקבות המדיניות הכלכלית החדשה.

האיגוד החליט לבטל את כל הנסיעות של טניסאים לחו"ל וכן החליט לא לממן הזמנת טניסאים אורחים לתקופה של ששה חודשים.

כמו כן נבדקת האפשרות לביטול יציאת טניסאי הנוער לאליפות העולם לנוער שתערך בין ה־14 ל־29 בדצמבר במיאמי.

פסחוב ופורגס חוזרים לארץ

הטניסאית פאלינה פסחוב והטניסאי ראובן פורגס שנטלו חלק באליפות אסיה שנערכה בהונג־קונג, שבו אתמול בשעות הבוקר לארץ.

בגביע אירופה למחזיקות גביע:

הערב מכבי ר"ג — סינודינה בולוניה

קבוצת הכדורסל של מכבי ר"ג תארח הערב ב־8.30 בהיכל הספורט ביד אליהו, את הקבוצה האיטלקית סינודינה בולוניה במשחק הראשון במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע.

הקבוצה הרמת־גנית אשר עברה השלבים הראשונים של המשחקים בקלות רבה כשגברה על הקבוצה האוסטרית „סופה" ערכה מאז טובה באוסטריה שורת אימונים בהם הירגלו המתקנים בשיטת משחק חדשה בה ינקטו הערב.

מול שחקניה הגבוהים של „סינודינה" תנקוט מכבי ר"ג בשבירה לחוצה על כל המגרש ותבטיח לנצל את הגבהות ולא לאפשר להם לקבל כדורים מתחת לסלים. בעיקר אמורים הדברים לגבי מרכז הקבוצה האיטלקית, האמריקאי, תום מקמילן (2.10 מ') שהוא כיום השחקן הטוב באירופה ואחד הטובים שביקרו אי פעם בארץ.

המאמן הישראלי יעקובסון תירגל אתמול את הגילוי באימון האחרון וקבע את החמישיה שתפתח במשחק: לארי ציטמה, לאורי מרחוה, בוב גריפין, לון קורנבליט וארנון מחס או משה זילברמן.

הקבוצה האיטלקית שהגיעה אתמול לארץ ערכה כבר אמש אימון בהיכל הספורט ביד־אליהו. הקבוצה המדורגת במקום הרביעי בליגה האיטלקית מגלה העונה כושר טוב ואף זכתה לפני חודשים במספר בגביע האיטלקי בנצחה בדרך לגבור את האלופה איניס וארזה.

בקבוצה האיטלקית מככבים ליד תום מקמילן שני שחקנים בין־לאומיים גבוהים לואיג'י סארדיני (2.10 מ') וג'יג'ואגי ברטולאצי (2 מ'). כן משחקים בה אלדו תבסיני (2.09 מ') ושחקן נבחרת הנוער האיטלקית קרלו בונמיקי (2.03 מ').

מכבי ת"א היום ליוון

קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א עומדת לצאת היום ליוון שם תתמודד מחר בערב במסגרת גביע אירופה לאלופות נגד האלופה היוונית קבוצת פאנאתינאיקוס.

11 השחקנים שיצאו הם: טל ברודי, אריק מנקין, שמואל אביטר, יוסף לויה, מיקי ברקוביץ, מרדכי אורזאסטי. ג'ים בוטרייט, בוב פלא, אלי קורן, גוימרק וחמו. בראש המשלחת יעמוד צבי דיל. מנהל הקבוצה — שמואל כתרובסקי מאמנים אברהם חמו וחיים שטורקמן, המעסה אידי ביהרב.

פוליטכניקה בוקרשט תגיע היום

בשורת קבוצת הכדורסל הרומנית פוליטכניקה בוקרשט יגיעו היום לישראל כדי להתמודד מחר בערב בשפיים נגד קבוצת הפועל ת"א במשחק הראשון ביניהן במסגרת אליפות אירופה לאלופות.

הלוח החדש דבר

900 מיליון ל"י — ההתייקרות בחקלאות בעקבות הפיחות

מאת סופר „דבר" לענייני החקלאות

על פי נתונים של המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי במשרד החקלאות, מגיעה ההתייקרות, בעקבות הפיחות והמדיניות הכלכלית החדשה, במשק החקלאי ל־900 מיליון ל"י, בערך.

ההתייקרות מתחלקת כך: מספוא — 460 מיליון ל"י; כימ — 160 מיליון ל"י; דלק והחשמל — 80 מיליון ל"י; חומרי אריזה ופלסטיק — 50 מיליון ל"י; דשנים וחומרי הדברה — 40 מיליון ל"י; תובלה — 30 מיליון ל"י; חלפים — 22 מיליון ל"י. יחד עם התייקרויות עקיפות נוספות יגיע הסכום למיליארד ל"י.

דובר משרד החקלאות י. דרוקר מסר אתמול, כי תוך ימים ספורים יהיו בידי המשרד החישובים המלאים והמעודכנים על הייקור בכל ענפי החקלאות ואלה יהוו את הבסיס לקביעת המחיר הסופי לחקלאים. לתוצרת השונה, אם לצאת מתוך הנחה שכמעט ודאי שלא תהיה צד בלבל זו הפלאה נוספת במחירים לצרכן למוצרים הבסיסיים מהחקלאות. ובמיוחד בענפי החלב וההלול. הרי ברור כי שני ענפים אלה ימשיכו לקבל סובסידיות ניכרות. בשעה שהסובסידיה לליטר חלב תרד ב־54 אג' לליטר לכ־35 אג'. הרי הסובסידיה לביצי המאכל תעלה מ־3.7 אג' ל־9 אג' היחידה. להסובסידיה הגבוהה לביצים תהיה השפעה רבה על היקף ייצור הביצים. כי בהפרש של 9 אג' לכל ביצה לא יהיה כדאי לייצר ביצים מחוץ למסגרת התיכנון ולשווקן באופן חופשי.

הכנסת החקלאים גדלה בתשל"ד ב־33 אחוז

ההכנסה של בעלי משקים החקלאיים גדלה בשנת תשל"ד בכדי 400 מיליון ל"י, שהם 33 אחוז. בשעה שרמת המחירים הכללית במשק עלתה באותה עת ב־34 אחוז.

בדו"ח המרכז לתיכנון ופיתוח חקלאי, המסכם את השנה החקלאית תשל"ד נאמר. כי חלה הרצה ניכרת בענף ההדרים. כן ירד ערך הייצור במטעים ריאליים בכ־6 אחוזים (לעומת גידול של 4 אחוזים בתשל"ג). וכן חלה ירידה של 5.5 אחוזים בענף הדגים. לעומת זאת חלה עליה ריאלית בערך הייצור בענף הפירות — 22 אחוז; ובגידולי שדה — 17 אחוז. בהם חלה ירידה בשנת תשל"ג.

ועדה לשיפור ניצול המזון בצה"ל

קצין הספקה ראשי, מינה ועדה מיוחדת שמתפקידה להמליץ על אמצעים לשיפור ניצולו של המזון בצה"ל. כן תגיש הוועדה הצעות לגבי הרכב לוחות המזון. שיטות אספקתו ונהלי הרישום והדיווח בתחום זה. עם הוועדה נמנים מספר קצינים, ביניהם מהנדסי מזון וכלכלנים. בראש הוועדה נאות לעמוד פרופסור זקי ברק. דיקן הפקולטה להנדסת מזון ולביוטכנולוגיה בטכניון בחיפה. כן ישמש כחבר בוועדה ד"ר סליר מרדין, מרכז מחלקת החלב במכון וולקני.

הוועדה נתבקשה לסיים את עבודתה עד ה־31 בדצמבר שנה זו והמלצותיה יוגשו לראש אגף האפסנאות במטה הכללי.

המובילים הפסיקו האשראי ללקוחותיהם

מאת סופר „דבר" לענייני התחבורה

מועצת מובילי המשאות בישראל החליטה על הפסקת האשראי ללקוחותיה וכי יהיה עליהם לשלם במזומנים עבור ההובלה.

החלטה זו נתקבלה נוכח הפסקת האשראי שחברות הדלק נהגו לתת למובילים.

מועצת מובילי המשאות פנתה מבקש דחוף למשרד התחבורה בנושא זה ובו תביעה לסיוע באשראי ביניים. נוכח המצב הכספי הקשה אליו נקלעו המובילים.

ביום ב' הקרוב, יתקיים כינוס דחוף של משרדי ההובלה המאורגנים במסגרת המועצה לשם דיון במצב ומציאת פתרונות.

עופר לא נתן מתנה על חשבון משרדו

בתגובה לידיעות שפורסמו בעתונות, כי שר השיכון אברהם עופר נתן במתנת נישואין לבנה של הלשכה אלוני עזה המסורה. ביקש השר להבהיר:

השר לא נתן מתנה בסך של 1.000 ל"י;

השר נתן מתנה בסך של 54 ל"י (שלוש פעמים חי"ה).

עם כניסתו לתפקידו הורה השר למזכירתו לחייב את חשבונו האישי בגצד כל המתנות עבור ידידיו האישיים וקרובי משפחתו.

הסכם בתמ"י

מאת סופר „דבר" בחיפה

הסכם עבודה נחתם אתמול במכון לבחוקר ולפיתוח (תמ"י) במפרץ חיפה.

ההסכם מקיף 250 מהנדסים. כימאים. כבאים ועובדי מינהל ושירותים.

נותקו המים לעשרות משפחות בקריית־אונו

זרם המים נותק אתמול לכמה עשרות משפחות בקריית־אונו לפי הוראת המועצה המקומית. לאחר שלא שילמו את המסים העירוניים למרות ההתראות שנשלחו להן.

ראש המועצה המקומית אביד־דור ורטה, קרא לתושבים להקפיד בשילוי התחייבויותיהם הכספיות, כדי שלא יאלץ לנקוט באמצעים לא נעימים.

בינתיים נמסר, כי המועצה המקומית בקריה אינה התליטה. באישור משרד הפנים. להכפיל את כם המסים. (ע)

סופרמרקט חדש בחולון

מאת סופר „דבר" בחולון

הסופרמרקט „גאות סיטנים", הרביעי במסגרת בעיר, נפתח אתמול אחר הצהרים ברחוב הסתדרות ע"י אגודה הצרכנים „דר־השרון".

מנכ"ל האגודה, אשר גיבס, מסר כי בסופרמרקט המשתרע על 700 מ"ר, מזה 500 מ"ר שטח מכירה. השקיעו בבנבה ובציוד 2.5 מיליון ל"י. הבנבה תוקם על־ידי האחים רובינשטיין שהקימו את רוב בתי המגורים בסביבה בהם מתגוררים כ־10,000 נפש. במקום יעסקו כ־30 עובדים, ביניהם עולים חדשים ונפים כנדירי הסביבה.

לכבוד הפתיחה הכריז מנכ"ל האגודה על מכירה מוזלת ב־10 אחוזים של כל המצרכים בכל ארבעת הסופרמרקטים של הצרכניה בעיר.

עתונאי הספורט יוזמים פעולה לשיפור תנאי עבודתם

ההחלטה לפעול להבטחת תנאי עבודה בשוטרים לעתונאים במתקני הספורט בישראל — נתקבלה באסיפה הדו שנתית של עתונאי הספורט שנערכה בתל־אביב.

רבים מבין חברי תא עיתונאי הספורט, שהשתתפו בוויכוח, הביעו התמרמרות על העדר שיתוף פעולה מצד האגודות, כדי לאפשר תנאי סיקור נאותים לעתונאים. מזכיר אגודת העתונאים, מאיר בך־בר, הבטיח להוסיף את מלוא הסיוע של מוסדות האגודה להשגת סטנדרטים גבוהים לציבורה במגרשי הספורט השונים.

בתום הוויכוח נבחר ועד חדש בהרכב: פנחס זהבי („ידיעות אחרונות"), משה לרר („מעריב"), ברוך שיכברג („דבר").

תל־אביב

מועצת פועלי ת"א—יפו המחלקה לתרבות והנוער

● בניה יפו — ביום רביעי 27.11.74 ב־8 בערב, בבית ההסתדרות ביפו, רחוב הדואר 6, תתקיים פגישה עם ד"ר בזל פרימר שירצה על הנושא: ישראל במערך הבינלאומי (רשמי שליחות בארצות הברית, קנדה, צרפת, בלגיה וגרמניה). הכבוד: מאיר פלוטניקוב.

● גבעת עליה / גבעת התמרים — ביום רביעי 27.11.74 בשעה 7 בערב, במועדון ההסתדרות, רחוב מהרזת 94, אברהם גד ירצה על הנושא: יהודה ושומרון (עם הקרנת שקופיות) הכבוד: שרה מנצור.

בחוג המאוחד לתנ"ך

● הערב, ב־7.30, במועדון ע"ש דב מייניק, ב„בית עובד העיריה", רחוב פומבדיתא 4 — מסיבת החוג המאוחד לתנ"ך מיסודו של ועד ההורים המרכזי בשיתוף עם ארגון עובדי העיריה ת"א־יפו. ירצה גוראריה שדה על תקופת כופלים וארדה הכאורי על פרשת השבוע.

בית התנ"ך בת"א

● החל מהשבוע הבא, תהיה תערוכת התנ"ך בדפוס ובאמנות ע"ש בחסות דוד בן־גוריון פתוחה לקהל בכל יום (פרט לשבת) בשעות 1.30—9.30 וביום ג' בשבוע גם בשעות 4—7 אחה"צ. לקבוצות מאורגנות, לתלמידי בתי הספר ולאולפנים בעברית — בכל שעות היום והערב לפי הודעה מראש להנהלת בית התנ"ך. שד' רוטשילד 16. טלפון: 57760.

חוג התנ"ך לזכרם של סגן י. ויסמן ואביו יצחק ויסמן ז"ל

● חוג עיון ומחקר בתנ"ך, להנצחת סגן יהודה ויסמן, מהנדס בחיל־ההנדסה שנפל על גדות־התעלה. ולזכר אביו יצחק ויסמן ז"ל; שנפטר לאחר נפילת הבן — נפתח אתמול בבית המשפחה (רחוב־גן הרב בידיצ'ין 263).

נמסר, שהחוג יתכנס אחת לשבועיים באותו מקום בהדרכת המורה המרצה לתנ"ך משה בר־קול, שידריך את החוג בהתנדבות.

„משען" מועדון פנסיונרים „ביתנו" תל־אביב רח' ב. הס

● הערב, ב־6, הרצאה של הח' ב. בנדלסון חבר הנהלת „משען" על הנושא: „שיחה על הבעיות האקטואליות בחברה הישראלית".

בתים המפסים ת"א, רח' יהושע בן־נון 48

● ביום א', י"ז בכסלו תשל"ה (1.12.74). בשעה 7 בערב. תתקיים הרצאה על הרב ר' נחמן צבי פרידמן על: „תולדות יסודי התורה להרמב"ם. את החיים רצויים, הכניסה חפשית.

„ידידים"

● היום, יום רביעי, י"ג בכסלו תשל"ה, 27.11.74. בשעה 4.30 אחה"צ, בחוג לפולקלור בבית האבות ברמת־אביב, רחוב ברודי בקי 68. הנבי ישכר גולדברג־קשתן: אגדה וזמר.

אזכרה לפרופ' לדריא

● ביום השנה לפטרו של ידיד ארגון הורי דם מתנדבים בה"א — הפרופסור, מיכאל לדריא, תיערך היום, ביום השנה לפטירתו, עליה לקברו בבית הקברות בחולון, בתאספים בשעה 3.30 ליד השער הראשי.

חיפה

מפלגת העבודה הישראלית — מחוז חיפה

● היום 27.11.74 ב־16.30 — במחוז — התאחדות עולים; ● ב־18.00 — במחוז — הוועדה לקשרי חוץ; ● ב־18.00 — המדרשה הערבית — מזכירות סניף; ● ב־18.00 — בחדר — פקידי העיריה — מזכירות הת"א; ● ב־19.30 — במחוז — בנות הציונית; ● ב־20.30 — במחוז — מורים — צוות הנהלה.

ארגון אמהות עובדות — חיפה

תוצאות הגרלת מתמחוליקה במסגרת שוק ההתקרבה 1974:

093; 185; 356; 836; 2051; 2063; 2413; 2765; 2905; 3002; 3015; 4172; 4183; 4200; 4621; 4958; 4991; 5340; 5358; 5577; 5594; 6193; 6217; 7051; 7070; 7093; 7247; 7888; 7932; 8278; 8484; 9083; 9174; 9221; 9515; 9581; 5657; 10415; 10558; 10956; 11405; 11603; 12541; 12550; 12730; 12131; 12749; 12905; 12915; 13151; 13210; 13330; 13431; 14458; 14955; 14984; 15306; 15492; 15561; 15634; 16509; 16655; 17954; 18497; 18636; 18795; 19351; 19109; 19607; 20000; 20297; 20661; 21099; 21623; 21755; 22813; 22866; 22912; 23492; 23597; 23673; 23756; 23865; 23990; 24068; 24643; 25213; 25582; 25755; 25875; 26102; 26625; 27217; 27350; 27398; 27414; 27608; 27729; 27865; 28114; 28339; 28382; 28488; 28618; 28738; 29290; 31185; 31278; 31637; 31645; 31648; 32215; 32289; 32414; 33090; 33642; 33656; 33698; 33711; 33766.

את הפרסים אפשר לקבל בבית ההסתדרות חדר 307 בשעות 9—12 בבוקר.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 5467/74

בענין צוואת המנוח שלום שר צבי ז"ל.

המבקשת אסתר ערצבי, מרחוב סעדיה גאון 1 חולון, ת. ז. 726591 ע"י ב"כ עוה"ד ג. משב ו/או ד. קרן מרחוב בלפור 57 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקשת הגישה בקשה לבית המשפט לכתן צו קיום צוואה של המנוח הנ"ל, ולמינוי מנהל עזבון. הריני מזמין בזה כל אדם המעוניין אם יש לו סיבה לשואה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, כתב התנגדות, וליתן טעם מדוע לא יינתן צו קיום צוואת המנוח הנ"ל. שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד זכאי, שופט — רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 3408/74

הזמנה

בענין עזבון המנוח אליעזר פישר ז"ל ת. ז. 0181440 מרח' איינשטיין 71, רמת־אביב תל־אביב. שנפטר ביום 26.3.1974 בבית חולים „הסדרוף" — בפתח־תקוה.

והמבקשת רחל פישר ת.ז. 0176944 מרחוב איינשטיין 71, רמת־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על יורשת המנוח הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד, להגיש לבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט את הצו כראות עיניו.

דוד זכאי, שופט — רשם בית המשפט המחוזי

בבית משפט השלום בתל־אביב—יפו

תיק לזכויות 5427/74

בענין: עזבון המנוח סהלי סעדיה בן סעדיה, ת. ז. מספר 0556733 מאלישיב שנפטר ביום 7.3.1971 באלישיב.

המבקש: גיד ישראל, ת. ז. 0199631 מרח' אצ"ל 13 בנגניה ע"י ב"כ עו"ד ראובן זכר ונביק מרח' הרצל 32 בנתניה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1651/74

בענין: עזבון המנוח מחס משה סיגל ז"ל שנפטר בחיפה, ביום 12.1.74.

המבקשת: גב' טובה גגור בחיפה ע"י ב"כ עוה"ד מ. קנאל ו/או פנחס יעקבי ו/או רנה מכספל מרחוב הבן שוקרי 8, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק הנ"ל בקשה ליתן צו לקיום צוואתו של המנוח.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון שהבקשה מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות לצו קיום הצוואה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כראות עיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1762/74

בענין: ירושת המנוח, יהודה סטול, בחיפה, שנפטר ב־15 לספטמבר 1974 בנהריה.

המבקשת: רחל סולר לבית סטול, בנהריה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לכתן צו המכריז על קיום ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד להכרזה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צוואה וצ. מ"ע 1727/74

בענין: עזבון המנוחה רות אלון לבית הירשפלד ז"ל מחיפה, רחוב חלי־באבה 16א.

המבקש: ד"ר אלכסנדר אלון ע"י עוה"ד ד"ר י. גישזלק ו/או א. קיבאר ו/או י. פז, מרחוב אבן סינא 26, חיפה.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם מדוע לא תקויים ולא תירשם הצוואה האחרונה ומדוע לא תינתן הפרת קיום צוואה לד"ר אלכסנדר אלון ומדוע לא ימונה למנהל עזבונה של המנוחה הנ"ל, שאם לא כן יעשה בית המשפט ליתן תצהיר זה כ־באמור, וליתן צו למינוי כמנהל עזבון כאמור.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1668/74

בענין: עזבון המנוחה רחל כהן ז"ל מקרית־טבעון, חיפה, שנפטרה ביום 9.8.74.

המבקשת: כשה כהן בחיפה, ע"י ב"כ ב. הניא ו/או ב. טיפש, עורכי דין ברחוב שמריהו לוין 3, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה רחל כהן ז"ל, הנני מזמין בזה כל אחד הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל והרוצה להתנגד לו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1638/74; תיק פמ"ה ה—841/73

בענין: עזבון המנוח קוריצקי מרק ז"ל שנפטר בתאריך 27.11.68.

המבקשת: מדינת ישראל מיוצגת ע"י נציג היועץ המשפטי לממשלה שכתובתו למסירת כתבי בי־דין היא: לשכת פרקליט מחוז חיפה והצפון, בית־הממשלה, חיפה. רח' חסן שוקרי 11.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית־המשפט תוך חמישה־עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא יינתן צו להנהלת עזבון לבקשת מדינת־ישראל. שאם לא כן, יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת.ע. 1744/74

בענין: עזבון המנוחה אמליה אלפרין ז"ל שנפטרה בת"א ביום 25.12.68.

המבקשת: גרטרוד פפו לבית אלפרין.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל, והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1737/74

בענין זעזבון המנוח יעקב הבר ז"ל, אשר נפטר ביום 14.9.74.

המבקשים:
1. נורית פרידמן
2. אליעזר רכס.
ע"י ב"כ עו"ד י. ברזיים, מרח' בן־יהודה 10, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט, בתיק הנ"ל, בקשה לכתן צו המכריז על ירושה. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה, תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם בית המשפט המחוזי חיפה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ת. ע. 4892/74

בענין עזבון המנוחה, ליב קליש, משכון גורדון 2/4, הרצליה שנפטר ביום 27.8.74.

המבקש שמואל הדסור, משכון גורדון 2/4, הרצליה, ע"י עו"ד י. דורון, דרך פ"ת 7, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו, המכריז על ירושת המנוח הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זכאי, שופט — רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה

ה.ע. 1698/74

בענין: ירושת המנוחה פייגה מרז ז"ל שנפטרה ביום 25.7.73 בשבי ציון.

המבקש: יוסף מרז, מנהריה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט זה בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1651/74

בענין: צוואת המנוח ד"ר לסלו סילגי ז"ל שנפטר בחיפה ביום 3.10.74.

המבקשת: מריה קומר (לשעבר סילגי).

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט זה, בקשה למתן תוקף לצוואת המנוח הנ"ל.

כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת הכנוח עליו להגיש לבית המשפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. אמרת יתן בית המשפט צו על הקיום של צוואתו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1714/74

בענין: עזבון המנוח יעקב אבר־טובסקי ז"ל שנפטר ביום 24.7.74 בחיפה.

המבקשת: רבקה ארונובסקי ב־חיפה ע"י ב"כ עוה"ד י. תרקי ו/או ב. הס ו/או ב. צלן מרח' הרצל 37 חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1736/74

בענין: עזבון המנוחה מרגריטה הרטמן, שנפטרה ב־16.10.74.

המבקש: קרלוס — אלברטו הרטמן, ע"י ב"כ עו"ד י. רוזנפלד ו/או י. כוחן מרח' שמריהו לוין 5, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לכתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל הריני מזמין כל אדם המעוניין להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1740/74

בענין: עזבון המנוחה שטנגר אסתר ז"ל שנפטרה בחיפה ב־22.10.1966.

המבקש: שטנגר יוסף.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו מתן ירושה המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט — רשם

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי „הדר" הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. לד/19/1" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכנית: בטול דרכים קיימות, התוויית דרכים חדשות וחלוקת השטח למגרשים. ראלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3978 חלקי חלקות 3, 2. גוש 3979 חלקות 1—12; גוש 3980 חלקות 4, 6, 7, 10—14, 16, 19, חלקי חלקות 17, 18; גוש 3990 חלקות 1, 21—23 חלקי חלקות 2; גוש 3991 חלקות 1, 10—6, 14—18, 21—24, 36, 37, חלקי חלקות 5—2, 11, 13; גוש 3992 חלקה 38, חלקי חלקות 33—36; גוש 3977 חלקות 6—1, 32; חלקי חלקות 9—7. באזור התעשיה בצפון העיר.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה מקומית שבתחום התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: כ"ז חשון תשל"ה — 12.11.74

(חתום) א. חיון, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי חולון — הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

1. בהתאם לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה בדבר הפקדת של תכנית הנקראת: תכנית מפורטת ח/20/ב, איחוד וחלוקה ללא הסכמת הבעלים. (להלן התכנית). במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון.

2. מקומם של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם:
(1) גושים וחלקות: 6019 חלקות 45, 46, 47, 48.
(2) שם השכונה, רחוב, מס' הבית: שד' ירושלים.

3. עיקרי הדברים המוצעים להקבע או להשתנות על ידי התכנית הם:
1. איחוד וחלוקה למגרשים לפי פרק ג' סימן ד' לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965.
2. חלוקה של אתרי הבניה למגרשי בניה.

הכל כאמור בתכנית המופקדת.

4. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל מי שזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(—) ד. רוזניק, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

14 נובמבר 1974

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי רמת־גן — הודעה על הפקדת שינוי תכנית מפורטת

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה להכין שינוי לתכנית המתאר בשם רג/651/א שינוי לתכנית מפורטת מס' D.E.

ואלה הם השטחים הכלולים בתחום שינוי התכנית המוצע: גוש 6126 חלקה מס' 164, (רח' פרץ — רח' דוד).

ד"ר י. פרג, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

למשפחת דורי, יפעת

אתכם אנחנו באבלכם על מות

אמציה ז"ל

התאחדות מגדלי בקר בישראל — עובדיה ובוקרי־ישראל

אנו משתתפים בצערם של

משפחת דורי ומשק יפעת

על מות

אמציה ז"ל

בית „התקלאית"

מניות ושערים

עליה מחודשת בצמודים

בניגוד לציפיות המוקדמות שי־היו בבורסה, לא נמשך אתמול המיפנה בשוק צמודי המדד בי־בורסה. להיפך, היתה מגמה עלית בחלק ניכר מצמודי הכלליות, בעוד שב־שער הקליטה היו ירידות. היו ביקושים ערים למילוות ארוכי בזמן שהעלו המחירים ב־2 נקודות לפרקים אף בשיעורים גבוהים יותר. המחזור הסתכם ב־18.9 מיליון ל"י.

אמנם בתחילה התכונו המוכרים „להציף" את השוק בצמודי המדד. אבל כנגד שני גברו השמועות על אפשרות קרובה של ביטול הנפקת אג"ח צמודות למדד.

לטובת הגאות בצמודים, צעד שוק המניות צעד נוסף אחורה. לרבים נראה שאין זה אלא „בור ללא תחתית". וכל יום חדש במסחר מבדיל את הסידור המעכים של שוק זה בפני שבועה לא נעי־מה ודסה. אין לומר שהיוצנים מהססים מפני הראיה הפסימית על עתידו של שוק המניות, אלא להפך. הם תורמים לאוירה הקו־דרת על ידי הלהיטות שהם מגלים בהספקת רצונו של המשקיע הקטן והבינוני שכספו איננו מבין דבר ואינו דבר בסוגיה זו. וזה — הפעלת כל אמצעי הייצוג והבהלה בשוק הצמודים למדד.

בשוק אגרות החוב היו איפוא התשואות המתחשבות לפי מדד נו־במבר (+12%) נמוכות להחריד: התשואה הטובה ביותר ל־4 שנים בקושי עליה על 2 אחוזים. אך מצב זה לא מנע מנציגי כמה בנקים גדולים (פרט אולי לנציג בל"ל שסיפק סחורה בכמות יותר גדולה) לרכוש כמויות גדולות. המחזור במניות הסתכם ב־1.35 מיליון ל"י.

„אי.די.בי." ובנק דיסקונט הודיעו על דיבידנדים

„אי.די.בי." חברה לאחזקות בע־קשות בע"מ וחברת הבת הבנקאית שלה בנק דיסקונט לישראל בע"מ הודיעו על דיבידנדים לשנת 1974. „אי.די.בי." הכריזה השנה על די־בידנד במזומן בשיעור של 2.40 ל"י למניה על המניות הרגילות המניות „ב" ובשיעור של 3.00 ל"י למניה על מניות הבכורה.

הדיבידנדים הנ"ל, פחות מס הכ־נסה, ישולמו ביום 30 בדצמבר 1974 לבעלי המניות שיהיו רשו־מים בספרי החברה ביום 6 בד־צמבר 1974. הדירקטוריון של „אי. די.בי." החליט להמליץ בפני האס־יפה הכללית של בעלי מניות שתתקיים בשנת 1975 להכריז על הדיבידנדים הנ"ל כדיבידנדים סופיים לשנת 1974.

בנק דיסקונט, שלמעלה מ־95 אחוז מהונו מוחזק על ידי „אי. די. בי." הכריז השנה על דיבי־דנד במזומן בשיעור של 2.40 ל"י, בניכוי מס הכנסה, על המניות הרגילות והרגילות „א". הדיבידנד ישולם ביום 30 בדצמבר 1974 לבעלי מניות שיהיו רשומים ב־ספרי הבנק ביום 6 בדצמבר 1974.

בנקים מסחריים		
איחוד מ'	171	−5.0
אי.די.בי. רג'	190	
איגוד	275	−1.0
דיסקונט	752	
כאוזי מ'	150	
פועלים מ'	263	−1.0
לאומי	212	−1.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	234	
כרמל מ'	128	
משכנתאות ובנין	260	
פיתוח ומשכנתאות	254	
שיכון בכ'	148	+1.0
טפחות	201	−0.5
מוסדות מימון		
שלטון מקומי	85	+1.5
אוצר לתעשיה	171.5	−7.5
חקלאות מב'	72.5	
פיתוח תעשיה מב'	64	−0.5
ביטוח		
אריה	284.5	−4.5
הסנה	206.5	
סהר	219.5	+2.0
צור	182	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	69	
דלק צ"ש	115	−0.5
דלק מ'	132	+2.0
קירור 1	225	
קירור 10 מ'	127	
חשמל	95	−2.0
ספנות והספקה	128	−3.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	127	+1.5
אפריקה 1	274	
אפריקה 10	183	−3.0
הכשר הישוב צ"ש	103.5	−2.0
הכשר הישוב מ'	106	+1.0
סולל בונה מב'	85	
נכסים	168	+1.5
ישפרו	112	−1.0
ישרס	106.5	+0.5
מהדרין	155	−1.0
מטעי הדר	88.5	
משקיעים	171.5	
נאות אביב	68	
פרי אור	144.5	
רסקו מב'	69.5	−0.5
רסקו רג'	51	−2.0
תעשיה		
אלייאנס	465	+5.0
אלקו 1	109	
אלקו 2.5	98	
אלקטרה 1 מ'	146	−8.0
אלקטרה 5	140	−3.0
ארגמן מב'	206	−7.5
אתא ב'	81	
אתא ג'	80	−2.5
דובק	319.5	−0.5
כבלים	144	
טבע צ"ש	990	+15.0
כימיקלים	94.5	
לוין אפשטיין	54.5	
מולר טכסטיל	178	+4.0
פניציה מ' 1	70	
פניציה 10	68	−1.0
מפעלי נייר	214	+1.0
עסיס	162	
נחושתן מב'	586	+13.0
עלית	186	−3.0
פוליגון	123	−4.0
ערד	68.5	+1.5
שמן מב'	105	
תעל	107.5	−1.0
חברות להשקעה		
אלגר ב'	71	+0.5
אלרן מ'	122	
חב' מרכזית ב'	154	−6.5
פועלים מ'	236	
„פד"	81	
חלפסון 1 צ"ש	69.5	
חלפסון 10 מ'	71.5	
ירדן	73	+5.5
אמפא	100.5	
אגרות חוב להמרה		
פת. משכנתאות	91.5	
שכון	102	
טפחות	109.5	
אוצר לתעשיה	73	−2.0
דלק	71.5	+0.5
הכשרה הישוב	68.5	
ישפרו	100	
אתא	67.5	
עלית	69	+0.5
הפועלים השקעות	102	
דיסקונט השקעות	87.5	−1.0
דיסקונט השקעות	80	−1.0
מזרחי השקעות	89	−0.5
כלל השקעות	75	
כלל תעשיות	100	
עזר	75.5	
איגרות חוב		
אג"ח צמודות למדד		
מילוה קליטה 61		
מדד 83.12	312	
מדד 89.00	298	
מילוה קליטה 62		
מדד 89.00	297	+2.0
מדד 95.96	274	+1.5
מילוה קליטה 64		
מדד 83.12	441	−1.0
מדד 89.00	400.5	−7.0
מילוה קליטה 65		
מדד 89.00	414.5	
מדד 95.96	379	−3.0
מילוה קליטה 66		
מדד 95.69	346.5	−3.0
מדד 94.34	347	
מילוה קליטה 67		
מדד 96.12	335	−1.0
מדד 97.17	327	−2.0
מילוה בהון 68		
א'	187	−1.0
ח'	150	

תוצאות ה„לוטו"

בהגרלה ה„לוטו" מס' 48־74 שנ־התקיימה ביום 26.11.74 הועלו בגורל המספרים הבאים: 02 ; 03 ; 09 ; 15 ; 23 ; 38. המספר הנוסף: 24.

מ'	148.5	−1.5
ב"א	169.4	+1.0
ב"ב	159.5	+2.0
מ"ג	145.5	+1.0
מ"ד	149	+1.5
מילוה בהון בנקאי 68		
י"א	184.5	+1.5
י"ב	180	
י"ג	166.5	
י"ד	139.5	+6.5
מילוה בהון 68		
א'	144	−1.5
ה'	132	
מ'	133	+0.5
כ"א	134.5	+2.0
כ"א	130	+0.7
מ"ב	128	+1.0
מ"ג	316.5	−1.5
מ"ד	324.5	−2.0
מ"ה	320.5	
מילוה בהון בנקאי 69		
י"א	138.5	
י"ב	135	−1.5
י"ג	130.5	−1.0
י"ד	125.5	−1.0
מ"ד	122	
מ"ו	122	+1.5
י"ז	513	
י"ח	320	
י"ט	322	
מילוה פיתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	347.5	+5.5
קנ"ד	327	+1.0
פדיון 1976		
קנ"ה	317.5	+2.5
קנ"ה	283	−4.0
קס"ז	275.5	+1.0
קע"ד	272	+1.5
ק"פ	263.5	+1.5
קצ"ם	253.5	
פדיון 1977		
ק"צ	255.5	+3.0
קצ"ו	247	+4.0
ר"ם	242.5	
רס"ו	239.5	+2.5
רכ"ג	236	+3.0
רל"ד	237	+3.5
רמ"ה	237	+3.0
רנ"ח	212.1	+1.1
פדיון 1978		
ר"ס	218.3	+2.0
רס"ו	204.5	
רס"ט	203.1	−0.1
רע"ג	196	
רצ"א	179.5	−0.5
רצ"ח	174.5	−0.5
ברירה פדיון 1979		
ש'	170.6	−1.4
ש"ו	163	+1.2
ש"ס	162.7	−0.3
ש"א	162.7	−6.3
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל סטוק ב'		
ים המלח 5% ב'	159	−0.5
אג"ח במטבע חוץ		
„הלליס"		
הד"צ 8	100	+6.2
הד"צ 9	94.2	−0.2
הד"צ 15	93.5	−1.5
הד"צ 17	91.1	+0.1
הד"צ 20	90	−1.5

מכוניות למכירה

● סוסיתא משופצת — קנה רק במקור וקבל סוסיתא מחודשת לפי מפרט בית־חרושת אוטוקרס. מפרט ביצוע תיקונים ואחריות. העברות בתלות חינם!! שיפול 1000 שיפול 3000 חינם! ואחריות: מספי חלקים ומוסכים לשרותך. פנה עוד היום ל־מ.ל.מ. רח' בר־שמן 10, ת"א (מימינה בגשר מה־לת־יצחק) טל. 251980 מוסך סו־סיתא קרית־אריה. אזור התעשיה פתח־תקוה. רח' אריה שנקר 3 טל. 914725.

דירות למכירה

● למכירה במחיר הישן דירה בת 4 חדרים ברח' יבנאלי פינת ברק, לכניסה מיידית. לפנות: בניני ש.ל.ב. רח' סוקולוב 70א' חולון.

● למכירה במחיר הישן דירה בת 3 חדרים, בבנין גמור ברח' יצחק־הלוי פינת אבן־גבירול לכ־ניסה מיידית. לפנות בנייני ש.ל.ב. רח' סוקולוב 70א' חולון.

● למכירה במחיר הישן דירה בבית דו־קומתי בת 4 חדרים בנייני ש.ל.ב. רח' סוקולוב 70א' חולון.

מסג'ים

● להרפיית המתח בסביבסטית מקבלת באופן פרטי + סאונה, מ־12—9, טלפון 238522, רח' אל־חריזי 17 („פנגווין").

בולים

● בהיום תקבלו את הבהיורון החדש לבולי ישראל. „מרכז הבו־לים", אלנבי 94 (בגרחן) ת. ד. 4444 טל. 615755.

יצואני המזון: ניאלץ לבטל התחייבויות

בפגישת חירום של יצואני המזון שנערך אתמול במכון היצוא הישראלי, העלו היצ־צואנים את שאלת כדאיות המשך היצוא והדגישו את ה־השפעות ההמורות העלולות להיות למדיניות הכלכלית החדשה על יצוא מזון מיש־ראל.

לדברי היצואנים, נפגע ענף המזון יותר מכל ענפי היצוא האחרים בעסק, הפיחות פוגע בכדאיות היצוא במקום לעודדו. בענף יצור המזון הלו הן ההתייקרויות הכלליות שחלו בכל המשק ובנוסף עליהן גם התייקרו חמרי הגלם ומחיר מוצרי היסוד עלה בשיעור ניכר בגלל ביטול הסובסידיות.

בכינוס הועלתה דרישה, כי הרשויות המוסמכות יבחנו מחדש את מדיניותן כלפי ענף יצוא המזון. אחרת יהיה צורך לבטל התחייבויות יצוא, שהיצואנים קיבלו עליהם, מאחר שאין אפשרות לעמוד במחירים החדשים. כידוע, מסתכם יצוא תוצרת מזון מעובד בישראל ב־125 מיליון דולאר בשנה. ביטול התחייבויות היצוא עשוי לגרום לאיבוד שווקים שנבנו בשנים במאמצים מרובים בכסף הקרן פה ארוכה.

הכינוס החליט לשגר משלחת בשם מרכז המזון שבמכון היצוא הישראלי אל שר המסחר והתעשיה כדי לדרוש הכרעה בממשלה בדחיפות ביחס לעתיד היצוא של מוצרי מזון מעובדים.

ירידה ניכרת במכירת בשר, גבינות ופירות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ירידה ניכרת במכירת בשר, גבינות, קרפיונים, פירות ומש־קאות חריפים — מסתמנת ב־ימים האחרונים. חלה ירידה ב־פדיון של רשתות השיווק.

בשלב זה נמנעים מנהלי הרשתות מלהוציא מסקנות מהיקף הק־ניות הנוכחי של הציבור, כי הי־תה אגירה גדולה של מצרכים לפני הפיחות.

בכבל"ל אגודת הצרכנים ת"א— דן השרון אשר גיבע אמר, שפ־דיין יש קניות מוגברות של סוכר ושמן. לעומת זאת, חלה ירידה תלולה במכירת בשר טרי והיא מסתמנת ביותר מ־50 אחוז. גדלו הקניות של עופות קפואים וירדה מכירת עופות. ייקור מוצרי הח־לב, הקטין את מכירת הגבינות. כן יש גם קפאון במכירת משקאות חריפים.

התפתחות מעניינת חלה בירקות ופירות. חלה ירידה במכירת פירות, בעוד שגדלה מכירת הירקות — כנראה, בגלל מבצע ההודה.

המאפיות צמצמו האספקה

בינתיים מוסיפות להתקבל תלונות על מחסור בלחם. מנהלי רשתות שיווק וחנויות קובלים, שאין המאפיות מספקות כמויות לחם כמו לפני הפיחות. לפוריה יש ביקוש גדול יותר ללחם אחיד וגם ללחם לבן.

ההסבר הניתן למדיניות זו של המאפיות: שהן נוהגות מאפיית כמויות גדולות כדי של לחם כדי שלא תיאלצנה לקבל בחזרה מכ־רה לחם. אין המאפיות יכולות למכור את עודפי הלחם לחקלאים כבעבר בשל המחיר הגבוה.

תוקם התאחדות־גג לסופרים בישראל

מאת סופר „דבר"

על הקמת התאחדות הסופרים במדינת ישראל שת־היה סופרי־גג לאגודות ה־סופרים הקיימות, ולאלו ה־עתידות לקום ללא הבדל לשון, לשון ודת, יוכרז בכנס היסוד של ההתאחדות החד־שה, שיתקיים ב־5 בדצמבר בבית־הסופר בתל־אביב.

בהתאחדות יהיו חברות ארבע האגודות הקיימות בישראל: אגו־דת הסופרים העבריים המונה 320 חברים, איגוד הסופרים והעתונאים היהודים־כותבי אידיש־המונה 180 חברים, אגודת הסופרים הער־ביים המונה 12 איש, כולם אזרחי מדינת ישראל ואגודת הסופרים הכותבים רוסית — רובם עולים מבריה"מ־המועצות. כן יהיו חברים בהתאחדות הסופרים במדינת יש־ראל, סופרים ומשוררים בודדים, אשר עקב מיעוט סופרים בלשו־נם, אין לאל ידם להקים אגודה משלהם, לפחות של עשרה חברים, לפי תקנון ההתאחדות.

יו"ר אגודת הסופרים העבריים ישראל כהן, מסר אתמול במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב על מטרות ההתאחדות ש־תשקוד על הגנת זכויותיו המק־צועיות של הסופר ועל שיפור תנאי עבודתו.

ועד עובדי מס־הכנסה: מתכוונים למנות את יולוס ליועץ האוצר למסים

גוידרפר: אין כל שחר לטענה זו

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הוועד הארצי של עובדי מס הכנסה טוען, שבצמרת האוצר מתגבשת הצעה ל־מנות את עו"ד יעקב יולוס ליועץ של האוצר לענייני מסים ובדרך זו לעקוף את ההתנגדות העקיבים למינוי לתפקיד נציב מס הכנסה.

הממונה על הכנסות המדינה כ. גוידרפר, הכחיש אתמול טענה זו בשיחה עם סופר „דבר", ש.אין לה כל שחר. הוא המועד. שיולוס מוסיף להיות מועמד לתפקיד נציב מס הכנסה במקומו של עו"ד יעקב המבור ה־עומד לפרוש.

הוועד הארצי של עובדי אגף מס הכנסה שלח מכתבים דחופים לשר האוצר, לממונה על הכנסות המדינה, למזכ"ל ההסתדרות ול־מזכיר הסתדרות עובדי המדינה. ובו הוא חוזר ומדגיש את הת־נגדותו למינוי של עו"ד יולוס לתפקיד נציב מס הכנסה. במכתבים אלה, מוזהר המוסד מפני נסיון לבצע את המינוי ב„דלת אחורית", זאת ע"י מינוי תחילה של יולוס כיועץ שר האוצר ל־ענייני מסים, דבר שיקנה לו כיד מעמד של עובד מדינה ויקל על ביצוע השלב השני של המינוי — מינוי כנציב מס הכנסה. הוועד מתריע על המינוי הנפוי של יולוס הנוסד בניגוד למדיניות הממשל־תית של ציבוכים, כה גם שהוא עומד על דרישתו למנות את הנ־ציב החדש מקרב צמרת אגף מס הכנסה כפי שהיה מקובל עד כה. הוועד הארצי הבהיר, שהוא מב־שיך להיות איתן בהתנגדותו למי־נוי של יולוס, כפי שהיה בתחילת השנה האחרונה.

בשיחה עם סופר „דבר" ציין גוידרפר, שאין שום החלטה או סיכום אצל שר האוצר, מינהל הכנסות המדינה או נציב שירות המדינה על מינוי של עו"ד יולוס לתפקיד יועץ שר האוצר לענייני מסים. מישהו הציע אפשרות כזו מינוי כזה, אך לא היה כל סיכום חיובי. גוידרפר הוסיף, כי יולוס מוסיף להיות מועמד לנציב מס־הכנסה.

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
מודיעה!!
לרגל ספירת מלאי יהיו
מחסני החלפים סגורים
לשרות הקהל
ביום ששי (29.11.74)
מחסן חלקי טרקטורים ומשאיות בתל־אביב בלבד
יהיה פתוח לשרות הקהל

הלוח החדש דרושים

ארקיע
קוי תעופה בישראל בע"מ
דרושה עובדת בטחון
לאזור המרכז
הכשרות הדרושות:
השכלה תיכונית מלאה, ידיעה טובה בשפה עברית ואנגלית, בדרגת קצינה לאחר שירות צבאי.
על המעוניינות לפנות אישית למחלקת כח אדם רח' החשמונאים 88 ת"א, ביום א' 1.12.74 בין השעות 8.30 עד 10.00.

לרשות שמורות הטבע
דרוש פקח
שמורת עין־גדי
● דרישות התפקיד:
בטחון במגע עם קהל.
ידיעה בטבע וידיעת הארץ.
רשיון נהיגה.
● פניות בכתב בצירוף קורות חיים יש להגיש לרשות שמורות הטבע רח' הנצי"ב 16 תל־אביב עד לתאריך 15.12.74.

המועצה המקומית פרדס חנה - כרכור
מכרז ע—7/74
בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (פירות שבטים) תשכ"ב — 1962 מכריזה בזה המועצה המקומית על משרות פנויות כדלקמן:
א. מנהל לשכת נוער
במשרה מלאה לפי דירוג עובדי ההוראה.
תאור התפקידים:
אחריות חינוכית, מינהלית, ותקציבית לכל פעולות החינוך המשלים והחברתי ברשות המקומית, ארגון והכוון מפעלים וארגונים, פיקוח על עבודת העובדים במסגרת החינוך המשלים, הכנת הצעת תקציב שנתי של המחלקה, ניהול מו"מ וההתכתבות עם גורמים שונים.
דרישות הכשרה:
סמיכות להוראה, רצוי בעל תואר ב. א. בחינוך או פסיכולוגיה עם נסיון של 4—5 שנים בעבודה חינוכית.
ב. מנהלי בתי נוער
בחצאי משרות לפי דירוג עובדי ההוראה.
תאור התפקידים:
ניהול בית נוער, אחריות לניהול תקין של הפעולות והמפעלים המתנהלים בתחומי ה־מוסד, הכנת תכניות הדרכה, פיקוח והדרכת המדריכים.
דרישות הכשרה:
מורה מוסמך או מדריך מוסמך בעל נסיון של 3 שנות עבודה בחינוך המשלים.
בקשות למכרז יש להגיש למזכיר המועצה המקומית עד ליום ראשון כ"ד בכסלו תשל"ה — 8.12.74. טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה ובמינהלים המחוזיים והמפקחים של משרד החנוך.
אברהם שך
ראש המועצה

קבוץ עין גדי
מעוניין לקלוט
חברים צעירים
בוגרי צבא הקבע והזקוקות עד גיל 25
המעוניינים יפנו בכתב אל מזכירות
קיבוץ עין גדי ד. נ. ים המלח.

דרושים
אנשי אבטחה
ואחראי משמרת
לעבודה באשדוד
■
לפנות לחברת „משמר":
1. שער ג' נמל אשדוד.
2. דרך הנצחון 7/2 ע"י שכונת אשקלון.
3. הפלמ"ח 83 באר־שבע.
4. בלפור 9, תל־אביב.

למפעל מזון באיזור ירושלים
דרוש
מנהל
בעל השכלה אקדמאית בהנדסת מזון ובעל נסיון ניהולי.
הצעות בכתב יד, כולל קורות חיים, להגיש לת. ד. 2136, תל־אביב, עבור „מנהל".
סודיות מובטחת

עירית חולון
מכרז 98/74
עבודות שיפוצים בבית ספר ע"ש שנקר
מודיעים בזה למעונינים כי התאריך האחרון להגשת הצעות למכרז הנ"ל נדחה מ־27.11.74 ל־4.12.74 שעה 17.00.
פ. אילון
ראש העיר

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק עזבונה 5413/74
בענין חוק הירושה תשכ"ה — 1965.
ובענין עזבון המנוחה אסתר סטפל ז"ל ת. ז. 0895242 שנפטרה ביום י"ד אב תשל"ג (12.8.73) ומ־קום מגוריה הקבוע האחרון היה רח' ירמיהו 42 תל־אביב.
המבקש חיים סטפל, ת.ז. 248449 מרח' ירמיהו 42 תל־אביב, ע"י עו"ד ת. גנן מרח' אלנבי 94 תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע לך כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו ירושה על עזבון המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם אשר טוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה וה־רוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הו־דעה זו, התנגדות לבקשה המבו־קשת. ואם לא כן, יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.
דוד דקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הועדה המקומית לתכנון ובניה „שרונים"
רח' רמז 14, נתניה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה בקשה ע"י מר מוססקי יצחק לאשר שימוש חורג ללימודים וחוגים באזור מגורים א' בגוש 8036 חלקה 100 בקדימה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש להועדה התנגדותו בכתב, לפי הענין הבעזרה, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
מ. גלוזמן, יו"ר הועדה

אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל
המרכז הבינלאומי לשיתוף פעולה טכני (I.T.C.C.)

מודיעים בזה על התוצאות בהתחרות הפומבית — רעיונית, שהוכרזו בהסכם עם ועדת ההתחרויות המרכזית של א.א.א.י.

לתיכנון רעיוני של סביבת מגורים

התחרות (א):
פרס — הארכ' א. רס. רחמיסוב את י. היהכן, בהשתתפות הארכ' א. אברהמי, ד. דורי, ד. גרינשטיין, ר. ברקשבים, ג. בלסון, ירושלים.
פרס — הארכ' ה. — ר. בגידו בהשתתפות א. בלה, תל־אביב.
פרס — הארכ' ק. פרנק, פ. ביגה, י. לוטרבך, א. גיבקרנדל, ירושלים.
פרס — הארכ' אל. מנספלד את ד. גג, מתכנן עירוני, בהשתתפות פ. קויפמן, ג. דיור, ב. גור, ה. קתה, חיפה.
קנייה — ארכ' סלו הרצמן, תל־אביב.
קנייה — ארכ' ב. בוכמן את י. גור, בהשתתפות ב. פרום, תל־אביב.
קנייה — ארכ' ר. ור. אוקסמן, משרד פרופ' י. אידלמן, חיפה.
ציון לשבח — הארכ' נאוה הזנפלד, עדנה ישי, עליזה אוקו, חיפה.
התחרות (ב):
פרס שני — המהנדסים א. אבני רא. לוי, (גבעת חיים איחוד), תל־אביב.

תערוכת התכניות שהוגשו בשתי התחרויות תתקיים בבית המהנדס, תל־אביב, דיזנגוף 200, בימים 27 בנובמבר — 5 דצמבר בשעה 9—13 לפנה"צ ו־16—19 אחה"צ (פרט לשבת).

הסיור בתערוכה על המשתתפים השופטים יתקיים ביום שלישי, 3 בנובמבר, בשעה 5 אחה"צ בבית המהנדס בתל־אביב.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ
הודעה על דיבידנד לשנת 1974
ניתנת בזה הודעה, כי הדירקטוריון של הבנק החליט על הכרזת דיבידנדים לשנת 1974 בשיעור של 2.40 ל"י למניה על המניות הרגילות והרגילות „א" של הבנק.
הדיבידנדים הנ"ל, בניכוי מס הכנסה, ישולמו ביום 30 בדצמבר 1974, לבעלי המניות שיהיו רשומים בספרי בעלי המניות של הבנק ביום 6 בדצמבר 1974.
הדירקטוריון של הבנק החליט להמליץ בפני האסיפה הכללית השנתית של הבנק, שתתקיים בשנת 1975, להכריז על הדיבידנ־דים הנ"ל כדיבידנדים סופיים לשנת 1974.
בפקודת הדירקטוריון
27 בנובמבר 1974.

טיגון ללא קלוריות...
פרטים בקרוב

מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי שברח' לוחמי הגיטאות 10, עכו הופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא: „תכנית מס' 1874 שינוי לתכנית מתאר מס' 194 הגלילית — שינוי יעוד חלקי חלקות 12, 13, 21, 39, גוש 18904 לתצוגה בכפר ירכא", ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18904 חלקי חלקות 12, 13, 21, 39.
מטרת התכנית: שינוי יעוד השטח מאזור חקלאי לאזור תצוגה והרחבת דרך.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי שברח' לוחמי הגיטאות 10, עכו.
י. דווידוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי — עכו
פורסם בילקוט הפרסומים מס' 2056 מיום 31.10.74.

עירית חיפה
מכרז מס' 98/74
1. עירית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לשיפוץ ביתן שרותים צבוריים ברחוב ספירא.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לעבודה בסוג המכרז. (חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט — 1969), ועל המציע לצרף להצעתו עותק תעודת רשום כחוק.
3. המציע ישלים בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה ערבות, במזומנים או בערבות בנקאית מידי בנק מוכר בסכום של 9,000.— ל"י. לא יתקבלו כערבות שטרות או צ'קים מלבד צ'קים בנקאיים.
4. המסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 105 בהיכל העיריה, בשעות העבודה הרגילות, תמורת סכום של 150.— ל"י אשר לא יוחזר.
5. פרטים והסברים יתנו לכל הדורש בחדר מס' 501 באגף הבניה.
6. בעלי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי הטפסים שהומצאו להם, לתיבת ההצעות שבחדר מס' 321 בהיכל העיריה, כשהן סגורות במעטפה הרשמית, עליה תרשם הכתובת: שיפוץ ביתן שרותים צבוריים ברח' ספירא, לא יאוחר משעה 12.00 ביום ה', 17.12.74.
ההצעות יוגשו בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי עלול לפסול אותן לדיון.
7. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה.
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.
י. צירוז, סגן ראש העיריה

מנוי דבר - סלק חובך לשנת 1974

אוקטובר 1973
1,000.- ל"י
אוקטובר 1974
1,532.- ל"י

על כל -.1,000 ל"י שהפקדת באוקטובר שנה שעברה בתכנית "הסכון 10,000" של הבנק הבינלאומי הראשון, לזכותך עתה 1,532.60 ל"י נטו (בתנאי שתתמיד ותחסוך בתכנית עוד ארבע שנים).

סכום זה מורכב מהפקדתך, מהמענק בגובה 10% שקבלת, מהרבית ומהפרשי ההצמדה שהצטברו לזכותך. לפרטים מלאים אנא פנה לאחד מסניפינו ברחבי הארץ.

הבנק הבינלאומי הראשון
לישראל בע"מ
סניף ראשי: שדרות רוטשילד 39 תל־אביב, טל. 622511

תוקף הסכמי העבודה המסתיימים ב־31 בדצמבר הוארך בשלושה חדשים

המחלקה לאיגוד מקצועי החליטה אתמול להאריך את תוקף הסכמי העבודה המסתיימים ב־31 בדצמבר 1974, לתקופה של שלושה חודשים נוספים — עד 31 במארס 1975.

לאחר דיון ראשון על המדיניות המקצועית לשנת 1975 קיבלה המחלקה, בהתאם להצעת היו"ר אריאל אברהמוביץ, את ההחלטות הבאות:

● המחלקה לאיגוד מקצועי רואה במשימה מרכזית את השמירה על תעסוקה מלאה במשק. במקרים של היווצרות כיסי אבטלה במקומות עבודה מסויימים, תעודד המחלקה ניידות עובדים למקומות עבודה ולענפים הזקוקים לכוחות עבודה;

● מליאת המחלקה תטיל על הנהלה מטעמה לעבד הצעות בדבר ביזור עובדים והגנה על זכויותיהם;

● נציגי המחלקה יתתפו באופן פעיל במסגרת המשותף להסתדרות, לממשלה ולמעסיקים, המטפל בעניני תעסוקה;

● האיגוד המקצועי יעמוד על תשלום בלוא תוספת היוקר בינואר 1975 בהתאם למימצאי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וידרוש תשלום מוקדם על חשבון תוספת היוקר הבאה לעובדים, בדצמבר 1974;

● נוכח המצב הכלכלי הקשה ו' חוסר הבהירות ביחס לתוצאות התכנית הכלכלית החדשה, החליטה המחלקה לאיגוד מקצועי להאריך את תוקף הסכמי העבודה המסתיימים ב־31 בדצמבר 1974, לתקופה של שלושה חודשים נוספים — עד 31 במארס 1975;

● מליאת המחלקה תשוב ותדון במדיניות המקצועית ל־1975 בעקבי הייצור השירותים — לקראת 1 באפריל 1975.

המלצה לחימנע מקיום בחירות באיגודים המקצועיים במחצית הראשונה של 1975

בהתחשב בשעת החירום ובמצב הכלכלי, החליטה אתמול מליאת המחלקה לאיגוד מקצועי להמליץ בפני ההסתדרויות והאיגודים המקצועיים שבכוונתם לקיים בחירות במחצית הראשונה של שנת 1975, לדחות את מועדי הבחירות לתקופה מאוחרת יותר.

יו"ר המחלקה, א. אברהמוביץ, שהביא את נוסח ההצעה לאישור המחלקה מסר, כי קיבל פניות ברוח זו מד. בחוגי בשם סיעת "הליכוד" ומג. שלומי בשם סיעת ל"ע. אברהמוביץ ציין, כי המחלקה אינה כופה את דעתה על האיגודים ובחירה להמליץ בפניהם על דחיית הבחירות. ההמלצה מכוונת גם לאיגודים מקצועיים שכבר החלו בהכנות לבחירות.

המליאה הטילה על יו"ר המחלקה למנות ועדה, שתבחן הצעה לתאום מועדי הבחירות באירגונים ובאיגודים השונים. המלצות הוועדה יובאו לדיון ולהחלטה במליאת המחלקה.

הצעות אחרות היו לא לקיים כלל בחירות ב־1975.

ההסת' תובעת למתן העלאת תעריפי התחבורה

חבר הוועדה המרכזת י. השציגה פנה אתמול לשר האוצר י. רבינוביץ, וביקש בשם ההסתדרות למתן את ההצעות המשרדיות לייקור תעריפי התחבורה הציבורית (אוטובוסים) עפ"י פרסומים וידיעות מוקדמות אמורים להתייקר בשיעור של 40 אחוז בעקבות הנהגת התכנית הכלכלית החדשה.

השציגה מבהיר בפנייתו לשר האוצר כי התחבורה הציבורית היא בבחינת מיצרך בסיסי להמוני העובדים הזקוקים לנסיעות לעבודה ובן למשפחות שילדיהם לומדים בבתי הספר ועלולה, לכן, לפגוע ברמת החיים של ציבורי עובדים אלה.

כמו כן הזהיר השציגה, כי העלאת תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית "תתגלגל" מיד על המחירים והשירותים משום שהמעסיקים הכנסים את הוצאות הדרך יראו בהעלאה זו עילה מוצדקת להגדלת עלות הייצור וייקור המחירים.

נימוק נוסף שהעלה השציגה נוגע להפרש שבין התחבורה הציבורית והתחבורה הפרטית. מאחר שכל יצירת הפרש בלתי מספיק בין מחיר נסיעה ברכב פרטי לרכב ציבורי עלול לעודד את המשך השימוש ברכב פרטי — דבר שהממשלה והמשק הלאומי שוב אינם מעוניינים בו בתקופה זו של מגמת הסכון בהוצאות דלק לרכב פרטי הצולה במטבע חוץ.

סופר "דבר" לעניני תחבורה מוסיף:

תעריפי הנסיעה בשירותי התחבורה הציבורית יעלו בממוצע בשיעור 40 אחוז. החל מה־1 בדצמבר, בהתאם להחלטת הממשלה שנתקבלה לפני שבועיים בקירוב.

מנהלי משרד התחבורה והנציגי "אגד" ו"דן" דנים בימים אלה בתרגום שיעור ההעלאה לקווי התחבורה השונים וכן בקביעת התעריפים החדשים. אך עדיין לא סיימו את עבודתם.

מאסר 5 שנים לנאשם בפרשת שחיתות בבסיס הנדסה בצפון

מאת יואל דר, סופר "דבר"

שופט בית המשפט המחוזי בצפת, יוסף מרגלית, גזר אתמול 20 חדשי מאסר על יצחק בן־אריה, בן 42, מצפת, שהיה עובד צה"ל וקבלן עצמאי באחד ממחנות חיל ההנדסה בצפון.

יצחק בן־אריה הורשע ב־12 סעיפי אישום, ביניהם מתן שוחד, תיווך לשוחד, קבלת כספים במרמה, גניבה וקשירת קשר לבצע עבירות, שתכליתן היתה להונות את משרד הבטחון.

בן־אריה הוא רק אחד מכמה אנשים המעורבים בפרשת השחיתות הזאת. בקרוב יוגש כתב אישום נוסף נגד צבי ארד, אהרן עובד צה"ל, שהיה מפקד אותו מחנה צבאי.

בפסק־דינו אמר השופט: "אין כאן לקיחת שוחד מקרית וחד־פעמית, שאדם התפתה לה ברגע של חולשה. כאן מדובר בחבורה, אשר ביצעה עבירות חמורות ואשר היתה מוכנה להמשיך ולעבור על החוק ככל שיימצאו שירותיה. אם חמור עניין התפשטות השוחד בשירות המדינה בכלל. על אחת כמה וכמה כשהוא חמור בשטח הבטחון".

נמצאו חריגות במתן דיור לסטודנטים בחיפה

מאת סופר "דבר" בחיפה

ועדת החקירה שמינה א. ריפאלי, נשיא אוניברסיטת חיפה, כדי לבדוק את מחירי מנות הידיעות על מתן שירותים במעונות לסטודנטים שאינם זכאים לכך, הגישה בסוף השבוע את מימצאיה.

הוועדה מצאה חריגות מנהליות תקינים בעיקר בשנים תשל"ב ותשל"ג.

נשיא האוניברסיטה הטיל על המנכ"ל ג. שכטר לבדוק ביסודיות את נוהלי הפעולה של ועדת המעונות בשנת הלימודים הנוכחית ולמנוע חריגות מן הקריטריונים המקובלים על מוסדות האוניברסיטה.

אופנת פיתות מופז, אליהו מזרחי, נקנס ב־4,000 ל"י לאחר שחוט ברזל הלוד נמצא בתוך פיתה בתוצרת מאפייתו.

הוקם מטה לטיפול באבטלה

ברעם: צפויים פיטורים בענפי הלבידים, היהלומים, השימורים והטקסטיל

מטה מבצעי לטיפול בבעיות של היווצרות אבטלה הוקם בראשותו של אריה גוראל, מנכ"ל משרד העבודה. במטה משתתפים גם נציגי משרדי האוצר, החקלאות, המסחר והתעשיה, הסתדרות העובדים והמעסיקים — זאת מסר שר העבודה משה ברעם, במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בבית אגרון בירושלים.

הקמת המטה נעשתה במסגרת היערכות המשרד למקרה של גידול באבטלה, בעקבות הפעלת המדיניות הכלכלית החדשה. ברעם ציין, שכבר ניכרים אותות האטה, בעיקר בתחומי תעשיית הלבידים, היהלומים, השימורים והטקסטיל, וצפויים בהם פיטורי עובדים.

כיום מצויים במשק כ־3 אחוזים מובטלים מכלל כוח־העבודה והם מהווים כ־9,000 איש ואשה, ואילו לקראת השנה הבאה צפוי שר העבודה עליה של עד 5 אחוזים במספר המובטלים: דהיינו כ־15,000 מובטלים. עם זאת אמר ברעם, שכיום מצויים 8,700 מקומות עבודה במרכז התעסוקה אשר טרם אויישו.

משרד העבודה מכין תכניות לקדם פני הרעה, על־ידי הכנה מקצועית והכשרה מקצועית. ברעם הסביר, כי בתחומי תעשיית המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, וכן במערכת הבטחון, קיים מחסור בידיים עובדות ואין מוסדות ההכשרה המקצועית מספיקים לעמוד לרשות הדורשים את כוח העבודה. לכן ייפתחו מרכזי הכשרה מקצועית נוספים וגם יעובדו תמריצים כדי למשוך עובדים לקבל את ההכשרה הנדרשת. כן קיים מחסור בידיים עובדות לעונת הקטיף המתקרבת.

סכנת האבטלה עלולה לפגוע בעיקר בעיירות־פיתוח שתושביהן מועסקים בתעשיות העלולות להצטמצם, ובמקרה כזה תפעיל הממשלה תכנית של עבודות יזומות עבורם.

אשר לשטחים, אמר שר העבודה, לא קיימת שם כל אבטלה. ומספר העובדים הבאים מן השטחים לעבוד במפעלים ישראליים מגיע ל־72,000. מהם כמחצית עובדים בבנין, כ־20,000 בתעשיה והיתר בחקלאות ושירותים.

ברעם מסר, כי בשבועות הקרובים תונח על שולחן הכנסת הצעת־חוק בישוח פיצויי פיטורין באמצעות קרן, שתוקם במסגרת הביטוח הלאומי בכספי המעסיקים. הם יכניסו לקרן זו עשירית או שתי עשיריות האחוז של השכר. והקצבות אלו יהוו מצבור של כעשרים מיליון ל"י בשנה לצורך הבטחת פיצויי פיטורין. חוק זה יסייע לכוח ניידות של עובדים, הסביר שר העבודה. (ע)

ועדת השירותים תדון בקיצוצים הנעשים בשירותים הסוציאליים

הממשלה תקיים הבטחותיה — אך מוסדות אחרים עלולים לקצץ השירותים

מאת א. גבע, סופר "דבר"

ועדת השירותים של הכנסת הזמינה את שר הסעד מ. חזני כדי לדון עמו בקיצוצים הנעשים בשירותים הסוציאליים. הקיצוצים עלולים לפגוע קשות במעוטי היכולת, בעוד שנקבע במדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה ששכבות אלה לא ייפגעו — זאת אמרה לנו אתמול יו"ר הוועדה, ח. גרוסמן.

שלשום נודע, שעיריית תל־אביב מבטלת את היחידה לשירותים קהילתיים. עתה מסרה לנו ח. גרוסמן: כי בנווה־שלם בתל־אביב סגרו כיתות של מעונות יום. היתה כוונה לקצץ בשליש את השתתפות משרדי הבריאות והסעד בהסעת חולים עניים למרכזי איספוד, אך הקיצוץ נמנע ברגע האחרון.

הקיצוצים בתקציבים מונעים את הרחבת השירותים. ד"ר הינדס התכוון לפתוח מרפאת שיניים למעוטי היכולת בתל־אביב. במרפאה עמדו לגבות מחיר סמלי, אך אין ביכולתו של משרד־הסעד לממן את המרפאה.

ח. גרוסמן הטעימה, שהממשלה התחייבה לשמור על רמת חייהם של מעוטי היכולת ונראה שהממשלה תקיים את הבטחתה בכל הנוגע להקצבות כספיות, אך קיימת הסכנה שרשויות מקומיות וכן גם אחרים יקצצו בשירותים המכוונים בעיקר למעוטי היכולת. שירותים אלה לעתים אינם פחות חשובים מהקצבות כספיות.

פדה: שירותי הבריאות בארץ מפוצלים ומעוותים

מאת סופר "דבר" בירושלים

שירותי הבריאות בארץ מפוצלים ומעוותים כתוצאה מהתפתחות היסטוריות מסויימות, שיעבור הרבה זמן עד שנצליח לשנותה — אמר פרופ' פדה, המנהל הפורש של משרד הבריאות, ביום־עיון על הנושא "הרפואה הקהילתית", שהתקיים בבית־החולים "הדסה" בירושלים.

פרופ' פריבס, נשיא אוניברסיטת הנגב על שם בן־גוריון, הציג את המודל שלו בנושא חינוך הרופא הצעיר לקראת עבודה קהילתית, כפי שהוא מבוצע הלכה למעשה באוניברסיטה באר שבע. "בנגב אנחנו לא רוצים לחנך רופא טוב יותר, אלא רופא אחר. אנחנו רוצים לחנך רופא שיראה את יעודו בתחום הרפואה הקהילתית". לשם כך נעשו בנגב שתי פעולות, הקימו את "הרשות לשירותי בריאות לנגב". רשות על המפקחת על כל הגופים העוסקים ברפואה בנגב — האוניברסיטה, ביה"ח המרכזי לנגב, קופ"ח, מלבי"ן ומשרד הבריאות. בראש כל המערכת עומד דיקן הפקולטה לרפואה. הפעולה השניה, ביה"ס לרפואה של אוניברסיטת בן־גוריון הפך לחלק אינטגרלי של מערך הרפואה בנגב. כל רופא וכל אחות בכל אזור הנגב, הוא באופן אוטומטי חבר הפקולטה לרפואה.

השנה "אומצו" 25 מרופאי המרפאה של קופ"ח לעבודת הרפואה באוניברסיטה. וכל שנה יתוסף מספר עשרים נוספים. אולם התהליך הוא דו־סיטרי: רופאי ביה"ח המרכזי לנגב, יוצאים ל"שדה" באופן קבוע, לתקופה זו או אחרת. "אנחנו לא מתביישים למנות לי משרת פרופסור רופא שלא פירסם אפילו מאמר רפואי אחד. הוא רופא טוב, מסור, מורה ומחנך טוב. מקים דור של רופאים. אז מדוע שלא יקבל את התואר?" אמר פרופ' פריבס.

פיקציה אחרת

הנוכחים, רופאים וסטודנטים לרפואה בביה"ס לרפואה של "הדסה" נדהמו לשמוע את פרופ' פריבס אומר: "קיבלנו לשנה א' 34 תלמידים, שאף פעם לא היו מתקבלים לבית הספר לרפואה באוניברסיטה, ירושלים, תל אביב, או חיפה. קיבלנו תלמידים שהממוצע שלהם בבגרות 6.3 והדחינו תלמידים שהממוצע שלהם 9.5".

הסטודנט בבאר שבע ילמד ארבע שנים, יצא לשנת התמחות (סטאג') בשכר, ילמד עוד שנתיים, ויקבל את התואר. הסטודנט בנגב מתחיל בעבודת מרפאה כבר בשנה הראשונה ללימודיו.

לחסל היריבות

פרופ' פדה, המרצה המרכזי בכינוס, הדגיש כי חייבים להסיר את המחיצות ולחסל את היריבות בין הספקים השונים של שירותי הבריאות הציבורית בארץ, כדי שאזרחי המדינה יקבלו את השירות הטוב ביותר. כבר כיום יכול משרד הבריאות להשפיע על תהליך זה בצורה רצינית. לדרך התקציבים. פרופ' פדה הדגיש, כי הרפואה בארץ ובעולם נעשית יותר ויותר טכנולוגית. הוא הציע לעזוב את המחקרים הרפואיים הבסיסיים, ולעבור יותר למחקרים שימושיים, במקום לעסוק בנושא של רפואה. יש לעסוק בנושא הרחב יותר של בריאות.

הרופא הקהילתי צריך להתעניין בכל מה שקורה בקהילה ולא רק בחולים הזקוקים לטיפול מיידי. המעבר לרפואה קהילתית הוא תהליך שיקח שנים. אך יש להתחיל בו מיד. צריך להגיע למצב שבו ביה"ח לא יהיה הגורם הדומיננטי אלא שותף שווה זכויות עם הבריאות הקהילתי, אמר פרופ' פדה.

מחיר האישפוז הוא כיום 300 ל"י ליום. המחיר הגבוה ייאלץ אותנו לשנות את הגישה לגבי כל נושא האישפוז. אנחנו עומדים היום על צעקת אישפוז. זה דבר מופרך, — יש אצלנו בזבוז עצום באישפוז.

בסיום דבריו אמר פרופ' פדה, כי צורת הלימוד, והבגרות הלימוד של האחיות, יעבור בזמן הקרוב ריאורגניזאציה כללית מהפכנית.

במשפט מנהלי "הבימה"

שרף מספר על תשלומים גלובאליים "דמי ייצוג", אש"ל והוצאות פיקטיביות

בפה מרדכי הניהול של תיאטרון "הבימה" בתקופת כהונתו של מנהלו האדמיניסטרטיבי לשעבר של התיאטרון, אשר שרף, נגזל אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב, בעת ששרף עלה על דוכן העדים. הוא העיד בהמשך המשפט, שבו הוא נאשם יחד עם השחקנית בת־עמי אליוביץ ואברהם ניניו בגניבת עשרות אלפי ל"י מהתיאטרון באמצעות חשבונות כוזבים.

אשר שרף, שהחל לעבוד ב"הבימה" כנער שליח ב־1949, היה למנהל התיאטרון וחבר הקולקטיב מ־1966. הוא הסביר, כי היה קשה למצוא בין חברי התיאטרון שחקנים שיאותו להיות חברי הנהלה, בוכח הקושי במילוי תפקיד זה. הוא עצמו בילה בתיאטרון מן הבוקר ועד לשעות המאוחרות בערב. אחרי תום ההצגה. לפיכך החליטה הנהלת התיאטרון, כי המנהלים יקבלו תשלום גלובאלי בעד שעות נוספות וכן תשלומים נוספים בצורת "דמי יצוג" ותשלומי אש"ל.

נוסף לכך מסר, כי אנשים רבים בתיאטרון היו קונים אביזרים הדרושים בשביל ההצגות, אחר כך הגישו את הקבלות וקיבלו תשלום לכיסוי הוצאותיהם.

אשר שרף הסביר כי הצייר, הבמאי, שחקנים, האחראי לרקודים, התזמורת ואחרים היו קונים חלקי תפאורה, מלבושים ואביזרים שונים. ואחר כך קיבלו את התשלום מהתיאטרון. אולם הנהלת התיאטרון לא תמיד הקפידה לרשום את הרכישות לחשבון ההצגות המתאימות. לעתים נהגו לרשום רכישות שנעשו למען הצגה כושלת, בחשבונה של הצגה מצליחה. "לא רצינו לזקוף הוצאות של עשרות אלפי ל"י להצגה שהוקיימה 3—4 פעמים. לכן רשמנו את ההוצאות לחובתן של הצגות מצליחות", אמר.

קבוצות־לחץ

עוד סיפר אשר שרף. כי בתיאטרון היו קבוצות לחץ שונות. היתה קבוצת לחץ בין השחקנים, היתה קבוצת לחץ בין העובדים וכדומה, בגלל הלחצים המרובים. היו שומרים בסוד, לעתים במשך חדשים, את תכנית ההצגות כדי שניתן יהיה להתקשר עם במאים ושחקנים לליהוק ההצגה. שחקני התיאטרון רצו בתפקידים הטובים לעצמם ואת התפקידים האפורים השאירו לשכירים או לשחקנים מבחוץ.

קבוצת לחץ אחרת היתה בין העובדים. הם עבדו שעות נוספות רבות כאשר היתה הצגה מצליחה, וההנהלה רצתה לבצל את זאת והוצגות היו תכופות. העובדים תבעו תשלום בעד שעות נוספות. אך סירבו כי הדבר יירשם על שמם. התוצאה היתה שההנהלה רשמה את ההוצאות לחובת ההצגה. מבלי לציין שמדובר בתשלום שעות נוספות לעובדים. תשלומים אלה נרשמו בתור "הסעות" או "הוצאות לאביזרים" וכדומה. קבוצה נוספת של אנשים שרצו תשלומים לא רשומים היו אנשים הקשורים עם מוסדות ממשלתיים וציבוריים, שעשו עבודות בשביל "הבימה" וסירבו בתוקף ששמם יופיע כמקבלי משכורת מן התיאטרון. גם הם קיבלו את הכסף במזומנים. כשבספרי התיאטרון נרשמות הוצאות פיקטיביות שונות.

אשר שרף טען עוד בעדותו, כי בבאים אורחים בחו"ל נהגו בצורה דומה.

עוד סיפר שרף, כי התיאטרון קיבל תמיכה ב"קרן התרבות אמריקה־ישראל" לצורך הבאת אמנים מחו"ל, רכישת זכויות להצגות וכדומה. אולם הקרן העבירה את התשלומים באיחור ולכן נאלצה הנהלת התיאטרון להשתמש בידידים וקרובי משפחה בחו"ל. בעת שהיו צריכים לשלם תשלום דחוף, היו עושים זאת באמצעות הידידים או קרובי המשפחה. ואחר כך הודיעו לקרן התרבות שהעביר את התשלום במישרין לאותם ידידי התיאטרון בחו"ל. התיאטרון לא פנה לבקש אישורים מהמפקח על מטבע חוץ לעניינים אלה, מתוך הנחה שלקרן התרבות יש אישור קבוע להעברת מטבע לחו"ל.

המשך המשפט מחר. בדין יושב השופט דב לוין. על אשר שרף מלמד סנגוריה עו"ד משה נחשון. (פ)

מתנגדים למחירים החדשים לסלק־סוכר וחיטים

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

איגוד עובדי הפלחה הודיע אתמול, כי אין הוא מקבל בשום פנים את הכרעת משרדי האוצר והחקלאות על המחירים החדשים לחקלאים בשביל סלק הסוכר והחיטים.

מזכיר הארגון דב שטיינברג מסר, כי 290 ל"י לטונה סלק סוכר פירושם שהייצור המקומי של טונה סוכר יעלה 2.400 ל"י, בשעה שהצרכן משלם 6.000 ל"י והמחיר בחו"ל עולה על 10,000 ל"י לטונה.

כן אמר, כי בהעלאת המחיר לחיטים מ־900 ל"י ל־1,200 ל"י לטונה יש תוספת של 33 אחוז, בשעה שמחיר כל גרעיני המספוא הועלה על ידי הממשלה ב־50 אחוז. מזכיר הארגון אמר, כי נותר רק עוד לזרוע. לאחר שהשדות יתייבשו. כ־20,000 דונאם חיטה, אם לא ישופר המחיר. יש סכנה כי שטחים אלה לא ייזרעו ויהיה פחות יבול של כ־60,000 טונות חיטים, שיבואם יעלה מיליוני דולארים.

ל־126 נהגים בחיפה, שנהגו 25 שנה ללא תאונה. הוענק אמש תואר "אביר דרכים" בטקס חגיגי שנערך במלון "דן כרמל".

טייסי "אל־על" קובלים על מתן מקומות המנוחה שלהם לשרים

מאת סופר "דבר" לענייני תעופה

ועד צוותי האוויר של "אל־על", קובל במכתב לראש־הממשלה יצחק רבין על פנייה לצוותי האוויר בהם הם מתבקשים לוותר על מקום בו הם נחים במטוס בטיסות ארוכות למען שרים או שרים לשעבר.

במכתבו מציין הוועד, כי שימוש של שרים במקומות מנוחה אלה פוגע בבטיחות הטיסה, מאחר שהם מיועדים לצוות המפעיל את המטוס.

במכתב לראש הממשלה נאמר בין היתר:

"התפלאנו שמנכ"ל "אל־על" רואה בקומות המנוחה לצוות כמקום המתאים לשרי ממשלה לשם מנוחה. הכורסאות במקומות מנוחה אלה אינם נוחים. יש רעש מתמיד ממטבח המטוס. וילון סמלי מפריד בין המטבח למקום המנוחה".

בהנהלת "אל על" נמסר, כיה מדובר בבקשות של שרים הצריכים להופיע אחר הטיסה בהרצאה או הופעה רשמית. המדובר הוא בחמישה־ששה מקרים כאלה בשנה.

הקיבוץ המאוחד מקפיא תקציביו

ישובי הקיבוץ המאוחד נערכים בימים אלה לפעולות חסכון וקיצוצים בהוצאות הצריכה ולהתכנית השקעה מחודשת במגמה להגביר את הייצור, התפוקה והשיווק.

בכינוס רכזי משקים שהתקיים באחרונה, הוחלט להקפיא את תקציב הצריכה הנוכחי לשכמו הנומינלי — להוציא סעיף תזונה שבו תהיה ספיגה חלקית של ההתייקרויות. בחודש ינואר יתקיים דיון מחודש בתכניות הכלכליות ובתקציבי הצריכה של ישובי הקיבוץ. עם זאת, ייעשה להעמקת הייצור ע"י בחינה מחודשת של תכנית ההשקעות והמלאי וניצול יעיל יותר של כוח העבודה.

החלטות אחרות שאושרו הן: הפסקת הבניה של מבני ציבור, להוציא חדרי־אוכל ומטבחים בישובים צעירים ומועדונים לקליטת נוער; הפסקת נסיעות לחו"ל, פרט לנסיעות חיוניות ביותר; הימנעות מרכישת מוצרים בני־קיימא (ריהוט בשלים, מקלטי טלוויזיה וכו'); הפסקת הרחבתם ושיפוצם של דירות בשיכון והיקים; צמצום השימוש בכלי רכב.

לך צמוד

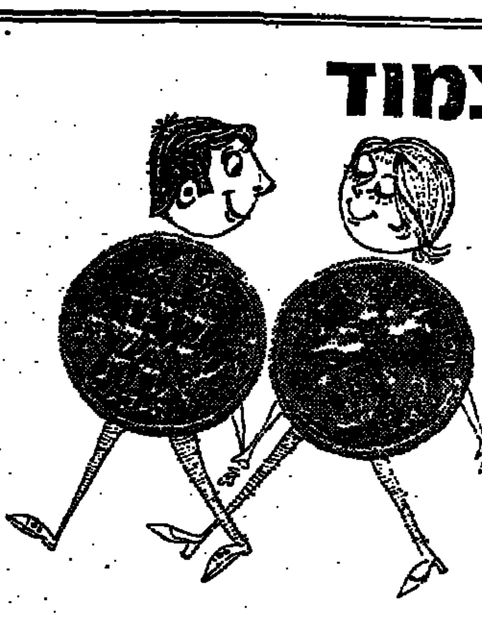

בנק ישראל מציע
השקעה צמודה ומגוונת
במילווה פיתוח

פרסום ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים
ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

לשכת הפרסום הממשלתית

מחר
חצי מיליון ל"י
מפעל הפיס

יום העליה ה־53 בכפר יחזקאל

ביום ששי ט"ו בכסלו תשל"ה, 29.11.74
נעלה לבית הקברות בשעה 11.00 לפנה"צ.

חגיגה פנימית תיערך ביום ששי כ"ט בכסלו, 13.12.74

בית כפר יחזקאל

במלאות שנתיים לנפילתו של בננו

מיכה פיכמן ז"ל

בהפגזה על רמת הגולן

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו, ביום ששי, ט"ו בכסלו תשל"ה, 29.11.74 בשעה 1:30 אחה"צ. אוטובוס מס' 91 יוצא לבית אורן מהתחנה המרכזית "אגד" בחיפה, בשעה 12.40 וכן מבית הקרנות רח' הרצל.

המשפחה
קבוץ בית אורן

ביום השנה למותו של יקירנו

מנשה רבינא ז"ל

נעלה לפקוד את קברו בבית העלמין בחולון
ביום חמישי י"ד בכסלו תשל"ה (28.11.74) בשעה 3.30 אחר הצהרים. התחבורה תצא מבית המנוח רח' דיזנגוף 22.

המשפחה

לחברנו היקר **אייזיק לויתן**
מנהל המנגנון של שירות התעסוקה

אתך בצערך ובאבלך הכבד במות רעיתך

טובה ז"ל

אביב משה	דיאמנט צבי	סאמי יצחק
אבן בוך שמואל	הימן לאה	פולק רבקה
אודרי יצחק	הוז מלית	[illegible] אשר
אפרת דן	טיטלמן זלמן	קורש גבריאל
אגבריה מוסטפה	טמיר אליעזר	[illegible]
בן יהודה רחל	יעקוביץ דבורה	קושיק מאיר
בן משה משה	כהן זהבה	קירש רוזה
בן משה ראובן	כוכבי ישראל	[illegible] ערה
ברנר קלרה	לבקוביץ טובה	רונר שמואל
גולדנברג דוד	לוי יהונתן	[illegible] רבקה
גולדשטיין דוד	מילהויזר טובה	כסלו צבי
גוטמן לוי	מורי אבשלום	שקד ישראל
דגן שאול	מנחאי ישעיהו	הכהן רפאל
דוימשר מקס		

לשכת העבודה לאזור השומרון חדרה

לשרה זמוקס

אתך באבלך במות עליך

אמך ז"ל

בנק הפועלים
הסניף המרכזי
ההנהלה והעובדים

האגודה למען החייל
תל־אביב־יפו

מנהל משרד -
מנהל חברה -
מנהל משק -

אנו ערוכים
לקבל כל כמות של נייר משרדי, נייר מחשב, חוברות, עתונים וכל נייר שאין לך בו שמוש

אנו מוכנים
להעמיד לרשותך כח אדם, כלי רכב ומיכלים כדרוש

התקשרו עמנו
לתיאום איסוף שיטתי וסדיר
בטלפון 452121

אל תזרוק נייר - תרום אותו

סייע לרווחת חיילי צה"ל!

במלאת שנתיים לפטירתה של יקירתנו צדקת הנפש

דבורה אופנהיים נ"ע

לבית רייז (מסוסנוביץ)

נקיים אזכרה ועליה לקברה בבית העלמין החדש בחיפה, ליד כפר סמיר, ביום חמישי, י"ד בכסלו תשל"ה 28.11.74 בשעה 4 אחה"צ.
אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 3.30 אחה"צ מביתנו בחיפה רחוב זבולון 11.

בעלה — אליהו אופנהיים
בתה וחתנה — רות ונתן בבלי
נכדיה וכל קרוביה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

גד נצר ז"ל

נעלה לקברו ביום ראשון 1.12.74, בשעה 3.30
נפגשים ליד הכפר החדש של בית העלמין בחולון.

קרן מלגות ע"ש גד נצר ז"ל הוקמה ביוזמת אשתו מרים ובני המשפחה לתלמיד האקדמיה למוסיקה המצטיין בנגינה בחליל, קרן או חצוצרה.

המשפחה

לחברנו **אליעזר בן־יעקב**

אנו משתתפים בצערך על מות אחיך

צבי ז"ל

בית המרכז החקלאי
ועדת הבטחון של ההתיישבות העובדת

נפתח סדק למאמצים מדיניים

כצפוי, הביא אתמול מזכיר או"ם לירושלים הסכמת הסורים להאריך את מנדט כוח או"ם בגולן לששה חדשים נוספים. כצפוי — משום שכוננות צה"ל והיערכות המדינה כולה שיכנעו את דמשק, כי לא זו השעה לפתוח בהרפתקה צבאית חדשה. למעשה בא ד"ר ואלדהיים אל המוכן, לאחר שהקרקע הוכשרה במגעים בין דמשק לוואשינגטון. לסורים היה דרוש אליבי לאקס הפורמאלי של „הוצאת העוז" שהם הכניסו להסדר־ההפרדה. לאחר שקיבלו אליבי זה האור ירוק מוולאדיווסטוק, היתה המלאכה שלמה.

פירוש ההסכמה הסורית הוא, כי לד"ר קיסינג'ר הינתן הזדמנות נוספת להפעיל את תיווכו ואכן נמסר, שמזכיר המדינה יבקר זאת בעתיד הקרוב. ההסכמה הסורית פירושה, שדמשק הותירה גם למצרים שהות למגעים ביחס לסיני, שהיו מתבטלים מראש אילו היתה קאהיר נגררת לפעילות צבאית בגיזרתה בטרם עת.

עלינו לברך על כך, שנותרו פתחים להידברות מדינית ללא התלקחות צבאית, ובלי ספק עלינו להיות נכונים למצות הזדמנות זו. גם אם פתחים אלה הפכו לסדקים צרים אחרי החלטות רבאט ואימוץ אש"ף על־ידי עצרת או"ם.

מעודדים ע"י גושפנקת העצרת, פתחו ערפאת ועמיתו וואחמה, שהוסיף זה־עתה את בית־שאן לרשימת־הרצח שלו, במו"מ במוסקווה, המיועד להשיג להם קרש־קפיצה לשטחים שישראל נדרשת לפנותם כשלב הראשון לחיסולה; והדובר הפלג הסורי של אש"ף לא היסס להבהיר, כי לחמת־הטרור תימשך עד שישראל תיסוג לגבולות החלוקה מ־1947 — ואז ייפשך המאבק „בדרכי שלום".

ועידת ז'נווה, אשר ברה"מ וסוריה תובעות כינוסה „בהקדם האפשרי" כתנאי למניעת מלחמה, לא תוכל להתכנס לפני שתוכן לכך הקרקע כראוי; תקופת־הביניים, שבה אומרים ארגוני־הטרור למיניהם להמשיך ברציחות בגבולות, בשטחים, בישראל פנימה ובארצות־חוץ, טומנת בחובה סכנות התלקחות כוללת בכל מועד צפוי ובלתי־צפוי. נכונותה של ישראל לנצל כל הרגעה לקידום ההידברות בעינה עומדת — תוך היערכות לאפשרות שהפתח לכך ייסתם על־ידי מדינות־ערב.

הסכם חריג שיש להקפיאו

עובדי בנק ישראל לא נמנו עד כה בין השכבות המקופחות בשכרן, בוודאי לא בהשוואה לשאר עובדי הסקטור הממשלתי הציבורי. משום כך מעורר תמיהה הסכם השכר החדש של עובדי הבנק, שיש בו העלאות והטבות גבוהות בהרבה מכפי שניתנו לכלל המועסקים במגזר הציבורי, על־פי מדיניות השכר. לפיכך, הסכם זה טומן בחובו חומר נפץ מסוכן למשק כולו, וקשה שלא להגדיר את עיתויו כמעשה איוולת.

עניין זה מפליא כפל כפליים, מאחר שראשי בנק ישראל היו והנם מן הבולטים שבין המטיפים לריסון בשכר, להקפאת הסכמי העבודה ולעיקור תוספת היוקר. אך, ככל הנראה מה שהם מטיפים לזולת, אין הם מוכנים לגזור על עצמם ועל חבריהם לעבודה.

זאת ועוד: הפרסומים הראשונים על הסכם השכר החריג בבנק ישראל נתקלו במעטה של סודיות מצד ראשי הבנק בטענה כי ההסכם חסוי, וזאת בניגוד לחוק ההסכמים הקיבוציים. אתמול נסוגו מגישה אנטי־ציבורית זאת, ופירסמו פרטים חלקיים מהסכם השכר החדש. אם כי לא נמסר פירוט מלא של תנאי השכר והעבודה בבנק ישראל והשינויים שחלו בהם עתה.

ככל הנראה חרג בנק ישראל במידה ניכרת ממדיניות השכר הרשמית, ומשום כך יש להקפיא מייד את ביצוע ההסכם, ולהעבירו לעיונה של ועדת השרים לענייני שכר, או כל גוף מוסמך אחר. גוף זה יפשיר לביצוע רק אותם סעיפים שאינם חורגים ממדיניות השכר המוסכמת בין הממשלה ובין ההסתדרות, ומן ההצעות המשקיות שנותנים ראשי הבנק וכלכלניו. כל התנהגות אחרת רק תפוצץ את התכנית הכלכלית שקיבלה הממשלה. בעידוד בנק ישראל, תיתן אור ירוק לדרישות שכר של כל הארגונים וועדי העובדים במשק ותתיר כל רסן. עובדי בנק ישראל חייבים להיות הראשונים להבין את ההשלכות החמורות של ההסכם החריג שלהם, ולקשוט עצמם תחילה.

המאבק הפסיכולוגי בגולן

היפוך בתדמיתה של ישראל בעיני הערבים

מאת אהוד יערי

כפי שנראים הדברים בשלב זה יוארך עוד הפעם המנדט של כוח או"ם בגולן בששה חדשים נוספים. וזאת לאחר שסוריה חזרה בה מתביעתה לשינוי מעמדו ד־גדלו של הכוח, לנסיגה ישראלית מיידית משדות קונייטרה ולקביעת מועד מוגדר לחידוש ועידת ז'נווה. הסורים — כך מוסרים עכשיו — יסתפקו בקריאה של מועצת הבטחון לכינוס הוועידה „בהקדם האפשרי" (נוסח הודעת ולאדיווסטוק) וב„הבנה", שהמגמה היא לכנס את משתתפי ז'נווה לקראת סוף פברואר.

עדיין מוקדם, כמובן, לברך על המוגמר: לא כל פרטי הדיווח שהביא ד"ר ואלדהיים מדמשק התגלגלו כבר לידי הצהרות. אבל בהנחה, שלא יחול שינוי משמעותי במצב העניינים כרגע ניתן לגשת לסיום ראשון של פרשת המתיחות בגולן.

ובראש וראשונה מבחינת תדמיתה של ישראל בעיני הערבים. ליתר דיוק: בעיני העתונות והציבור, אך גם בעיני חלקים נכבדים במנהיגות, שנתפסו להערכות ורוחות־כזב, מבחינתם, לגבי היריב.

לפחות חמש פעמים מאז המלחמה הצהיר הנשיא סאדאת בפומבי, כי שום ממשלה בישראל לא תעיז להכריז על גיוס בעשר השנים הקרובות, והנה, לפתע, נזעקת ממשלת מצרים לפתוח במסע דיפלומטי נגד קריאת מילואים בישראל

ד"ר הנרי קיסינג'ר
חידוש המו"מ בינואר

וריכוזי כוחות בגולן, וסוריה דורשת בדיקות חוזרות ונשנות של אנשי או"ם באזור הדילול הישראלי. סאדאת ואישים ערביים חשובים אחרים הצהירו לא אחת, כי ישראל לא תעיז לתקוף. והנה הם עורכים מסע־אתראה מפני כוונה ישראלית להלום בסוריה. סאדאת ואסד אינם מופתעים מן המעבר החד הזה. הם אינם שופטים מצבים לפי הכרזותיהם. אבל דעת הקהל הערבית בונה את השקפותיה לפי מה שהיא שומעת מפי סאדאת וחבריו. ועתה מתברר לה, שישראל כלל איננה זאב נטול ציפורניים, כפי שסופר. אלא זאב חד־שיניים.

וזהו שינוי פסיכולוגי — לאו דווקא פוליטי — בעל משמעות לגבי האווירה, שבתוכה צריכים לפעול הפוליטיקאים הערביים. היפוכה של ישראל מ„טרף" ל„טורף" כבר מהדהד בעתונות החופשית בלבנון ואש"ף מנצל זאת, ככל יכולתו, כדי לקרוא למהלומה ערבית מקדימה.

אסד גרם, איפוא, לקפיצה ביוקרתה של ישראל בעולם הערבי. וודאי לא במתכוון עשה כן. במקביל הועמדה סוריה באור עצמה. לא עוד מבצר של נכונות לקרב ועמידה על עקרונות בכל מחיר. אלא דמשק של טכססנים ועמדי־פנים. דמשק, שיודעת לסגת עוד לפני שהיא דורכת על הסף.

שהרי מהי התמונה, שרואה לפניו הערבי מן השורה: סוריה איימה שלא לחדש את מנדט כוח או"ם והציגה תנאים קשים לישראל תמורת הסכמתה (ראה, למשל, ההדלפה הסורית בעניין זה ל„אן־נהאר"). ישראל הגיבה בגיוס חלקי ובהיערכות למלחמה. ד"ר קיסינג'ר הזהיר את הסובייטים ואז ישבו פורד וברז'נייב בולאדיווסטוק ומאומה לא הוזכר הערבים ההודעה המשותפת שפירסמו. וכאשר בא ד"ר ואלדהיים כבר התברר, שסוריה נסוגה והיא מוכנה להביע קורת־רוח מהודעת ולאדיווסטוק המפורשת ולחתום על מנדט מחודש.

לשון אחרת: מהלך הדברים בהשתקפותו הפופולארית הוא של בומרנג, שהופעל על ידי סוריה וחזר ופגע בפרצופה־היא.

התשובה הסורית היא פשוטה: הלחץ הצבאי על ישראל לא נסתיים בלא כלום. אדרבא, הושגה הבטחה לחידוש ועידת ז'נווה בפברואר ומבילא הובהר מראש, כי הארכת המנדט היא לחצי שנה „בלבד". כלומר: סוריה הסכימה רק לתת ארכה בלבד, לשם בחינת מימוש ההבטחות ובפעם הבאה — לא תאריך את המנדט.

אסד נתון, אם כן, במצוקה פסיכולוגית כלפי הציבורית הערבית. ומפי סאדאת שמענו הרבה בחדשים שעברו על המשמעות הפוליטית הצבאית, שהיתה למצוקה שלו במצרים. ערב מלחמת יום הכיפורים. ועל כן צפוי, שאסד יצטרך להתמרן עכשיו בזריזות, כדי להיחלץ ולצאת שוב למרחב.

לטווח קצר המרוויח הוא סאדאת. הופגן קבל העולם כולו, שסוריה לבדה איננה יכולה להכתיב מדיניות והמפתחות נשארו בידי מצרים. ובעקיפין — ניתן חיזוק למדיניות ההתקדמות־בשלבים. בה הוא תומך וברה"מ — באמצעות „פראבדה" — אף הודיה, בעקבות ולאדיווסטוק, שהפעלת כוח ע"י הצדדים במזרח התיכון. וכך מודיעה קהיר שד"ר קיסינג'ר יבוא לשם בינואר ויחודש המו"מ על הסדר „צבאי" נוסף בסיני.

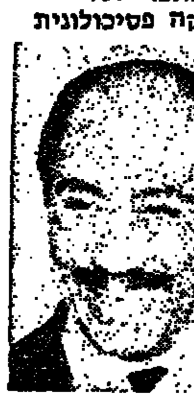

חאפז אסד:
מצוקה פסיכולוגית

אנואר סאדאת:
המפתחות נשארו בידיו

לישראל תסביך שמשון הגיבור

מיוחד ל„דבר".
מאת ג'וזף קראפט, ירושלים

לא אחת תוארה ישראל כמדינה בעלת „תסביך מצדה", אך דומה שכיום הולם יותר את ישראל התיאור הלא־נעים של אומה הסובלת מ„תסביך שמשון הגיבור". בדומה לגיבור האגדתי מהתנ"ך, שאין עוד באפשרותו להשתמש בכוחו הצבא בדרך קונסטרוקטיבית, מוכנים עתה הישראלים להפיל את עמודי ההיכל, במקום למות מות אישי, שהם סבורים כי הוא צפוי להם עתה.

הישראלים מאמינים שהם עתה חזקים מאד מבחינה צבאית. האבדות בנפש ובציוד של מלחמת יום כיפור הושלמו בנשק חדש. עם הפנטאגון כוננה ישראל יחסים טובים באמצעות שר ההגנה שלזינגר. הגיוס החלקי בישראל לפני שבוע הערוך כמעט בדייקנות: אפילו אנשי הצבא המפוכחים ביותר מאמינים, שישראל מסוגלת להנחיל בקלות מפלה ניצחת ומוחצת, וזו למצרים והן לסוריה.

עד כה נהגו הישראלים בהתאפקות ולא הנחיתו את המהלומה — רק בזכות מאמציו של הנרי קיסינג'ר. ההרגשה הרווחת בישראל היא שהסדר מדיני עשוי להניב בטחון יציב יותר מכפי שעשוי להעניק הנצחון הישראלי המוחץ ביותר. אלא שעתה נוכחו הישראלים לדעת, שמאמצי קיסינג'ר עולים בתוהו.

תכניתו של קיסינג'ר והיתה מבוססת על השיטה של „צעד אחר צעד" בטיפולו בשני היריבים העיקריים: ישראל ומצרים. בדרך זו הביא לנסיגה ישראלית בסיני בשלבים, תמורת צעדים מצד מצרים, כגון פתיחת תעלת סואץ, שהיתה אמורה לשמש ערובה לשמירת השלום. כיוון שנשיא מצרים, סאדאת, סירב לעשות הסדר שלום נפרד עם ישראל, נעשו סידורים שבכל שלב יצטרפו כמה מדינות ערב אל מצרים, כדי שהיא לא תהיה היחידה המסכימה להסדר. בשלב הראשון של המו"מ היתה סוריה שותפה של מצרים. בתמורה להסכם ההפרדה עם סוריה ומצרים החזירה ישראל למצרים חלק מסיני ולסוריה חלק מרמת הגולן.

הצעד השני אמור היה להוליך להתקדמות נוספת במו"מ עם מצרים לגבי סיני ולפתיחות השיחות עם המלך חוסיין על נסיגה ישראלית חלקית מהגדה המערבית של הירדן. אולם סיכוי זה נהרס בגלל ההכרה ביאסר ערפאת ובארגון אש"ף כדוברם של כל הפלשתינאים. עתה שוב אין המלך חוסיין יכול לשאת ולתת בשם הפלשתינאים שבגדה המערבית ולפי שעה „הוצא מהמשחק". הישראלים לא ישאו ויתנו עם ערפאת בגלל דבקותו בתביעה לכונן מדינה חילונית דמוקראטית בכל השטח שהיה בעבר פלשתינה, תביעה שפירושה הקץ למדינת היהודים. מצרים נותרה איפוא לבדה כנציג האחרון של הערבים בתהליך זה של „צעד אחר צעד". הישראלים מאמינים כי המו"מ הוכשל בזדון על־ידי שלושה גורמים: ערפאת וארגון אש"ף, שרוצים להיות שותפים למו"מ; הסורים, שרוצים לקבל בחזרה את רמת הגולן מהר ככל האפשר והסובייטים, המעוניינים להכשיל כל הסדר במזרח התיכון, במיוחד הסדר שיושג בלי השתתפותם ובחסות ד"ר קיסינג'ר.

לדעת הישראלים יהיה הצעד הבא של הסובייטים הפעלת לחץ כביר על ישראל, כדי שתסכים לשאת ולתת עם ערפאת. כן חוששים הישראלים מלחצים מצד סוריה ומעשי טירור של המחבלים הפלשתינאים. שוב יועלה האיום באמבארגו הנפט, כדי שארה"ב, ואולי אף חלק בממשל האמריקאי, יפעילו לחץ למען פתיחת הדו־שיח בין ישראל לבין ערפאת. במצב כזה יתחמק סאדאת ככל שיוכל מלהכנס למו"מ נפרד עם ישראל, מה גם שהוא מצפה לביקורו של ברז'נייב בחודש ינואר ומקווה לקבל ממנו מה שאינו יכול לקבל מארה"ב — את הנשק ההתקפי החדיש ביותר.

הישראלים רואים סיכוי קלוש ביותר ביוזמה אמריקאית ללחוץ על ברה"מ שתתמוך את מדיניות הדטאנט גם במזרח־התיכון. אם ארה"ב תצליח לשדל את ברה"מ שתרסן את אש"ף ואת הסורים, יש סיכוי לקדם את השיחות עם מצרים.

אלא שבישראל אין נותנים אמון רב בסיכויים כאלה. רווחת שם הסברה שהלחצים עליה יילכו ויגברו ללא הרף, במיוחד בחזית הסורית.

אם זהו המצב, הרי שסכנת מלחמה חדשה קרובה הרבה יותר מכפי שנרמז בהודעה גלויית־הלב, שנתפרסמה בוואשינגטון בעקבות צאת הנשיא פורד יחד עם קיסינג'ר למסעם במזרח הרחוק.

הצופן של רבין

מאת דוד שחם

„אני בדעה אחת עם ראש הממשלה: בשום תנאי לא לשבת אתם". כך אמרה עקרת־בית אחת ב„משאל בזק" בשאלת ההידברות עם אש"ף, שהופיע בימים האחרונים. אותה עקרת־בית תופתע מן הסתם לשמוע, שהדעה שהיא מסכימה עמה א י נ ה דעת ראש הממשלה.

את דעתו הביע ראש הממשלה — אמנם בזהירות רבה — בהודעתו המדינית בכנסת. זו לא הופיעה במלואה בעתונים. אבל צופי הטלוויזיה יכלו לשמעה בבירור. שם קבע ראש הממשלה שלא נשב עם ארגונים, הפועלים בעשיית־טירור ומבקשים להשמיד אותנו.

אנשי הציבור, המתוכנתים לשמוע את אשר הורגלו לשמוע מכבר, לא עמדו על ההבדל בין הנוסח הישן, השולל בפסקנות ובהחלטיות כל הידברות, בכל זמן שהוא, עם אש"ף, באשר הוא ארגון טירור, ובין הנוסח החדש של רבין. מילות המפתח בנוסחה החדשה אינן „לא נשב", כפי שמסיקים רבים בטעות, כי אם מילות האיפיון: „ארגונים העוסקים בעשיית־טירור ומבקשים להשמיד אותנו".

לנוסח זה יכול להיות — אף שאין זה הפירוש היחיד האפשרי — פירוש כזה: עם ארגונים ש ז ה אופיים לא נשב. אבל נשב עם ארגונים אחרים. או עם ארגונים שאופיים זה נשתנה.

יש כאן איתות בצופן אל אש"ף בדבר התנאים, שאם ייענו — תהיה ישראל מוכנה לדבר עם נציגיו. יש כאן, אפשר לומר, גם ניסוח לא קיצוני במיוחד של תנאים אלה: לחדול ממעשיית מעשי־טירור (זמנית? תמידית? שאלה זו נשארה פתוחה) ולא לבקש להשמיד אותנו, למשל · למסור איזו הצהרה — ולהתמיד בה בהתנהגות נאותה — שאין זו עוד כוונת אש"ף להשמיד את מדינת ישראל, או הצהרה דומה לזו.

דבר זה יכול להיעשות כמובן בדרך של ויתור כולל על התביעה ל„איחודה של פלשתין", אבל הוא יכול להיעשות בדרך של הצהרה, שאין הכוונה להשיג איחוד זה בכוח. כשם שמדינת ישראל לא הצהירה מעולם על ויתור עקרוני על שטחי יהודה והשומרון (להיפך! עדיין תקפה ועומדת הכרזת הכנסת בדבר זכותו שאינה ניתנת לערעור של העם היהודי על כל ארץ ישראל) אבל דובריה המוסמכים חזרו והבהירו שבמסגרת הסדר הסכסוך בדרכי שלום נהיה מוכנים לוותר על שטחי מולדת על אף זיקתנו אליהם. גם ההסכמה לחלוקה של 1947 לא היתה מלווה בשום הצהרת ויתור עקרוני.

אפשר לומר שרבין, שכפה על יריב לחזור בו מנוסחתו כאותת לאש"פ ולעולם כולו, שנוסחה זו עדיין קיימת והיא אף מקובלת על ממשלת ישראל. אף שאינה מוכנה להכריז זאת במפורש ובפומבי.

*

רבין יודע היטב מה סכנותיה של הצהרות לקו מדיני שאין ממנו חזרה. הוא יודע גם שבבחירה בין שתי אלטרנטיבות — שאחת מהן נראית אמנם, מבטיחה יותר, אבל אין היא שומרת אופציות להחלפת קו הפעולה ושינוי העמדות — ואילו האחרת נראית אולי פחות מבטיחה, אבל נשמרות עמה אופציות לשינוי הכיוון ואף להליכה בחזרה — מוטב להעדיף את האלטרנטיבה השניה. מן ההכרח שיהיה בעובדה, שלמרות שאין אנו רוצים — על כל פנים לא לפי שעה — להכיר בקיום ישות פלשתינאית נפרדת מן הישות הירדנית, ייתכנו מצבים שלא תהיה לנו ברירה כי אם לעשות זאת. והוא אכן שומר לעצמו אופציה של הכרה כזו והידברות אפילו עם אש"ף, אבל נדמה לו שהוא צריך להעלים עובדה זו מן הציבור הישראלי. יתר־על־כן, נדמה לו שדבר זה הוא בגדר האפשר.

ונשאלת השאלה: מדוע חושב רבין שצריך להעלים את הדבר מן הציבור?

לשאלה זו שתי תשובות אפשריות.

א. צרכים של טקטיקה מדינית מחייבים אותו לכך. אי אפשר להסביר לציבור את מלוא כוונות הממשלה, בלי שהדבר ייוודע גם לבעלי דברנו: הערבים, המעצמות וכו'. גילוי מוקדם של כוונות מחליש את כוח המיקוח. טקטיקה מחייבת גמישות, מעברים מהירים בין עמדה קשוחה ובין ויתורים. בבחירת הרגע של המעבר בין הקשיחות לוויתור (ולהיפך) מתמצית אמנות המדיניות. צריך להקפיד שלא להקדים רגע זה לפני מועדו, אך לא לאחרו יותר מכפי הצורך. לשם כך צריך להשרות „ערפל קרבי" על ההליך כולו. ערפל כזה לא ייתכן, במשטר דמוקרטי, בלי עירפולה של דעת הקהל.

ב. צרכים של הבטחת תמיכה אלקטורלית בממשלה. הפרדוקס הוא שתמיכה כזו נשענת לרוב לא על גמישות כי אם על עקיבות והצורך בהשענה סותר במפורש את צרכי הטקטיקה המדינית, המחייבים גמישות. ממשלה מבוססת יכולה ביתר קלות לשעבד צרכים אלקטורליים לצרכי הטקטיקה המדינית. ממשלה רופפת נדחפת לעתים לעמדות קשוחות, מאבדת את כושר התמרון של המיקוח ומוצאת את עצמה בפני אלטרנטיבה של שבירה או כניעה.

*

רבין, ככל הנראה, אינו בטוח שהציבור הישראלי מוכן — אחרי שבמשך שנים ארוכות ורבות הוסבר לו שלעולם, אבל לעולם לא יהיה מו"מ עם ארגוני מרצחים

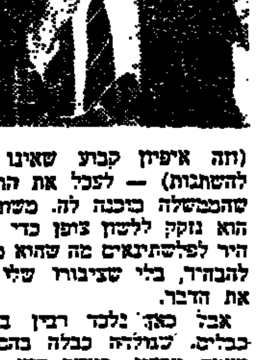

(וזה איפיון קבוע שאינו יכול להשתנות) — לעכל את התפנית שהממשלה מוכנה לה. משום כך הוא נזקק ללשון צופן כדי להבהיר לפלשתינאים מה שהוא מבקש להבהיר, בלי שציבורו שלו יבין את הדבר.

אבל כאן נלכד רבין באותם כבלים, שגולדה כבלה בהם את עצמה ברצון. כאשר הוא מקבל על עצמו את אילוצי דעת הקהל, הוא שוכח את הדינמיקה של יצירתה. עמדת ההנהגה — או מה שנראה כן — היא עצמה אחד הגורמים החשובים בעיצוב דעת הקהל. ההימנעות מהבהרת מגמות היסוד האמיתיות של המדיניות — בין שהיא נעשית מטעמים טכסיים ובין שהיא נעשית מתוך החשש שאלו עשויות להיתקל בהתנגדות — יוצרת מצבים שבהם לא יוכלו מעצבי המדיניות לנהוג ברוחן של מגמות היסוד שלהם.

רבין דומה היום למי שמשגר אותות צופן, אבל אינו מוסר למקבל התשדורת את המפתח. אם לא ידאג לכך שהציבור יבין את הצופן שלו ויעכל את תכנה של התשדורת — יהיה מצבו קשה מאד, כשיגיע רגע האמת ויהיה עליו ללכת בדרך שהוא מרגיש שהוא מוכן ללכת בה. הוא עשוי אז למצוא את עצמו מנסה להנהיג מדיניות — שלפי מיטב הבנתו לא זו בלבד שהיא המדיניות הטובה ביותר, כי אם היחידה האפשרית — ונופל מהיעדר תמיכה בציבור, או מוותר על מדיניות זו והולך בדרך, שהוא יודע שהיא עלולה להביא להתמוטטות.

הגרוזינים באשקלון

חיים איזק
קריאות ביניים

לפי גירסה אחת שקראתי בעתונות היתה העילה להפגנתם האלימה של הפועלים עולי גרוזיה ב„לבידי אשקלון" אי־הבנה: העולים לא הבינו — או הבינו שלא כהבין — את המלה „[illegible]" בטופס שנמסר להם לחתימה מטעם משרד הקליטה ולכן התקוממו. הרי כמדורה חדשה של מגדל־בבל, כשבלילת הלשונות היתה פתח מדון.

גם אם הסיבות לתסיסתם ולמחאתם הסוערת של פועלי „לבידים" היו מן הסתם עמוקות יותר, אין ספק כי זרות הדדית, וחוסר קומוניקאציה הם בגורמי־היסוד לאי־הבנות ולחיכוכים בין הממסד הוותיק ובין ה„גרוזינים". מבחינה זו יש עניין אקטואלי בחיבור שהגיע אלי בשבוע שעבר: „סקר אנתרופולוגי של הקהילה הגרוזינית באשקלון" מאת ד"ר יצחק עילם בהוצאת משרד הקליטה והאוניברסיטה העברית.

בשעה שהדיוטי הכולל, הרויה בהבירה הישראלית, טורח להציג את בני העדה בתיאור פשטני כחבר פראי־אדם לא־מרוסנים שדרכם לצעוק ולתקוף מהלומות לצדקותיהם, בא ד"ר עילם ופותח לפנינו עולם ססגוני של הרגלי חיים ומסורות, של לכידות חברה שרשית, שגם התפרצויות הרגזנות והנטיות לתגובה אלימה משתבצות בה במסגרת של הוד ייחודי ד־תובעות מאתנו הבנה.

אחת הטענות הקשות הנשמעת לא אחת מפי ה„ותיקים" כלפי העולים מגרוזיה היא: מה יש להללו להתאונן על הדיור המוצע להם? הלא דירות אלה הן בוודאי שיפור עצום לעומת הבתים שגרו בהם קודם עלייתם? בתשובתו של ד"ר עילם מבקש להסביר, כי תלונות הגרוזינים אולי יש להן על מה לסמוך. „הדירות בנות שלושת החדרים" — הוא כותב — „הניתנות בדרך־כלל למשפחות עולים באשקלון, מתוארות על־ידי עולים רבים כי גדולות „לא יותר מן המטבח" של הבית רחב־הידיים שהיה להם בגרוזיה. קיומן של מספר רב של דירות צפופות בבלוק בעל מספר כניסות משווה לרעה עם האופי ה„כפרי" של הדיור בגרוזיה, שם היה הבית מוקף לעתים קרובות בחלקת־אדמה ששימשה לגני, לגידולים חקלאיים ולפעמים גם לאחזקת בעלי חיים, פרה או תרנגולות".

ד"ר עילם מציין עוד נקודה הנובעת מן ההבדל הזה בגודל הדירות שעליו מדברים העולים. „מסבותיהם של עולי גרוזיה שצר להם המקום בדירותיהם משקפות מצוקה חברתית: בדירות אלה קשה לקיים טקסים הכוללים מספר רב של משתתפים; גם קשה לארח בהן כהלכה ולהלין אורחים בימים שאינם טקס". בתוך העדה המגובשת, שהמפגשים המשפחתיים רבי־המשתתפים הם חזיון חשוב מן התווי. זהו ליקוי בולט.

סיבה אחרת המוטחת כלפי הגרוזינים היא, שהמדינה עושה מאמצים כבירים להבטיח להם תעסוקה נאותה, ואף־על־פי־כן הם רוטנים וממורמרים, אף זאת כי „אינם אוהבים לעבוד".

ד"ר עילם כותב, כי נכון הוא שהמעבר במעבר „משירותים, אומנויות ומסחר זעיר לעבודות כפיים כבתי חרושת" — יוצר בעיות. „העמדה של הגרוזינים כלפי עבודת כפיים היא בדרך־כלל שלילית". זוהי איפוא שאלה של חינוך והסתגלות. אבל מלבד זאת — טוען ד"ר עילם — יש ירידה ברמת ההכנסה של העולים, ולה תוצאות חברתיות. „עיקרו של ההבדל — כפי שהוא מתואר על־ידי עולי גרוזיה — הוא שבחו"ל היו בנוסף למשכורת הכנסות צדדיות שאינן ניתנות להשגה כאן". קצתן של הכנסות צדדיות אלה מקורן היה בעבודות נוספות, אבל רובן „הושגו מחוץ למסגרת החוק".

מדוע נעדרים בין העולים מגרוזיה — או כה מעטים הם — אקדמאים?

ד"ר עילם כותב, כי הסיבה היא שאקדמאים יהודים נמנעו לצאת מגרוזיה מפני שחסרים היו את המוטיבציה ההכרחית לעליה. „עולים חסרי השכלה השלו את עצמם" (אמר לד"ר עילם אחד מבני העדה באשקלון) „שאחרי הנצחון הכביר במלחמת ששת הימים לא יהיו עוד מלחמות בארץ. תקוה זו נתבדתה כתוצאה ממלחמת יום הכיפורים. והדבר גרם לאכזבה מרה".

„חוסר אליטות מגשרות בין הקהילה הגרוזינית ובין המציאות הישראלית" נראה לד"ר עילם כאחד משרשי הקושי בקליטתם. ההזדהות עם מדינת ישראל היא משום כך מושתתת־דתית ובהעדר משכילים חילוניים ה„חכמים", כלומר אנשים גדולים בתורה, הם האליטה המובהקת ביותר בקרב עולי גרוזיה.

קושי אחר נובע מן העובדה, שהגרוזינים נשלחו למקומות מרוחקים יחסית ואילו באר עולי רוסיה רוכזו במרכז הארץ.

יש בספר עוד פרטים מאלפים לרוב על מנהגי העדה הדוקת קשרי הסולידריות (בין השאר על מעמדה הדומינאנטי של האשה, אם־המשפחה, בחיי העדה, על העובדה שבחו"ל „לא יותר כתמיכה אחוזים מן הנשים יצאו לעבודה, על אירוסין ונישואין). המחבר מגיע למסקנה, כי הבעיה החריפה ביותר של עולי גרוזיה היא הקושי לקיים אורח נדיב, „תרבות־ראווה", כפי שהיה מקובל בעדה. קשה „למצוא בארץ את המקום, הזמן, את כוח האדם הנשי בתוך משק הבית ובעיקר את הכסף הנדרש לביצוע הפעילויות הנזכרות". רמת חיים נאותה בעיני הגרוזינים „היא היכולת לעמוד בהתחייבויות חברתיות רחבות היקף", וד"ר עילם משער, שבמצבים היכולת הזאת היא „גורם המגביר את הנטיה להפגין את גיבושה של הקהילה, במקום זה, על־ידי הפעלה קולקטיבית של כוח... כשכוח מופעל הוא איננו מהווה ביטוי למחלוקות בתוך הקהילה אלא אמצעי להתלכדותה מול הסביבה החיצונית". בעל המחקר סבור, שהסולידריות הזאת גוברת בארץ בין השאר „בגלל אופיים המתירני יותר של החברה והשלטון בישראל".

ד"ר עילם מסביר ומנתח. אין הוא מביע לנו „מה לעשות". התשובה על שאלה זו — אם יש בכלל תשובה כזאת — צריכה להינתן על־ידי אנשי־המעשה, מסיים המחבר בהדגישו את חשיבותה וענוות יומרה של הסקר.

ניו-יורק

תל-אביב

מאז 1949 אנו קוראים לו: "הקו הכחול-הישר שלנו לאמריקה"

לכל ידידינו המעוניינים בקשרי מסחר עם ארה"ב אנו מציעים את „הקו הישר".

מאז יסודו בשנת 1935 התפתח בנק דיסקונט והפך לבנק גדול ומודרני אשר תופס מקום נכבד בחיי הכלכלה בישראל.

ביחד עם הבנק המסונף לנו, בנק ברקליס דיסקונט, אנו מפעילים רשת של 195 סניפים בכל רחבי הארץ.

כבר בשנת 1949 הקמנו נציגות בניו-יורק ובכך היינו לבנק הישראלי הראשון שלו נציגות בארה"ב.

בשנת 1962 פתחנו סניף בניו-יורק ב-פיפט אבניו 511.

התפתחות העסקים המהירה של הסניף לוותה בפתיחת סניף נוסף בעיר ניו-יורק, ברודוויי 1350, סניף בנסאו (באיי בהאמה) וסניף באיי קיימאן (איי הודו המערבית).

ביכולתנו, איפוא, להציע לך כל שרותי בנק מקיפים, מקומיים ובינלאומיים בשתי קצותיו של „הקו הכחול" שלנו וכן לספק שרותים מיוחדים לעידוד יחסי המסחר וההשקעות בין שתי המדינות.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

נאה דורשים

הסגל המעופף

מאת אהרן גבע

את ישראל אפשר להמשיל כיום לחבית מחוררת. אנו עושים מא־מצים אדירים כדי למלא את ה־חבית דולארים. כדי להגדיל את היצוא ביצענו פיחות. הורדנו את רמת־החיים (בעיקר לשכבות ה־ביניים הנמוכות), הגיע הזמן ע־כשתום את החורים.

הנה, למשל, נציגינו בחו"ל. כמו שר החוץ יגאל אלון לבדו, שהוא נוקט צעדים כדי לצמצם את מספר הנציגויות הדיפלומאט־יות וכדי להקטין את הוצאותיהן. אך לישראל יש בחו"ל גם נציגים אחרים. הם אינם נפגשים עם שרים זרים, אינם משמיעים הב־רזות מדיניות ולכן אינם עומדים באור הזרקורים של אמצעי התקש־שורת. אף על פי כן הם עולים דולארים, ודולארים לא מעטים.

קראנו, למשל, בעתון שאשה תבעה את בעלה לדין. היא התג־רשה כמנו יודרשת מזונות בסך 3,000 לירות לחודש, סכום גדול לכל הדעות. להצדקת תביעתה טענה האשה שבעלה הוא מנהל סניף „אל על" בוינה ושהוא מקבל 1360 דולאר לחודש, 100 דולאר מפקידים על חשבונו בארץ כדי חודש, 200 דולאר יוצא בקבל להוצאות ביגוד בתוספת הוצאות מכונית, אש"ל וטלפונים.

זהו סכום נכבד. אם זה מה ש־מרוויח מנהל סניף „אל על" ב־וינה, כמה מרוויח מנהל סניף „אל על" בניו־יורק? אני יודע. יבואו ויוכיחו לנו, שמנהל „לופט־הנזה" בפאריס או מנהל „פאן־אמריקאן" בלונדון מרויח סכום גבוה יותר. אך אלה מייצגים חב־רות הפועלות במדינות שלא נאל־צו להטיל באחרונה של כבד על תושביהן בגלל מחסור בדולארים. האם לא תוכל „אל על" לגייס ישראלים בעלי כשרון ארגוני ו־בעתיד המסתפקים בשכר נמוך יותר?

„אל על" אינה אלא דוגמה אחת. נזכבנו עליה משום שבמקרה נת־גלו לנו פרטים על הכנסות עובדיה בחו"ל. אך חברות ציבוריות רבות מקיימות בחו"ל סניפים, סוכנויות, נציגויות ואשנרקשר. לא רק הממשלה ומשרד החוץ חייבים לבדוק את עצמם — כל החברות חייבות לעשות זאת, וכדי שהבדיקה תהיה יעילה צריך שר האוצר לפקוח עין. שר האוצר, התובע מאתנו קרבנות כדי למנוע בזבוז עקב מחסור בדולארים, ייטיב לעשות אם ירדה לפספק על מטבע חוץ לדוחות לו כמה משלמים לנציגים ישראלים מעבר לים.

אפשר לקצץ גם במשכורות ו־אפשר אף לבטל אותן. כי זקוק לנספח חקלאי בלונדון? מה בעצם תפקידו? בעבר היה היצוא שלנו בעיקר פרי הדר וכמעט את כל הפרי מכרנו בלונדון. נראה ש־בטעם זה כונה בבריטניה נספח חקלאי. ביתים חלו שינויים בשי־קום ביצוא הישראלי. התפוזים אינם עוד הגורם העיקרי שלנו ולונדון אינה עוד השוק המרכזי. אם יערוך האוצר בדיקה יוכל ל־הוכיח על נקלה שלא יאונה לנו כל רע אם נבטל משרה זו. הדבה שישראל תוכל לאסוף ולהתקיים

אם תוסף על הנוספים התרבו־ היים בנציגויות.

פעם דיברו על „קונגרס רוקד". כיום אפשר לדבר על „סגל מעו־פף". אין זו תופעה ישראלית. זוהי תופעה כלל־עולמית. אנשי האוני־ברסיטה נמצאים בתנועה מתמדת. הם אצים מועידה לקונגרס וב־שנת שבתון אחת לשנת שבתון שניה. מבין שביססו את מעמ־דם על „אידיאולוגיה"; הם יס־בירו לך את חשיבות המגע יחד עם אנשי־מדע אחרים. ידברו אתך על החזיונות שבהחלפת אינפור־מציה. ואתה שומע ובלבך מכרסם הספק. אתה נזכר בפילוסוף קאנט שכתב את מה שכתב בלי לצאת מת־חום עירו. אתה חושב על איינ־שטיין, על קידי רעל גדולים אח־רים, שיצרו מה שיצרו בלי לנסוע לקונגרס במנילה או בהונג־קונג. אולם נניח שאמנם „טוב לנסוע" ושלמדענים הישראליים צומחת תועלת מהמגעים הבין־לאומיים — השקולה התועלת כנגד הנזק שב־הוצאת דולארים?

כל המקורב לאנשי־מדע יעמת כפיהם על התחרות החריפה שב־ניהם. מדענים מסתירים בפני עמי־תיהם שיטות עבודה, תחומי פעולה ענייניים שבהם הם עוסקים — או חושבים שהם עוסקים — על סף תגליות מפציעות. הם אינם פועלים רק לשם שמים. הם רוצים להתפרסם. לזכות בפרס ובהעקרה. אין הדברים נאמרים כדי לקנטר את עולם המדענים — התנהגות היא אנושית ומובנת. אלא שבלב מכרסם הספק אם כדאי להוציא דולארים יקרים לשם השתתפות ישראלית המונית בקונגרסים. כי בקונגרסים אין מגלים דברים חשובים (וזהו בדרך כלל) או שי־מגלים אותם כדבר מוגמר ומוכח. בשני המקרים גם יחד אפשר לק־רוא את הדברים בפרסומים שמי־חירם פרוצות.

לא רק הפרופסורים מתכבדים קונגרסים בדולארים. הקיץ, לפי כל, נסעו 50 חקלאים לכנס של מגדלי עופות שהתקיים בארה"ב. ונוספים לחו"ל עתנאים (מי המ־ציא את מיסוד הגבורה?) מה ה־תועלת בהן למשלם המסים, המ־סבסד בצורה זו או אחרת את חברות התעופה השונות?). ונוס־עים כדורגלנים — אלה מביזון שזכו באליפות או בגביע, אלה מבזון שכמעט נכשלו ובכל זאת נשארו בליגה. והאחרים מביזון שגם חבריהם נסעו לגרמניה. נוס־עים לשם בחודשי הפגרה, כאשר אי־אפשר לקיים אפילו משחק אי־מונים נגד קבוצה טובה.

נוסעים לקונגרסים, ל„אימונים", למסע הקירות, לסקר שווקים ב־אמריקה הדרומית, ללמוד מה עו־שים השוודים בתחום העבודה ה־סוציאלית. מה עושים הגרמנים בתחום שיתוף עובדים בהנהלות (אם כי הכל גלוי וידוע ואפשר לקרוא פרטי־פרטים על כך בספ־רות המקצועית). נוסעים, כי הצי־בור משלם. ובכל שהנסיעות לחו"ל יהיו יקרות יותר, כן יגדל הלחץ על בעלי המרפקים החובבים כי יעזו להם דולארים מקופת הצי־בור. בן הדין שר האוצר, שהע־לה את מחיר הסוכר משתי לירות לשש לירות הק"ג, יפקח עין. פן „יזהדפו" הדולארים שהוא מבקש לחסוך.

ברה"מ לפני ברירה ללא פתרון

סיוע צבאי מאסיבי לערבים תוך חשש שמדיניות זו תסבך את המזרח התיכון במלחמה

מאת דב אפל

החלטות ועידת רבאט נתקבלו בברכה על ידי „פראבדה" ו־„איזווסטיה" ונאומו של ערפאת בעצרת או"ם נתקבל בהשראות על ידי חברי המשלחת הסובייטית. אולם ראוי תמיד לזכור, ש־המאמרים המתפרסמים בעיתונות הסובייטית ושידורי ראדיו מוס־קווה אינם מחייבים את הפוליטביו־רו. תכליתם של המאמרים האלה היא בראש וראשונה לשרת את התעמולה הסובייטית ולא לספק אינפורמציה מהימנה לסובייטולו־גים על כוונותיה והערכותיה של הנהגת ברה"מ.

לעומת זאת מצווה הדיפלומא־טיה הסובייטית להקפיד על ניסו־חים והתבטאויות שיעלו בקנה אחד עם מהלכיה של מדיניות־החוץ הסובייטית. בהופעתו בעצ־רת או"ם לאחר נאומו של ער־פאת לא יכול היה לפיכך יעקב מאליק להסתפק בשבחים לאש"ף ובגידופים לישראל, בנסחו את עמדתה של ברה"מ לאחר ועידת רבאט. הוא לא הסתייג אמנם ב־מישרין אף במשפט אחד מדבריו של מנהיג אש"ף. אבל חזר והד־גיש שברה"מ דגלה ודוגלת בעק־ביות, בשלום צודק ובר־קיימא במזרח התיכון, שיביא בחשבון את האינטרסים הלגיטימיים של כל העמים וכל המדינות באיזור.

אולם — אמר — ישראל ה־עומדת במרץ רב על זכותה לעצ־מאות ולקיום בתנאי בטחון, חיי־בת גם להכיר בזכותו של העם הפלשתינאי לממש את זכויותיו הלגיטימיות, לרבות הקמת מדינה כלל. עצרת או"ם חייבת איפוא לא רק לאשר את זכויותיהם של הפלשתינאים להגדרה עצמית, אלא גם לקבוע שהפלשתינאים חייבים להשתתף בוועידת ז'נווה ולגנן: את אלה המתנגדים להשי־בתם של אש"ף.

בשאלת השאלה, אם אמנם מא־מינים במוסקווה שישראל תסכים לשאת ולתת עם אש"ף גם לאחר שמנהיג אש"ף הצהיר במפורש, שהמאקסימום שארגונו מציע הוא, שהיהודים שירצו בכך יוכלו ל־הישאר במדינה „החילונית" הפ־לשתינאית, בתנאי שיסכימו לוו־תר על ישותם הלאומית.

האם סבורים ברז'נייב וגרומי־קו שנאומו של ערפאת יקל עלי־הם לשכנע את פורד וקיסינג'ר לזמן מחדש את ועידת ז'נווה, תוך סירובה של ישראל לשבת לשול־חנות הדיונים יחד עם נציגי ה־מחבלים?

התשובה לכך היא, כמובן, שלי־לית. הם יודעים יפה שלאחר הח־לטות רבאט ונאומו של ערפאת פחתו הסיכויים לכינוסה של וע־ידת ז'נווה. אולם הם מצפים כי החלטת עצרת או"ם, שתקרא לזי־מונה של ועידת ז'נווה בהשתת־פות משלחת מטעם אש"ף, תדרבן את האמריקאים להסכים בלית ברירה לטענה שעליהם לאלץ את ישראל לגלות גמישות בעניין זה.

הזמנתה של משלחת אש"ף, בה־תאם להחלטת עצרת או"ם על ידי יושבי הראש הסובייטי והאמריק־אי — יטענו הסובייטים — אינה מחייבת את ישראל להכיר באש"ף כבנציגו של העם הפלשתינאי. בכך שאינה מחייבת את הארגון הזה להכיר בזכות קיומה של יש־ראל. הלא גם סוריה ומצרים, ש־אתן הסכימה ישראל לשאת ולתת במסגרת ועידת ז'נווה, לא הכריזו רשמית על הכרתם בזכות קיומה של ישראל ולמעשה הן תומכות במצע של אש"ף.

במאמר שהופיע בגליון ספטמ־בר של כתב העת „חיים בין לאו־מיים" („מז'דונארודנאיה ז'יזן") מפרט י. ולאדימירוב את מעלו־תיה של ועידת ז'נווה: העובדה שברה"מ וארה"ב יושבות ראש בפורום זה מאפשרת להן לפעול במשותף, או במקביל, כדי לעזור לצדדים לחפש ולמצוא פתרונות שיתקבלו על דעת כולם.

אחד היתרונות החשובים של ועידת ז'נווה — מציין כתב־העת המקורב למשרד החוץ הסובייטי — הוא האפשרות להתגבר במס־גרתה על היעדר יחסים דיפלומא־טיים בין ישראל לבין יתר המש־תתפים. מחבר הרשימה מציין ב־הקשר זה שגורל העם הפלשתינאי לא יוכרע ללא השתתפות נציגיו המוסמכים. ומשום כך תומכת ברה"מ בהשתתפות אש"ף בוועידה כמע־לות שוות זכויות בצד יתר המש־תתפים, בשלהת שזכותה להעלות את „הפרוגרמה שלה לפתרון ה־בעיה הפלשתינאית".

אולם באותו מאמר ב„חיים בין־לאומיים" נאמר גם, כי למען פתרון הבעיה הפלשתינאית „חיי־בים כל המעוניינים במישרין ב־עניין לגלות אחריות פוליטית ומאקסימום של ריאליזם". ההצעה המרוכזת הזאת מכוונת, כמובן, במישרין לפלשתינאים ולמדינות ערב. אשר לישראל, ולאדימירוב הובע כמבנה להכיר בעובדה, שהכ־רה בקווי שביתת־הנשק מ־1967 כבגבולות הוגנים בינה לבין שכנותיה, היא ויתור בצד הער־בים. או כלשונו — זה הבסיס הנבות שרק עליו אפשר להגיע ליישוב הסכסוך במזרח התיכון.

זוהי הצעה שהוא נותן לישראל ואילו לפלשתינאים הוא אומר, כי „לעניינם יעזור מאד, אם הארגו־נים השונים של התנועה הפלש־תינאית יישרו את ההדורים ביני־הם ויגבשו פרוגרמה דמוקראטית מפוכחת, שתצייד נכונה את ה־מאבקים הבין לאומיים של הכו־חות הפרוגרסיביים ושל המדינות החותרות למצוא הסדר צודק ויציב לבעית המזרח התיכון".

ראשי ברה"מ עומדים לפני די־למה שאינם מסוגלים לפתור: מחד גיסא כבוי וכשר אותם להו־כיח בכל הדרכים, לרבות סיוע צבאי רב צדדי, את ידידותם הנא־מנה לערבים, ומאידך הם חוש־שים פן תסבך מדיניותם זו את המזרח התיכון במלחמה חדשה. לפיכך הם מצויינים בכינוסה של ועידת ז'נווה ומקווים שדיוני ה־ועידה, בהנחייתם המשותפת של היושב ראש האמריקאי והסובייטי, יאפשרו לצנן את המתיחות הגוב־רת והולכת ויקלו עליהם לשחק את תפקיד הידיד הנאמן של ה־עולם הערבי, מבלי שהדבר יסב־בש בצורה מסוכנת את תהליכי הדטאנט.

איך לפתח ולקצץ בתקציבים

כאן חיפה

לאישור הנהלת העירייה בחי־פה הובאה השנה תכנית קימו־צים המסתכמת ב־35 מיליון ל"י. 10 מיליון ל"י ייחסכו מהתקציב השוטף ו־25 מיליון ל"י מתקציב הפיתוח. ראש העירייה, ה"ה יוסף אלמוגי, הבטיח כי הקיצוצים לא יפגעו בשירותים חיוניים.

עד לפיחות ולצעדים הכלכליים שנקטו במקביל לו, ניסה אלמוגי להימנע מהקיצוצים בתקציב, או לפחות להגבילם עד למינימום, חרף המצב הכספי הקשה שאליו נקלעו הרשויות המקומיות גם קו־דם לכן.

לא נבחרתי לראש עירייה כדי לשמור על המיגורה של חיפה או כדי להנציח את הקפאון שהיתה שרויה בו — אמר אלמוגי במסי־בת עתונאים, שכונסה בלשכתו עם לפני הבחירות המוניציפליות האח־רונות. הוא גייס כבדים, אלה, למוכירו, כי פרש מהממשלה, חרף השבחים שהורעפו עליו בתפקידו כשר העבודה, כדי לנסות „להר־ריבי את חיפה, שנקלעה בשנים האחרונות למצב של תסכול. נב־חרתי לראש עירייה לא משום שלא היתה לי תעסוקה אחרת או כבוד שאפתני להתפקיד זה — אמר אלמוגי — הסכמתי לקבל אותו על עצמי משום שלדעת רבים נמצאת העיר במצב של קפאון ופיגור בתחומים רבים.

אלמוגי הזכיר באותה פגישה כי היה ראש העירייה היחיד שבי־בצע הבחירות עלו התחייב... לצ־כות גרעונות. — אילו ביקשתי רק לשמור על הקיים, לא הייתי בא לכאן. לזה יש מועמדים טובים כמוני — אמר. — התחייבתי להע־לות את חיפה על מפת התיירות. איך עושים את זה אם לא לעידוד השקעות כספיות לפיתוח התיי־רות? התחייבתי לפתח את העיר. גם את זה אי־אפשר לעשות ללא כסף. אלה השקעות ולא בז־בוז — הטיח כלפי אלה שטענו כי העירייה נוהגת ביד רחבה. — אם השקעות בפיתוח נקראות „יד רחבה", אזי אני בעל יד רחבה — אמר אז אלמוגי והוסיף: — איני מתכוון לסגור את העירייה. אתאים את קצב הפיתוח לתנאים החדשים.

הדברים נאמרו, כאמור, ערב הפיחות. מצבה הכספי של עיריית חיפה היה אז עדיין פחות קשה משל ערים אחרות. בינתיים בא הפיחות והמצב הכספי החמיר בצורה ניכרת. חרף שאיפתו הא־שית הנוגה על אלמוגי להצדיק את „הליכתו לחיפה" לא יכול היה להתמודד עם המציאות הכל־כלית החדשה. עיריית חיפה נאל־צה בסופו של דבר להצטרף אל המקצצים בתקציביהם.

„קהילה ציונית"

„קהילה ציונית" ראשונה מסו־גה בארץ הוקמה בחיפה במסגרת המועצה הציונית.

הקהילה נועדה לרכז סביבה חו־גים חברתיים המאמינים בציונות כגרעין שצריך לרכז סביבו את תושבי הארץ, בעיקר נוכח הדי־דרך וההידרדרות בחלקים שונים של החברה הישראלית אחרי מל־חמת יום הכיפורים.

הגרעין הראשון של הקהילה מורכב מעשרות בעלי מקצועות חפשיים ואקדמאים. בראשותו של פרופ' צבי גלל מהטכניון, יזם הגרעין. בשלב ראשון יפעלו במס־גרתה 150—200 משפחות. עיב־רה לצמצם כוח רוחני לארגן פעולותיה החינוכיות, התרבותיות והחברתיות.

יו"ר סניף המועצה הציונית בחיפה י. עזריאלי ציין, כי הק־הילה החיה פתוחה לפני אנשים פרטים המעוניינים להתגבר לכב־וד ציוניות. הכוונה היא שהק־הילה לא תהיה הומוגנית ולא ממעמד חברתי אחד, אלא שיש־תתפו בה תושבים מתחומי־עיסוק מגוונים ומשכבות שונות, שהמ־כנה המשותף לכולם הוא האמונה הציונית כבסיס לזכות קיומה ול־עתידה של המדינה.

מסמכים במסדרונות

תלונות על צפיפות במשרדי העירייה, בחדרים ובמסדרונות, על מחסור במקום ובריהוט מתא־ים לתיוק מסמכים ועל היעדר יחידה ארגונית שתרכז את כל הבעיות הכרוכות בניהול משק, הניעו את מבקר העירייה לערוך סקר על המצב הקיים בבניין העי־ריה.

המבקר מצא כי ב־97 חדרי הבניין היו 361 עובדים, כשהשטח הממוצע לעובד הוא 5.8 מ"ר. השטח המרווח ביותר לעובד — כ־14 מ"ר בממוצע — היה בבני־ין לבן שמוכנו משרדי האגף ל... שירותי רווחה.

המבקר מצא, כי הצפיפות הג־דולה בבניין העירייה גורמת לעי־כובים בעבודתן של המחלקות המשוכנות בו. בכמה מקרים, אף ששטח המחלקה גדול כממוצע, לא נמצא מקום לתיוק מסמכים ולקבלת קהל הבא לבירור ענ־ייניו. דוגמא בולטת לכך מצא המ־בקר במחלקה המבנית, שחלק מארונותיה למסמכים הוחזק במס־דרונות ובמצב לכל הדעה בכך יש גישה לתיקים האישיים של העובדים. מצב דומה נמצא במח־לקה לתכנון ערים. חלק גדול מח־דריה תפוס על־ידי ארונות ולקהל המבקר בה אין מקום לעיון בתי־קים ובבקשות. גם מחלקות אחרות מחזיקות את מסמכיהן במסדרו־נות. הדבר מקשה על עבודתן, סותם את המסדרונות ופוגע במר־אה האסתטי.

בתשובת ראש העירייה נאמר, כי כבר הוחל בפעולה לשיפור הייצר המשרדי של מחלקות העי־ריה. חלק ממחלקות העירייה יוע־בר לבניין סמוך, שיפונה בעב־ר את בית־הספר העירוני א' ונמצא עתה בשיפוץ; מחלקה נוספת יועברו לאגף המזרחי של בניין העירייה לכשיועברו המוזיאונים העירוניים לאכסניה החדשה ועתיקה במשכנם הישן, בבית־הספר „הר־כון הדר" ברחוב שבתאי לוי. בדברי התשובה נאמר עוד, כי בכוונת העירייה לרכז במרוצת הז־מן את רוב משרדיה, הפזורים כיום בכל חלקי העיר, בקריה־עירייה, שתוקם בה בית העירייה הראשי ומבנים הסמוכים לו.

תברואה במטבחי פועלים

בעקבות דברים שהתפרסמו בב־מאמר כוכבת פועלי חיפה „בית הפועלים" על ליקויים חמורים בכמה ממטבחי פועלים במקומות עבודה שונים באיזור חיפה, ביקש מזכיר מועצת הפועלים, אליעזר מולק, דאגה מיוחדת לבדיקת מצב במטבחי הפועלים בתחום שי־פוטה של המועצה. [illegible]

בהם חקירתה הגיעה המועצה [illegible]

עמוס כרמלי

יום הולדת לאבא של גורו

מאת בלה לנגוט, טורונטו

מהו האמצעי לצבור מיליארדים ביכים טרופים אלה? להפיק נפט, הכיבו ודאי. נכון, אבל יש דרך לעשות זאת גם בלי להשוך אוצ־רות שקבורים עמוק באד־מה. יש אוצר שבא מלמעלה דווקא וגורתו צורת אש. אבל לא סתם אש — במין מיוחד, אש קדושה, וכשהיא נבבת, רחמנא ליצלן, בבן אנוש כמוני וכמוך, יש לה כוח מגבר לגרוף כספים בער־מות.

היה לי הכבוד הגדול לראות אחד כזה שנכבשה בו האש, זכיתי לכך לא בגלל מעמד מיוחד שעי־ליתי. אלא רק משום שהוא בחר לחוג חגיגת יום־הולדת בטורונטו. כן, גם נער מופלא זה חוגג, כמוני וכמוך, ימי־הולדת. אבל אצלו זה יום־הולדת מיוחד. קודם־כל מפני שהוא של אביו. אביו אמנם נפטר. אבל הוא מוריש האש ולכן יום הולדתו הוא חג. לחג המיוחד יש גם שם מיוחד: „פסטיבאל השי־ליחות האלוהית". באים אליו אל־פים מקצות תבל, כאלה שאספו פרוטה לפרוטה כדי לקנות את כרטיסי־הטיסה (ביניהם שנים שי־באו במיוחד מישראל). גם האוכל בסעודת יום־ההולדת אינו על חש־בון בעל השמחה — האורחים משלמים טבין ותקילין. הוא, ה־מהממה, או פטרוניו המארגנים את האירוע, אינם רואים כנראה כל רע בכך שהבאזה יפיק קצת רווחים גם ממקורות ההולדת ה־כרבחות לבאים. הכוני הרוים (ב־השוואה למחירי של בעל השמ־חה, כמובן. מזל שלא מקובל לה־רים ביום־הולדת זה) שעילי 15 דולאר בעד שקית ירקות (זה ה־מאכל העיקרי עלהם; כה כהם בגליהם לחסוך בדיאטת רוקן כזו עובר לאש הקדושה), כלל לא זכו לראות את התקרובה. אולי היא תגיע פעם בדואר, בצירוף בקשה צנועה לתרומה קטנה. יותר מה־קבל על הדעת שרק הבקשה לתר־רומה תגיע. ואם בתרומות עסקי־נן. בעל השמחה — אגב, שמו גורו מהרג'י, ג'י — אינו מסכים לקבל מתנות ליום־הולדת. הוא פשוט בערב. הוא רוצה קאש, רק קאש (מפחד ממס הכנסה?). אבל שלא תטעו: קאש ישראלי לא יתקבל, רק ירוקים!

מוכרחים להודות פיים לחב סב־לנות של ברזל לשמונת־אלפי ה־מאמינים, שהתקבצו ובאו כבר בי־שעות הבוקר המוקדמות כדי לז־כות ולראות את האדון הנערץ, שגילה להם את הדרך להבין את מהות האהבה, השלום האלוהים. תחילה העמידו אותם בשורה ארו־כה, כדי שיכנסו אחד אחד לאו־לם ההגינה ו„יעוברו" דמי כניסה. אחר־כך נתנו להם להמתין כמה שעות, כדי שיכנסו לאווירה. כנראה, בשלב הבא הכניסו את כסא המלוכה. או אם תרצו את כסא יום־ההולדת של בעל השמ־חה, גם הכסא הוא עניין לא פשוט. יש טוענים שכולו עשוי זהב־זר זכוכית. אחרים מתעקשים על פלאסטיק. בכל אופן החומר מ־ממנו הוא עשוי עטוף פרחים, ולא מפלאסטיק. בעת ובעונה אחת עם הכסא נכנסו פניהם גם הבק חתיכות, שפרצו בריקוד־ריוק בר־עים סביבו. לצלילי תזמורת ש־היתה במקום. גרגנו ג'ירלס, אבל עם אקסטזה מיוחדת ליחס חם כלפי הכסא.

זה נמשך שעות תוך לא התעיי־פו. גם הקהל לא. ב־10.30 בערב בדיוק (לפי שעון טורונטו), הו־פיע האלוהי עם אשתו. הוא מתי־יצב, היא מתיישבת. לצדו הי־שבאלו. כל שמונת־אלפי הנוכחים מהמהים כמו קפיץ ופוצחים ב־שיר שמלותיו החוזרות „גורו מהר־רג'י". האלוהי מלולל בכפפו. בר־לם כלתחתיים. הגברת מהרג'י — שבה דורגא כפא — מהרגשת נוראות. עד עכשיו היתה רק כהה דיילת בלהודינית אלבונית מקלי־פורניה (95×60×95). עכשיו היא מתחילה לבכות. וזה צובה. כדים כל הזה הניצבים בכל מקום כתר־הילים להתגלא. דמעה ראשונה — [illegible] בכספר הנוכחים, ובכדי — תרומה לכסף הישראלי בדיוק [illegible] אלה במהבה), המצותיים — הסכום כבר קפץ לדולאר [illegible] אותה צעלה היתיבה, ובכי בכבר (היא כלייבך יפה כשהיא בר־כה) — 50 דולר ובעלה. ואז האש הקדושה בבהוד ובעצמו פוחה את פיו לדקה, הנבר כהבגר, כבר־אה. בהתלת לו הקיל. לאלוהים. אבל האין זה סבכין? או מרוב כייל בוכים מתחבבות?

בואה נסתייבה הגדולה בהכגית תבל.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי „זמורה"

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת" מס' זמ/66/30 ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות התכנית איחוד וחלוקה מחדש של מגרשים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית יבנה גוש 4942 (גוש חדש) חלקות 51 וחלקי חלקות בה, 79, 110 באיזור זה [illegible]

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון כלול בתחום התכנית או גובל איתה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום [illegible]

א. חיון
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

לקראת סיום מפעל העצומה בעד שלטון ישראל ביהודה ושומרון

אנחנו אזרחי ישראל, קוראים לכנסת להבטיח, כי יהודה ושומרון לא יימסרו לשום שלטון זר.

לקראת סיומו של מפעל העצומה הלאומי, הננו קוראים למתנדבים להגביר את פעולת ההחתמה.

המתנדבים והוועדים המקומיים, המחזיקים עדיין בגליונות חתומים, מתבקשים להעבירם ללא דיחוי נוסף, למטה העצומה המרכזי: ת.ד. 23062 ת"א.

גזור ושלח

לכבוד מטה העצומה
ת.ד. 23062, ת"א

אנו החתומים כמה מבקשים לצרף את שמותינו לחותמים על העצומה.

1. שם משפחה______ שם פרטי______
מקום______ כתובת______
חתימה______

2. שם משפחה______ שם פרטי______
מקום______ כתובת______
חתימה______

3. שם משפחה______ שם פרטי______
מקום______ כתובת______
חתימה______

מתנדבי העצומה, נעשה מאמץ נוסף ונסיים את המפעל הלאומי הזה — בהצלחה מלאה!

הליכוד

גח"ל. הרשימה הממלכתית. המרכז החפשי. תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

שיעורי קיצבת זיקנה ושאירים

קיצבאות זיקנה ושאירים ישולמו החל ב־28.11.74

למקבלי ההטבה הסוציאלית תשולם מקדמה על חשבון פיצוי התתיקורות בשיעור —.25 ל"י לנפש, עד מקסימום 4 נפשות. בשיעורי קצבאות ללא הטבה לא חל שינוי בחודש זה.

שיעורי קיצבת זיקנה ושאירים בעד חודש נובמבר הם:

	לזכאים להטבה סוציאלית	ללא הטבה סוציאלית
נפש אחת	412	236.90
שתי נפשות	630	355.30
שלוש נפשות	809	450.05
ארבע נפשות	989	544.80
חמש נפשות	1136	631.65

הסכומים הנ"ל אינם כוללים תוספת דחיית קיצבה.

המוסד לביטוח לאומי

בחברה ארצית באזור ת"א

נפתחה הרשמה

לקורס ביקורת טיב באלקטרוניקה

מתקבלות: נשים מעל גיל 18 בעלות השכלה של 10—12 שנות לימוד.

* במשך הקורס תקבלנה המשתתפות שכר.
* בסיימות הקורס בהצלחה תשולבנה בעבודה מקצועית מעניינת במסגרת המפעל.

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אל ת.ד. 9050 ת"א.

הועדה לקליטת אמנים עולים
המשותפת לסוכנות היהודית,
משרד הקליטה
ומשרד החינוך והתרבות

מזמינה צלמים מקצועיים עולים חדשים להשתתף בתערוכה של עבודות - צילום בשחור - לבן, אשר תיפתח בת"א

ותעבור אח"כ לישובים אחרים בארץ.

התערוכה בת"א תערך בראשית 1975 ואין כל הגבלה לגבי נושאי הצילומים.

תנאי ההשתתפות:

1. היות המשתתף צלם מקצועי.
2. מועד עליה לארץ שאיננו לפני 1.1.70.

על כל צלם מקצועי עולה הרוצה ליטול חלק בתערוכה לשלוח את צילומיו בשחור־לבן בלבד ובגודל 24×18 ס"מ אל המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, בית הדר דפנה, שד' שאול המלך 29 ת"א. במצורף לצילומים (עד 30 במספר לפי בחירת הצלם) יש לצרף תולדות חיים, כולל הנסיון המקצועי ומועד העליה לארץ.

המועד האחרון לשלוח הצילומים 31.12.1974

קרן השוואה למשרתים במילואים

הודעה למעסיקים

תשלום תגמולי מילואים

החל מיום 1 לנובמבר 1974 תגמול המינימום החודשי למשרת במילואים הוא:

לאב לשני ילדים — 920 ל"י
לאב לילד אחד — 855 ל"י
לאחר — 790 ל"י.

למינימום זה זכאי עובד שהתגמולים המגיעים לו לפי שכרו פחותים מהסכומים הנ"ל.

המוסד לביטוח לאומי

היום יותר מתמיד
כדאי לך לנסוע
באגד
קווי NON-STOP
לירושלים
לחיפה
לבאר שבע
לנתניה
אל תבזבז את כספך
ועצביך בנסיעה
בין-עירונית עם הרכב
שלך, חסוך כסף
חסוך זמן סע
באגד

יחסי כלה – הורים במשפחות שכולות

הדרך הנכונה לטיפול – במיפגשים קבוצתיים

מאת פנינה אופיר

בעיצומה של מלחמת יום הכי־פורים החלה בשרף התארגנות ל־עזרתן של משפחות הנופלים. לנו־די נסיון מימי מלחמת ששת הימים יד־עו הגורמים השונים, ובראשם מש־רד הבטחון, כי בכל ביקוריו בפ־עולות הביקור, כן יש לעזור להורים השכולים ולאלמנות. אלמנות מל־חמת ששת הימים הציעו עזרתן, בכלן אחרי בתל־אביב הצטרף את כל ביוזמתן: את בית האדם הי־בקציני כוח הרבות, משרד הב־טחון, ומועצת הפועלות איפעלה, באלמנויות בניפי ארגון אמהות עובדות, התארגנות כחירה של מתנדבות במקומות יישוב רבים ביצאו אל המשפחות, גם ארגוני נשים אחרים נחלצו לעזרה.

ביום, יותר משנה לאחר המל־חמה, עובדות עדיין 250 מתנדבות מסניפי ארגון אמהות עובדות בכל הארץ. אחת לשבועיים הן מקבלות תדריכים ויעוץ במסגרת אחלה, ומצה לצת הן מיזמנות ל־כינוס לשם בירור וליבון בעיות המתעוררות הנך כדי עבודתן עם המשפחות.

כינוסים אלה נערך בבית המועד־הפועל בתל־אביב כינוס מתנדבות, בהשתתפות הפסיכולוגיות שולה אלשיך ומיקה כץ מכבכן אזלר: הדיון הוקדש הפעם לבעיית הי־יחסים בין האלמנות לבין ההו־רים השכולים.

„הסבל של מי גדול יותר"

אין לעכות הכלות, אומרות הפסיכולוגיות. במקרים רבים יצ־רו האלמנות לאחר נפילת הבעל יחסים קרובים הרבה יותר עם הורי הבעל או עם אחד מהם, מהיו ביניהם לפני האסון. ובכל זאת, מתוך מפגשים עם הורים שכולים ואלמנות לאחר המלחמה האחרונה נראה, כאת מערכת הי־יחסים בין אלמנות להורים מאפ־יינים לעתים קרובות חוסר אמון והשדעה הדדית, וכעין תחרות נוסח „סבלו של מי גדול יותר". כבני הצדדים מוכחים בצדקתם ואשמים בכלל או שלא בכלל. שולה אל־שיך ומיקה כץ ניסו לשחזר את הטענות ואת הטענות־שכנגד הנפ־וצות ביותר במפגשים עם הורים ועם אלמנות.

טוענים ההורים השכולים: „למה היא מנטרלת אותנו, למה היא מתנכרת מפנינו?". וכנגד זה טו־ענת האלמנה: „הביקורים אצל ההורים מדכאים בליכך, זה מדכא את הילדים; גם בלי הביקורים האלה די קשה". ההורים: „איפה הכבוד והיחס להורים. לאן זה נעלם פתאום?", ותגובת האלמנה: „מה הם רוצים — שכל אחד יתייחס רק לסבל שלהם? הם לא מתייחסים אלי בכלל. אני לא סו־בלת די". ההורים: „היא מנסה לח־זור לחיים כאילו לא קרה כלום". האלמנה: „אינם מרה בזה שאני מנסה להתמודד עם הבעיות, כאי־לו לי זה לא כואב". ההורים: „היא לא יודעת לחנך את היל־דים". האלמנה: „לא די שהתמיד התלבטו בחיי, גם עכשיו אינם עוזרים לי הנותנים לי להרגיש ש־הם יודעים הכל טוב ממני". ה־הורים: „לה יש לפחות הילדים — מה נשאר לנו?". האלמנה: „אלמלא הילדים לא היה לה בש־ביל מה לחיות". ההורים: „עכשיו אנחנו אהבה לנכדים, זה התפ־קיד שלנו". האלמנה: „הייתי רו־צה שיהיו סבא וסבתא כמו קודם. אינני יכולה לשאת שהם אינם רואים אותי כאמא של הילדים". ההורים: „היא בסך־הכל מתחדת — יש לה הכבות כלכליות וע־רה". האלמנה: „הם אינם יכולים לסבול שעוזרים לי להסתדר? הייתי מוחלה על הכל, רק שיחזי־רו לי את בעלי".

אלה, כאמור, רק דוגמאות בוד־דות מתוך דברים שמשמיעים הורים שכולים ואלמנות אלה כנ־גד אלה, והם משקפים את עומקן וחריפותן של הבעיות ואת ה־רגישות שבמערכת היחסים שבינ־יהם.

הכלה — המטרה הנוחה ביותר לכעס

„מה שקורה כיום במשפחה ה־שכולה לאחר האבל, אינו חדש. את שרשי ההתנהגות כיום יש לחפש באורח־החיים שקדם לא־סון", אומרת הפסיכולוגית שולה אלשיך. במשפחה רגילה כשהבת מתחתנת יש שמחה במשפחה: נתוסף בן לבית. כשהבן מתחתן ועוזב את הבית — ההרגשה שו־נה. כביכול מפסידים בן. יש לז־כור כי הילדים נישאים כאשר גילם של ההורים בעייתי: הם כבר קרובים לגיל־המעבר שלהם, חלק הארי של חייהם כבר מאחוריהם, היחסים בין בני הזוג הגיעו לדר־גת איזון מסוימת. כשהילדים עוז־בים את הבית יש להורים בעיין הרגשה של חשבון־נפש: למה הגענו, מה אנחנו עושים עכשיו? נשים רבות רואות את תפקידן העיקרי בחיים להיות אמהות טו־בות, לחנך את ילדיהן כהלכה — ואינן מחפשות להן תפקיד עצ־מאי נוסף. התקווה היא שכאשר ייוולדו נכדים, יהיה שוב לסבא ולסבתא תפקיד. כשקורה אסון והבן נופל — נוהר הלל לייק ה־דבר גורם לזעזוע יסודי. השאלה איך תנהג המשפחה תלויה ב־שאלות אחרות: כיצד נוהגת ה־משפחה בדרך כלל במצבי משבר ומה מקומו של הבן בתוך מסגרת המשפחה.

התגובה אפיינית של אם כלפי כלתה היא, בדרך כלל, שהיא דבר שיש להשלים אתו. כשקורה אסון מתווספים על הרגשותיה של האם כעס, חוסר הבינה. המטרה ה„נוחה" ביותר לביטוי הכעס הזה היא הכלה: אלמלא היא ניתן היה הכעס על המשפחה הקרובה (הבעל ובני משפחה אחרים).

פער בין הדורות קיים לעתים קרובות בין הורים לבנים. לרבות לגבי הדרך שבה יש לחנך את הנכדים. אך כשהבן איננו, רואים ההורים מחובתם ובאחריותם לחנ־ך את הנכדים כשבה. ואינם מו־כנים לתת ביטוי לביקורתם. הכ־עס גובר על ההגיון. הכלות בבני־נות בתוך הביקורת דבר אחר: „זה הבן שלנו, והוא נשאר שלנו. איננו מוכנים להתחלק עם איש באבל, שהוא הדבר היקר לנו ביותר עכשיו".

אומרת שולה אלשיך: „אין פת־רון לבעיה — כל משפחה צריכה לפתור את בעייתה באורח אינדי־וידואלי. למעשה כל הבעיות ש־מתעוררות בין הורים לכלות, הן ביטוי לבריחה של ההורים מן הצורך להתמודד עם האבל ועם האבדן. הם מחפשים נקודות עב־רן אפשר שלא לגעת במיצרין באבל. על כן כל בעיה מקבלת ממדים מוגזמים".

על אלמנה מאחד הקיבוצים סיפרה מיקה כץ: „כשהבעל נפל נשארה האשה הצעירה עם ילדה כשהיא בהריון. קרוב לשנה היתה שרויה בטשטוש גמור וסבלה מהתקפי־פחדים ומדכאון. תחילה קיבלו סבא וסבתא את הטיפול בילדים כדבר טבעי, וגם התנאים בקיבוץ סייעו לכך. כשהחלה האם להתאושש כבאה את עצמה, בגר־תקה לגברי מן הילדים. בכל ש־ניסתה לחזק את הקשר אתם — הוכיחו אותה הורי הבעל על כי אינה מסוגלת לחנך את הילדים, מעני כלפיה שהיא צועקת. שה־ילדים בוכים אצלה. כך נוצרה תחרות גלויה בין האם לסבים על האהבה בילדים. הפרשה היתה צריכה להסתיים באופן דראסטי, וכך אכן נעשה. רק לאחר שהאם קבעה באופן חלטי שהיא אם ה־ילדים, לטוב ולרע, אפשר היה לנסות ולבנות מחדש את מערכת היחסים בינה לבין הורי בעלה".

אחד הקשיים של המתנדבות ה־עובדות עם המשפחות השכולות — אומרת מיקה כץ — נובע מן הצורך הטבעי שלהן להזדהות עם ההורים (או עם האלמנה), ביחוד בבעיה „של מי הסבל גדול יו־תר". כך הן נקלעות ל„תחרות" הנטושה כזה בין שני הצדדים.

רגישות ופגיעות משני הצדדים

הפסיכולוגית מיקה כץ סבורה שיש החרפה ניכרת ביחסים בין כלות להורים שכולים ובתחרות שביניהם לאחר מלחמת יום הכי־פורים, בהשוואה למשפחות שכו־לות בעבר. „במקרים רבים באר־די שבה אחד רק יחשוב שהצד השני מתכוון להתחרות עמו, כדי שתיפתח תחרות כזו. די שעל פניה של אם שכולה תופיע הבעה כלשהי של כעס או דחיה, כדי שכלתה תפרש זאת כזלזול".

גם אצל הכלה משפיעים מרשגיה ומקומה במשפחתה לפני האסון על התנהגותה אחריו. אף היא היתה פעם בת במשפחתו. היא מצפה ליחס מסוים מצד המשפחה. כשצי־פיות אלה אינן זוכות להד — גדלה הרגישות והפגיעות. לעתים דברים הנאמרים מתוך רצון לעו־זר, כמו „את עוד צעירה", מת־פרשים אצל הכלה כעלבון נורא: „הם כבר מחתנים אותי, חושבים שכבר שכחתי אותו".

כשהרגישות כה גדולה, כשכל צד אינו מוכן לשמוע את הצד האחר, עשוי הקרע להתרחב יותר ויותר.

הדרך האפקטיבית — מפגשים קבוצתיים

האלמנות שנשארו עם ילדים יש להן, מטבע הדברים, קשר אורגאני חזק לחיים, ולאחר חדשים אחדים, גם לאחר טשטוש גמור, מחזירים הילדים את האמהות לפעי־לות זו או אחרת.

קושי אחר של האלמנות הוא לעמוד בציפיה של משפחותיהן וחבריהן. ציפיות שהן סותרות לעתים. מצד אחד מצפים מהן לח־זור לחיים, להתגבר (הוריהן) ומ־צד שני — להקפיא את המצב הקיים (הורי הבעל).

הבעיה היא כיצד לשפר את היחסים בין הכלות להורים השכו־לים, וכאן בעצם אחד התפקידים העיקריים של המתנדבות — לש־מש אמצעי למיפגש ביניהם, מיפ־גש שבו יוכלו לשמוע זה את זה וליצור הידברות.

לעתים ההשתדלות בין ההורים לאלמנה היא כה גדולה עד שרק אדם זר ובלתי מעורב יכול להי־כנס למשפחה ולנסות ליצור קשר ביניהם. השאלה היא איך לשכנע את אחד הצדדים שאפשר לשמוע את הצד השני מבלי להסכים לו. אם הצד השני חושב אחרת, אין פירוש הדבר שהוא דורש רעתי. החשיבות שבמפגש גדולה מאד. אפשר ליצור אותו תחילה מתוך קביעת הסדרים לביקורים עם ה־נכדים, עריכת יום־הולדת לנכד או הסדרים טכניים אחרים. שבי־תוספת הקטנה הדדית הם יכולים להקל הרבה השדנות הב־חים. לפעמים יש צורך בשלב קודם, כי לעתים קרובות האנשים אינם יודעים מה הצד השני חושב בע־צם. המתנדבת יכולה לייצג מת־בבות אפשריות של הצד השני. והיא יכולה גם להיפגש עם הצד השני, להכירו, להעמיד את הדב־רים על דיוקם. במקרים מסוימים מסכנת הנימוק של המתנדבת „תפגשי אתם (אתה) בשבילי".

העבודה העיקרית – לאחר השנה הראשונה

אחת הדרכים האפקטיביות ביו־תר לעזור להורים שכולים ולהק־טין את המתחים בינם לבין כלו־תיהם היא מפגשים קבוצתיים של הורים שכולים (אצל אלמנות מפ־גשים כאלה הם מובנים מאליהם). ומסתבר מתוך הנסיון שנצבר אחר מלחמת ששת הימים כי ה־מפגשים הקבוצתיים לאלמנות היו יעילים, הקושי הוא להביא לרי־אוריינטציה ולשינוי עמדות. וב־מפגש קבוצתי, כאשר שומעים על בעיות דומות במשפחות אחרות, אפשר להגיע לשינוי עמדות מתוך שהדבר מביא לחשיבה שונה ב־מקצת ולראיית הדברים בממדים יותר מציאותיים. זאת ועוד, בק־בוצות של הורים יכולים להשתתף ולהתבטא גם האבות, שבמפגשים בבית הם נשארים כמעט מחוץ לתמונה. עתה מסתיימים הנסיונות הראשונים של מפגשים קבוצתיים להורים — ולדברי שולה אלשיך אכן זו הדרך האפקטיבית ביותר לטיפול בהם.

בתשובה על שאלת מתנדבת באספה אמרה מיקה כץ, כי התו־פעה של אלמנות המבזבזות סכו־מי כסף גדולים מוכרת וידועה. הרצון לחפש הנאות קטנות על־ידי קניות גדולות אינה אלא בי־טוי לבריחה מהתמודדות עם הא־סון, וזה תחליף אחר חדשים אח־דים.

עו"ד חביבה אבריגיא, היועצת המשפטית של מועצת הפועלות, שאלה אם הפסיכולוגיות מבחי־נות בעליה הגדולה במספר ה־סכסוכים שמגיעים לידי דיון מש־פטי אחרי מלחמת יום הכיפורים בהשוואה למלחמת ששת הימים. „יש הבדל בין יחס ההורים לקרבן האישי אחרי מלחמת ששת הימים, חרף האסון שפקדם, לבין ההלקאה העצמית לאחר מלחמת יום הכי־פורים. נתערערה אצל רבים ההר־גשה שיש איזו משמעות לקרבן האישי, ומכאן גם התגובות החר־יפות, שלא ראינו כמותן אצל הורים ואצל אלמנות בעבר. אחת התוצאות היא ריבוי המקרים ה־מובאים לדיון משפטי", השיבה מיקה כץ.

על כך הוסיפה שולה אלשיך: „אל לנו לשכוח שמדובר כאן על מצב במשך שנה אחת בלבד. הע־בודה העיקרית עם המשפחות מת־חילה בעצם רק לאחר תום הש־נה".

שלומית לב ועזה רונן הן שתי מתנדבות תל־אביביות. שזמן קצר לאחר המלחמה האחרונה התנדבו לעבוד עם משפחות שכולות. הן מטפלות בשלוש משפחות: אם שכולה וכלתה, אם גרושה ואב אלמן. מספרת שלומית לב: „כש־הלכנו בפעם הראשונה לאם הש־כולה טיפסנו לקומה הרביעית וחז־רנו: מה נגיד? בסופו של דבר נכנסו, אמרנו שאנחנו מתנדבות של משרד הבטחון, ואחרי כמה דקות הקרח נשבר. היא שמחה שבאים אליה, שזוכרים אותה. היא אמרה לנו שחשוב לה לשוחח אתנו על הבן — כי לדבר עליו במסגרת חברתית זה לא טוב, ל־אנשים אין סבלנות לשמוע. היום אנחנו משוחחות על נושאים שו־נים".

אומרת עזה רונן: „בתחילה באנו למשפחות אחת לשבועיים־שבו־עיים. אבל עכשיו אין קביעות בי־ביקורים. הם מתקשרים אלינו או שאנחנו מתקשרות אליהם טלפו־נית — ובאים לבקר".

על השאלה אם אין הטיפול ה־ממושך במשפחה השכולה מטיל עומס נפשי על המתנדבת, השיבה שלומית לב: „בתחילה זה רדף אותי והשאיר משקע כבד, כי הרי אנחנו הפכנו להיות בנות בית. אבל העובדה שאנחנו הול־כות בזוגות (זו דרישת משרד הבטחון) מסייעת לנו מאד. כך אנחנו יכולות לשוחח ולהתייעץ בינינו. אלמלא זה הייתי מרגישה צורך לדבר על כך עם אנשים זרים".

החסכון מתחיל בבית (א)

לחם – לאכול

מאת מרים גורן

הדיבורים על חסכון, ההצ־עות לקיצוצים והכתיבה על צמצומים הפכו ככל הנראה לענין של אפנה, מי לא. הפך בימים האחרונים למומחה ל־מאמצים שונים החוסכים כסף.

הצרה היא שרוב נותני העצות נחשדים בכך שהם בכתיבת כאה דורשים בלבד, והציבור מתייחס עדיין בהסתיי־גות לכל המטיפים.

משום כך אני מדגישה כבר בתחילה, שרוב הדברים שאני באה להציע בסידרה זו יש להם „כיסוי" מנסיוני האישי. עוד „מותר לגלות" שבהרגלים רבים נשארתי נאמנה לי־חינוך לחסכון מהבית. השפע לא העביר אותי מעולם על דעתי. האי־שם תמיד קינגו ב־זכרוני ימי מחסור מתקופות שונות. אם הקרבתי במשך השנים כמה מ„מידותי הטו־בות" בנוהגי החסכון, הרי היה זה רק על מזבח המחסור בז־מן. אין כידוע אויב גדול יו־תר ל„עשה זאת בעצמך" או ל„עשה זאת בזול" מגורם הז־מן ובכאן תהיה תמיד ידן של עקרות בית שאינן עובדות על העליונה.

מי שזמנו יקר לו, כלומר שבאותו הזמן הוא יכול לעבוד יותר ולהרוויח יותר (וזמן הוא כסף, כידוע), מעדיף לקנות דברים מן המוכן. אשה עובדת מוציאה יותר על מזון מוכן מראש, שימורים וכד', תופרת פחות בגדים בעצמה, אינה מ־בשלת ריבה וכיוצא באלה.

אותו דבר אמור גם לגבי גברים. גבר העובד מספר שי־עות קבוע ביום, ללא שעות נוספות והאלטורות, ימצא זמן לתקן מפעם לפעם בעצמו רהיט שבור ולא ימסור אותו לנגר היקר.

מכל מקום אחד מכללי הב־רזל שלי הוא לא להשליך מזון. כאשר יש בעלי־חיים ב־בית, הבעיה אינה קשה. אבל אפשר גם לא לחטוא ב„בל תשחית" בדרכים אחרות, ונת־חיל בלחם.

יש להניח שמעתה לא ימצ־או אוספי האשפה אותן כמויות של לחם בפחי האשפה, כפי שמצאו עד עתה. אין הצדקה להשלכת לחם, גם אם מחירו זול. אלא אם כן העלה עובש וגם זאת אפשר למנוע על־ידי אחסנה נכונה בקופסה מאוו־ררה.

כבר נכתב רבות על כך ש־לחם בן־יום או יומיים נצרך פחות מלחם טרי וחם. אפשר לאחסן לחם במקרר אפילו ל־כמה ימים. להוציאו שעה אחדה לפני הארוחה או לחמ־מו בתנור לפני ההגשה.

מי שאין ברשותו מצנם לקי־ליית פרוסות לחם, יכול להש־תמש בגריל חשמלי או בגריל בתנור. צריך להפוך את הפ־רוסות מצד לצד והתוצאה מצויינת. כדאי לשים אותן קרוב לגוף העליון של הגי־ריל.

אינני נוהגת לקנות פירורי לחם מוכנים אלא להכינם בע־צמי. הצבחה מרצפת והשי־מוש רב: לעסיסת אומצות ולקציצות, לעוגת תפוחי עץ, מטגנים את פירורי הלחם במ־עט שומן ויוצקים על שעועית צהובה או ירוקה או כרובית מבושלת.

אין כמו קוביות לחם משו־גנות לקישוט מרק תרפי, במ־יוחד מרק אפונה מחיתי.

חלה ישנה צני פורסה, מטו־בלה בחלב ובביצה טרופה ומטוגנת כמנה עיקרית לארו־חת ערב הלביה. האפשרויות הן רבות במספר ובכל ספר בישול אפשר למצוא מתכונים להכנת פשטידות מלחם ישן.

כאמור שכל לחם, לבד מן הלחם השחור האחיד, הוא עתה יקר מאד. כדאי לחזור ללחם השחור. מי שרוצה לחם משובח יותר כדאי שיצטייד לחם חי על לחם לבן ולחמ־ניות. הערך התזונתי שלו גבוה יותר והוא גם חסכוני יותר. ואם כבר לחמניות, הרי מוטב קטנות הולות יותר ולא הגדו־לות המכוסות פרג וכו'.

ולבסוף אי אפשר שלא ל־התריע שוב ושוב על המחסור בלחם שחור. גם ביום ראשון השבוע עדיין ראיתי באחד הס־ופרמרקטים הגדולים בתל־אביב תור גדול של קונים, שציפו כשעה לבוא מכונית המאפיה המביאה לחם שחור, שעה שהמדפים ממש קרסו תחת סוגי הלחם והלחמניות היקרים. רוב המצפים היו קשי־שים, שמחשבים כל פרוטה בפנסיה שלהם ושזמנם בידם (אבל אבוי הרגלים...). הוא שאמרנו — כדי לחסוך צריך גם זמן.

לא רק בטוקיו — כמו בצילום — אפשר לראות מיני ומידי זה בצד זה. התצוגה הארוכה אופנתית יותר, אבל בכל מקום יימצאו נערות שקשה עליהן הפרידה מן המיני התגביה

כותבים לנו

פחות סוכר לבן – יותר בריאות

סוכר לבן מזוקק הוא תכשיר בימי מהר, ואחד האויבים המסו־כנים ביותר של האדם. הדואג לבריאותו יתרחק מהמזון הזה. מצ־דך זה אינו מכיל כל ויטמינים ומינראלים. להיפך, הוא גוזל מה־גוף את הקאלציום ואת הויטמי־נים מקבוצה ב'. כל דבר שנוצר מן הסוכר הלבן, כגון עוגות, שוקו־לד, סוכריות, חדש הדם. גם מחי־לות השינים מתפתחות בגלל הסו־כר. הסוכר הלבן גם יוצר בגוף חומצות המזיקות לבריאות, כגון חומצת שתן, והוא תוסס ומתסיס במעיים גם אוכל אחר.

לפי האנציקלופדיה הבריטית 1971, צורך כל אדם בארה"ב ובי־אנגליה 50 ק"ג סוכר בשנה, כזה שליש בשימוש בבית.

בסין צורך כל אדם 1½ ק"ג לשנה.

פרופ' יודקין מלונדון חוקר המזון ורדי הוכיחו במחקרים של־הם, כי קיים קשר בין צריכת הסוכר לבין מחלות לב, הם הגי־עו למסקנה, כי מוטב שהאדם ימעט לאכול מצרכים שיש בהם סוכר כגון עוגות, שוקולד, וסו־כריות. לפי פרופ' מגנהיים יש בקאקאו של השוקולד חומצה אוקסלית, המונעת את ניצול הסי־דן על־ידי הגוף.

במקום סוכר לבן אפשר להש־תמש בסוכר חום, המכיל עוד מי־נראלים רבים שלא הושמדו בזמן זיקוק הסוכר בבית־החרושת. אבל הויטמינים הושמדו כולם בסוכר החום בזמן הזיקוק. מחיר הסוכר החום צריך להיות נמוך הרבה יותר ממחיר הסוכר הלבן. טוב תעשה הממשלה אם במצבנו כיום תדאג לאספקת הסוכר החום לאוכ־לוסיה, כי עד כה אין דואג לזה.

יעקב היקין, אבן יהודה

חדש!
בשיחת טלפון תשמור מקומך ברכבת
רכבת ישראל
מפעילה שרות חדש
לנוחיות קהל הנוסעים-
הזמנת מקומות באמצעות הטלפון.
בתחנת תל אביב/מרכז
בטלפון 03-253548
ובתחנת חיפה/מרכז
בטלפון 04-662848
בימים א-ה בין השעות 09.00-19.00
ובימי ו' ובערבי חג
בין השעות 09.00-14.00
סע בזול ברכבת ישראל

סבון לכלבים

חברת „נקה", המתמחה בייצור סמן ללא סבון, החלה בשיווק סבון סינטטי מיוחד לרחיצת כל־בים בשם „קנקס".

לדברי היצרן מוהר „קנקס" את בעיית הפרעושים המציקים לכלב. בחנק ולא על־ידי תכונות רעי־לות, ובאותו זמן מעניק לכלב רחצה יסודית, מרעננת ובריאה. מומלץ ורצוי לסבן ולשטוף ב„קנקס" גם את אביזרי הכלב: מברשת, מסרק, מורון וכו'.

אפשר להשיג בכל בתי־המר־קחת ובקרוב גם בחנויות למצרכי־עזר לבעלי כלבים. המחיר לצרכן 6 ל"י ליחידה, במשקל של 230 גרם.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1715/74

בענין: עזבון המנוח רייכנבך ברנרד ז"ל שנפטר בחיפה ביום 29.8.74.

המבקשת: רייכנבך אידה, חיפה רח' התשבי 16.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להת־נגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.

י. איסמן, שופט רשם

מועצה אזורית סולם צור

ד.נ. גליל מערבי טל' (04)922281/2

מכירת מכונית רנו — 4
מכרז מספר 9/74

המועצה האזורית סולם צור מבקשת בזה על מכירת מכונית כדלקמן:
מכונה פרטית דגם — רנו 4
מספר רשום — 746-041
שנת ייצור — 1969

את המכונית אפשר לראות מדי יום במשרדי המועצה האזורית סולם צור. בין השעות 08.00—15.00

את ההצעות יש לשלשל לתיבת המכרזים במשרדי המועצה או לשלוח בדואר רשום עם סימון מספר המכרז על גבי המעטפה, וזאת עד ליום 5.12.74 שעה 12.00

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

צבי בן ישי, ראש המועצה

החודש 10% הנחה!!
גלית
אבקת קלין המעולה ביותר לכביסה ביד ובהשרייה.
בקופסת הענק של 1.500 גרם בלימה ועשר אגורות פחות
במקום 11.25 ל"י — רק 10.15 ל"י
בנובמבר בלבד

איך אפשר
גם לאכול וגם
לשמור על גיזרה ?!
פרטים בקרוב

תיאדנט
משחת שניים מצוינת
(בלי חכמות...)
Tayadent
WITH HYGLEAM
היא באמת מלבינה את השניים ומרעננת את הנשימה

טיח סינטטי לזירוז הגמר בבניה

עבודות הגמר מהוות בדרך־כלל „צוואר־בקבוק" בכמיים בכל סוגי הבניה. בבניה המתועשת בחו"ל בא הדבר על פתרונו על־ידי פיתוח שיטות־גמר מקבילות במהירות הבצוע.

חברת סמבור־אסקר בע"מ מייצרת זה מספר שנים חומר הנקרא „באגר" (Bagar) — המיועד ליישום על קירות פנים בבניה המתועשת. ה„באגר" תוכנן כטיח סינטטי הניתן להתזה בצורת ציוד להתז־אויר מיוחד. על המשטח המותז עוברים ב„מריה" (סכין שפכטל) רחבה ומקבלים במהירות משטח חלק מאד.

צוות של שלושה אנשים, מסוגל לבצע כ־900 עד 1000 מ"ר ליום, בתנאים מתאימים. ל„באגר" שתי מטרות: האחת — מילוי ויישור החורים בבטון, והשניה: קבלת שטח חלק ונאה, המוכן לקבל עליו כל גמר אשר נדרש. יתרון נוסף הוא כושר הדבקות המצויינת למשטחי בטון חלקים. בכדי לגדדישת צביעה, קיים מכשיר התזה לצבע „ללא אוויר" („איירלס"), המאפשר ביצוע מהיר פי־ארבעה מעבודה במברשת. טיחה זו נהוגה זה שנים רבות ובהצלחה רבה בעולם הרחב ובחברות מסוימות בארץ.

השימוש ב„באגר" מקובל בארצות כגון: צרפת, גרמניה, שבדיה, סקנדינביה ועוד. אין ספק כי שימוש בתהליך זה יתרום רבות לזרוז עבודות הגמר בבניה המתועשת אצלנו, דבר שלא מודגש די־הצורך בארץ.

מובן, שבניה מתועשת דורשת תיאום מלא בין הגורמים, כדי לקבל את מלוא התועלת והיתרונות של ה„באגר".

קיימים סוגי גמר („ספריץ") סינטטיים, המותזים בצורת ציוד לחץ אויר מיוחד, לציפוי שטחים חיצוניים. ה„אקוטקס" למשל, הוא בעל דקורטיבי גמיש ובעל תכונות הגנתיות מצויינות בתנאי מזג־אויר־חיצוניים. „אקוטקס" ניתן להשיג בשלל גוונים ונותן אפשרויות גרפיות למתכנן. אבל יתרונו החשוב ביותר הוא הגברת מהירות הביצוע בקצב התיעוש.

לשימוש פנימי ב„ספריץ" סינטטי מיוצרים בארץ חומר הנקרא „קלינטקס", מבוסס פחות־או־יותר על אותם עקרונות ומיועד לשימוש בחדרי מדרגות ופרוזדורים. הדגש כאן על קשיחות החומר. לחדרי־מדרגות קיימת גם אלטרנטיבה נוספת — ה„סטבורטקס", אשר מיושם בגליל ומתקבל כגמר „סופי" פלסטי צבעוני מרהיב.

גם בתחום צביעת הנגרות מתבצעת כעת התפתחות גדולה במוכרים וכלים, על מנת לתעש את היישום ולקצר את זמן העבודה — עד למינימום.

כדי להפיק את התועלת המירבית מהשיטות הנ"ל, רצוי שיתוף פעולה הדוק ביותר בין המתכנן, המבצע והיצרן. מחלקה מיוחדת במפעלי סמבור־אסקר בצנו ובהרצליה עומדת לרשות המתכננים והמבצעים בישום החידושים בבניה המתועשת.

יצרן בטון הולנדי

מגוי וגמור עם חברה הולנדית להפוך ליצרן האירופי הגדול ביותר של בטון תאי — חומר בניה ההולך ונעשה מקובל יותר ויותר. החומר דק מבטון רגיל ונוח יותר לטיפול; עמידותו בפני אש טובה במיוחד. חברת „דורוקס" מתכננת עתה להקים בצרפת שלושה בתי חרושת. מצפים שעד שנת 1976 יפיקו המפעלים החדשים כ־900.000 מק"ב של בטון תאי לשנה. המלט מיועד למכירה בצרפת, בריטניה ומערב גרמניה; בכך יעברו מפעלי „דורוקס" (שמפעליהם בהולנד מתרכזים בשוקי בנלוכס) את חברת „איטונג" השוודית ויתפשו את מקומה כיצרן הגדול ביותר של חמר זה באירופה.

ירידה בכוח עבודה מאומן בדרום אפריקה

תעשיית הבנייה הדרום אפריקאית סובלת מחסר כרוני בידיים עובדות מאומנות ובעלות נסיון בשטח הבנייה, וצפויים קשיים רציניים, אלא אם הממשלה תאפשר גיוס כח עבודה.

מכשיר מיוחד לחיסכון בחשמל וכסף

אגר אלקטרוניקה
מציעה לך:
עמעם אלקטרוני

חיסכון
בתצרוכת החשמל!

שליטה מוחלטת על עוצמת האור

העמעם האלקטרוני ניתן להרכבה בקלות
במקום המפסיק שבקיר, ומאפשר חיסכון
עד 50% בתצרוכת החשמל.

להשיג:
משרד מכירות אגר גנוסר, ת"א
רח' ארלוזורוב 86, טל. 249085
ובחנויות חשמל מובחרות
המפעל: קבוץ גנוסר. טלפון 067-22152

מאיר שליט גרפיקה פרסום

חסכון בחשמל ובכסף באמצעות עמעם אלקטרוני של „אגר"

בשיחה שקיימנו עם הגר הנהלת מפעל „אגר" שבקיבוץ גנוסר, נמסר לנו כי לאחרונה פותח במפעל עמעם אלקטרוני לשימוש ביתי ותעשייתי, אשר באמצעותו ניתן לחסוך בצריכת החשמל.

לנוכח בעיית האנרגיה שפקדה את הארץ והעולם והאמרת מחירי השימוש בחשמל, חיפשה הנהלת „אגר" אפשרויות החלה של השימוש בחשמל ואף מצאה דרך לייצור עמעם אלקטרוני שפותח על ידם שבמרוצת פרק זמן קצר הוכיח את עצמו, במקומות בהם הותקן, דבר שהביא לירידה הצריכה בחשמל ומאידך גם להודלת השימוש בו.

לדברי איש סיווג, באמצעות עמעם אלקטרוני זה הניתן להתקנה בקלות במקום המפסיק, אפשר להגביר את עוצמת האור ואותה מידה גם להפחית את העוצמה, ראות מתאים לצורך. כי באמצעות מיתקן זה ניתן לצמצם את האור כדי 50 אחוז מתוך התאורה שבנורה.

כבר בשלב הראשון של הוצאתו למכירה חופשית בשוק, משך הדבר את התעניינותם של בעלי משקים אשר רכשו ככה באות צמצמים שהותקנו אצלם, והראה כי הדבר הביא לחסכון בחשמל.

לדברי מנהל המפעל, העמעם הביתי ב„אגר" ניתן להשתמש בו למטרות שונות, לבנורות עובדות, לתלונות ראוות, בחדרי מגורים וכיו"ב.

לשאלתנו מהו שיעור החסכון בחשמל, נאמר לנו כי על כל 3 שעות ניתן לחסוך כ־1.2 אגורות.

הזית ומחיר העמעם הוא עממי וניתן להתקנה בקלות יוכל לרכוש כל אזרח ובכך יחסוך הן בתצרוכת החשמל והן בכסף.

התזת טיח סינטטי „באגר" על גבי התקרה והקיר

החלקת השטח המותז, במרית רחבה

סומך על פני האוסטרים

מחאות נגד קרייסקי על תמיכתו באש"ף

מאת זאב בארס, סופר „דבר" בווינה

„אדוני הקנצלר! ברגשי בושה ראש נפש קראתי את גילוי הדעת שלך, שבו גבטו כיצד לימדת סניגוריה בעצרת או"ם על הטרוריזם הנפשע. הואיל והשמעת את דברך בשם אוסטריה, כלומר בשם כל האוסטרים, רואה אני מחובתי להביע את התנגדותי הנחרצת. לחטיפת בני ערובה מבין סתם אזרחים תמים מפשע, שאינם נמנים עם כוחות הבטחון או השלטון, אין להם הצדקה. גם כוונת ביזת נפש מחושבת יכולה להיות פסולה כעיקרה, מבחינה מוסרית".

זהו קטע מתוך מכתב למערכת שהופיע בעתון אוסטרי. כותבו של המכתב הוא ד"ר פטר טראבר ניצק.

„מי שהגיו לא הספיקו מבוכה לשמוע נאום הקאנצלר באו"ם. בשפה שהסביר מדוע תומכת אוסטריה בדרך הטרור של האודה ערפאת, העיד על עצמו שזה כבר איבד את הרגש שקראו לו בעבר בשם מוסר. ד"ר קרייסקי חייב לנו הסבר באיזו זכות נוטלים לעצמם האוזן בראפאת וחבר־יו את הסמכות לייצג את המון האוכלוסים הידועים עתה בשם „פלשתינאים", אשר למצבם העלוב אשמים לא פחות אחיהם לגזע, בעלי לב האבן". מחברו של מכתב זה אל המערכת, האנס פלודרר מווינה, רואה קשר בין סגירת מחנה הפליטים שינאו לבין נאום קרייסקי בעצרת או"ם.

העתון הבלתי תלוי „די פראסה" מגדיר את החלטת אונסק"ו לסלק את ישראל בשם „חרפה לתרבות". כותבת המאמר, אילזה לייטנברגר, קובעת: „המשקיף כן הצד מודאג, באשר אינו רואה את המחאה מצד חברי הארגון אונסקו, את מחאת העולם התרבותי, ובתוכה מחאת אוסטריה. המחאה בוששת לבוא. האבק האזרחי יצא מן האופנה מזה שנה בדיוק, כל אישה שמוכר עם ישראל. אך אין ספק שיבוא יום תצטרך למסור על כך דין וחשבון".

תחת הכותרת „ערווית באו"ם" כותב הלמנגג ברואר ב„קוריר" הוינאי: „האו"ם צעד אל פשיטת הרגל הפוליטית. תוך ניצול לרעה של סדר היום ובחזקת יו"ר העצרת, הנפגה עם אחד הצדדים. נבצע מנציג ישראל להשמיע את דברו במלואו. הזמן לתשובתו קוצץ דראסטית, והדבר ראוי לשאת נפש כפולה ומכופלת. באשר ישראל הועמדה כאן כנאשמת בפני האומות, לנאשם לא ניתנה הרשות להתגונן בפני מאשימו הרבים. כנהוג קבוצה פלילית שאין לה הכרה ייפי־תמאמיה. יאסר ערפאת, הורשה לשאת את דברו בפני עצרת או"ם ללא כל הגבלת זמן".

את המישחק המתנהל עתה בי־או"ם ואת ציפיותיהם של הערבים מפרש להדויג מארצאן, במאמר מערכת ביומן „די פראסה":

— „ערפאת הופיע על במת או"ם עם הערובות של הוצבה האינטליגנציה, האקדח על כתפו ו„עלה הזית" בידו. כבו כבגה בהתראת איגרוף הניף ידיו כלי ראשו. קולו היה בוטח ושקט. צר זיבת דבריו וקולו לא היפו על ההפתעה שבתוכן דבריו. בפוליטיקה אין „הטון עושה את המוסיקה" אלא תוכן הדברים, וכאשר מעיינים „בתמליל", אין מגלים בו לא מתינות ולא נכונות לשירה... העמדה של „הכל או לא כלום" של הפלשתינאים הוצגה זו לראשונה לא בבטאוני אש"ף או בסוכנויות הידיעות הערביות, אלא מעל הבמה העולמית ראת דווקא מפי האיש עליו הכריזה הליגה הערבית כעל הנציג היחידי המוסמך של בני עמו. יאסר ערפאת מנאצר את שלו ה„לאווים" שהעולם האמין שבינתיים פג תקפם ואשר לפיהם לא ייתכן כל משא־ומתן וכל שלום במזרח התיכון".

בעתון „קוריר" שואל הוגו פורטיש: „למה התמוך או"ם בי־הזכותו את יאסר ערפאת? ומה פירוש הצהלה של מרבית חברי או"ם התשואות לערפאת? האם משמעות הדבר תמיכה מלאה בתביעות אש"ף, שפירושן חיסול מדינת ישראל? או שמא הכוונה רק לחיזוק של ערפאת, כדי לשבור את התנגדותה של ישראל למו"מ עמו? אולי אפשר היה עוד לצפות מארגון או"ם שהוא עצמו מכבד את החוק והצדק, היה אפשר להניח שבדעתו להשמיע את הבלמים ברגע המכון. אך נוכח מה שקרה, יש לחשוש שהתנהגות האו"ם מלבה את האש, במקום למלא את שליחותו של מגייס את האומות לכיבוי הדליקות. מדינת ישראל הכריזה לא פעם על נכונותה לסגות את שטחי הכיבוש(!) אולם תבעה בתמורה ערובות של ממש לשלום. בעקפנקה בינלאומית(!) מיתר המסוגל להבטיח את השלום. כאשר או"ם אינו מכבד עוד את החוקים שהוא בעצמו קבע".

בעתון „זאלצבורגר נאכריכטן" כותב קלמנס הופר: „יאסר ערפאת שיחרר מעל בימת או"ם בליץ נסיוני, כדי לבחון בתחילה את תגובת או"ם „ילנתחת". היה זה בלתי מציאותי לחלומין מבחינה פוליטית, לצפות כמנהיג אש"ף כי ישמיע תכנית לא קיצונית, בלי להתחשב במציאות. שכן עם ההכרה באש"ף כנציגו הלגיטימי של הפלשתינאים בפיסגת ראבאט, היה ערפאת מוכרח להציג את „הפילוסופיה הלאומית" שלו. עם זאת היה נאלץ להבבין את קיצוניה, כדי למנוע פילוג בתנועתו ופריצת הפלגים הירידים הקיצוניים יותר. כאן משתקף הפילוג במחנה הערבי כולו, כשישראל בלבד היא הגורם המלכד אותו.

לפי שעה נראה שיאסר ערפאת הוא מנהיגם של כל הערבים. השאלה היא עד היכן ילך העולם הערבי אחריו — שכן לגבי מדינות ערב קיימות בעיות חשובות ודחופות יותר מאשר של פלשתינה.

יכול הייתי להביא ציטטות נוספות כהנה וכהנה. הפרשנות בטלוויזיה וברדיו אף היא אינה כדי מיאה לאש"ף ולא לאו"ם, וזאת בניגוד מוחלט להתבטאויות הרשמיות של הקאנצלר קרייסקי. בוינה מדברים על „מכבש אפרו־אסיאני, שהובא לאולם או"ם והתגלגל עד לבמת האו"מים".

מעולם עוד לא ירד או"ם לשפל מדרגה כזה, וזאת בזמן שאוסטרי מכהן כמזכיר הכללי והקאנצלר של אוסטריה נושא זו הפעם הראשונה את דברו בעצרת.

בניה מתחת לפני הים בהולנד

מספר התושבים הגרים מתחת לפני הים, בהולנד, כיום מגיע לכדי חמישה מליון מתוך אוכלוסיה כללית של 13 מיליון. מספר זה גדל והולך מיום ליום, מאחר שהבניה בקרקעיתו של מה שהיה אגם ויידר (2250 קמ"ר) הפכה לעסק בקנה מידה גדול. מספר התושבים במה שהיה עד לפני חמש שנים אדמת הבוץ של לליסטד מתקרב עתה ל־100.000, ודומה יותר, תוכננה אלכרה כעיירבת לאכלסי־דם עבד 250.000 תושבים.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1769/74

בענין: ירושת המנוחה פריס ציבה ז"ל מחיפה, שנפטרה ביום 1.1.72

המבקשה: פרים סוסנה מחיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט בקשה לתת צו המכריז על ירושתה של המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צוואה 1845/74

בענין: הצוואה של המנוחה אסלה יעראל ז"ל, ביהושע ראשרבים קלמן, ניסואן שניים לופרבין, מקרית אתא, שנפטרה בקרית אתא, ביום 20.5.73

המבקשים: ראובן (רובין) קלמן ואח'.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא יוכח, לא תקויים ולא תירשם הצוואה האחרונה (והתוספות אשר לה) ומדוע לא תינתן תעודת קיום צוואה למבקשים קלמן ראובן (רובין) וקלמן פאול, שאם לא כן יגש בית המשפט ליתן תעודה זו כאמור.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צוואה 1686/74

בענין צוואת המנוחה: יהודית פרץ ז"ל שנפטרה ביום 5.7.74 בחיפה.

המבקשת: גרדה מנזורוף מחיפה.

הזמנה

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט הזה בקשה לתת תוקף לצוואת המנוחה הנ"ל. ולמנוי ע"ד ח. אלברטסיום, מחיפה, מנהל העזבון.

כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוחה ונגד המנוי הנ"ל עליו להגיש לבית המשפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. אחרת יצווה בית המשפט על תקיפות הצוואה, ויאשר את המנוי הנ"ל.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת.ע. 1702/74

בענין: עזבון המנוחה לרק הלינה ז"ל שנפטרה ביום 15.6.74

המבקש: לרק מרק.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבימ"ש בקשה להכריז על יורשי המנוחה הנ"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבוני המנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד לבו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו שאם לא כן, יתן בימ"ש צו כראות עיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1658/74

בענין: ירושת המנוח ... אלכסנדר ז"ל, שנפטר ביום 29.7.74

המבקשת: מרגלית אלכסנדר, ע"י ב"כ ע. הורש, עו"ד, מחיפה, רחוב חסן שוקרי מס. 4

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ורוצה להתנגד, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1721/74

בענין: ירושת המנוח ... דלמן ז"ל, שנפטר ביום 15.8.74

המבקשת: לייבל שרה.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1691/74

בענין: עזבון המנוחה רבקה קסלר ז"ל שנפטרה ביום 8.6.73

המבקש: אברהם קסלר, מחיפה ע"י ב"כ צבי וקסמן, עו"ד, מרח' אחד העם 2 חיפה.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל.

הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה ורוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, אם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבון 1692/74

בענין: ירושת המנוח אורנשטיין ... ז"ל מקרית שמריהו, שנפטר ב־4.9.74

המבקשת: בתי אורנשטיין ... מקרית שמריהו, ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר א. סולר מחיפה, רחוב ... 12.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איסמן, שופט
רשם

כי
קלארק
זה
CLARK

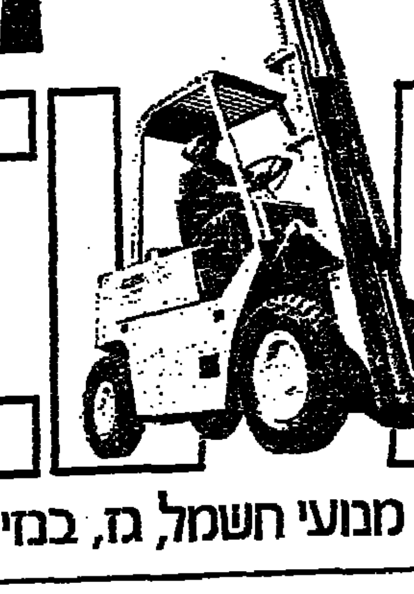

להפעלה באמצעות מנועי חשמל, גז, בנזין, דיזל.

המשביר המרכזי בע"מ
האגף הטכני, המחלקה לקלארקים ת"א

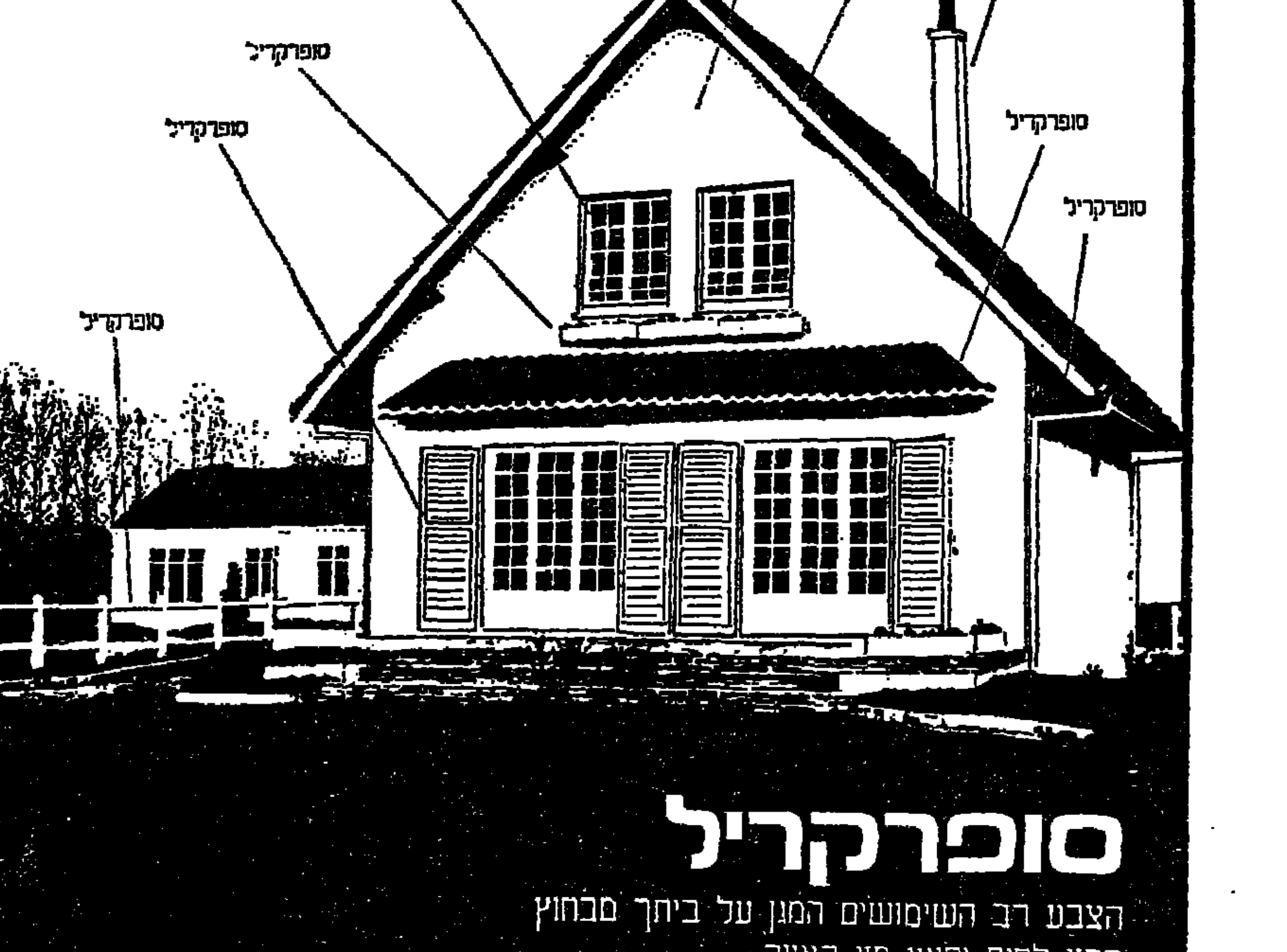

סופרקריל
הצבע רב השימושים המגן על ביתך מבחוץ
בפני לחות ופגעי מזג האויר
לצביעה על בטון, טיח, עץ ואזבסט ב־24 גוונים מרהיבים
לנוי והידור - סופרקריל של טמבור

טמבור

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.32 — משפחת פרטרידג' — "יעוף לכל צרה". 21.00 — סרט קולנוע — "תחת הגג הנדיר", סרטו של אלפרד הציקוק, סיפור על רקע הימים הראשונים של אוסטרליה. שגיבוריו הם אסיר שהתעשר ר אשתו, אצילה, שעזבה את משפחתה כדי ללכת אחריו. עם: אנגריד ברגמן, ג'וזף קוטן, מייקל וילדינג וססיל פרקר.

רדיו

20.05 — "מבע ספרדי באר־בר ובצלילי" — תכנית זו היא בת שני חלקים: חלק ראשון: מוסיקה וקטעי ספרות מהמאות ה־16 וה־17, מאת רודריגו, ו. ילדר באנה, מילאן, קאבסון, ראבר, סקרלטי, סרבאנטס, סופה דה ויגה ואספינל. חלק שני: מוסיקה וקטעי ספרות מהמאה ה־20, מאת גרנדוס, פליה, מומפו וטורינה, חימנה, אלברטי ולורקה (א'). 21.30 — "פינת הג'אז" — להקת "פרזרביישן הול באנד" מניו־אורלינס (ב'). 22.05 — "הגיס וידידים מר־בים — כמה סווינג? כמה בלמות הסווינג? המשבר הכלכלי בארה"ב ב־1929 ותחילת תקופת ניו־יורק בג'אז ועוד. שעה במחיצתם של פלטשר הנדרסון, דיוק אלינגטון, קאונט בייסי, בני גודמן, גלן מילר ואחרים (גלי צה"ל).

קולנוע

ירושלים

"ברגלים" (חן) — פארסה על ברגלים — לא בנס שדופה יבקר פה. בפודרה מבחינה דראמאטית לעיגונית. אך קיימת בזכות כמה סצינות נהדרות השילוב המאוזן ומשמעון הישב על הצבר מולד פארהולנד.

"אמריקן גראפיטי" (עדן) — לילה אחד בשנה 1962. כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטאלגי־אישי בלום וקר. מעניין מאוד ובנוי על "אנדרטסייטמנט". שנראה כנופל בין תקופות ובגבוה. אך מוסף אותך לפתות באכינות תרבותה הימים.

"גולדי" (ארנון) — פרסיבהה מרתק מאוד ותרבותי להלוטין. ניתן להיכנס בו מכל שאלה — לא רק בפסיקה, אלא גם כהדיותות את האופק — כבר לפסלו, בעיה הד אפארטהייד הדרום־אפריקאי הקופצונית מצפצף. עם זאת — כי שמסוגל להתבודד ללא כל שעשעיות, כמו ילד בן 12 — בבקעה.

"הדיוה האפריקאית" (ירושליים) — סרטו הפיוטי המרהיב, מתוק הנפלא של טרופו על מקצועי — שהוא יצונו. אולי קצת מפוקד יותר על המידה בצולם ביותר. אבל יש בו קסם ובנות ומחיתבגבה וכל ה"סאפאציה" הנהדרה היה.

"אוזאנבל" (חן) — בילי ויילדר איננו נכנע. גם ביטים אלה, הוא מכיר בבריק, אספרי מהודר. דמות של בדיחה, הולכוד במהיתה. "הרכה" (אליבא דוויילדר) ביקי הסרט הציני. הציניקן המחויק כר־מר על סבנוני ועל הלקו, הודה לאל.

"הצבעוני" (ארגון) — סרט מאנגסטרים אמריקני קטן. הסרטים ורות, משעשע מאוד ובלהרבתייבה. "זעקות ולחישות" (סמדר)

— ברגמן מנהה את הבדידות, הדהתבודדה, החולשות והפחדים בתוך בציאות פאסטראליה קטינה ובכל הכוח וכל הבהגבל בכבה.

תל-אביב

"אוכפים להוסים" (אדרון) — היצור יהודי באמת, מחוכם מאוד, גם באמת. פאראדוקסלי בסודו — ובמובן של דבר. גם אם משעשע לפתרון בכבוד — ראוי להתחבבה.

"מגרש השדים" (אסתר) — אין בכדין על הסרט בתוך שני הדברים. וזה סרט־אימה בפולה (לבר שאוהב זאה). מבנים היטב, עיין בו מרכיבים קודמים רבים. בכורים בעל פשטנות הוא לא רק מזרני, אלא גם כמהור, מפחד מעורר בהוה. ראויים היכבה עד־בים באוטוביב ועבודה בכבד הרפעות בגעליות.

"משאלת מוות" (הקל, בני ברק) — סרטיבהה חברתי מרתק, הכתאר לזברל. הנוקם אם בות אכ־תנ בידי הברגנים. נקמה שנתחיה לא רק הבליה היה, אלא גם מקומו ושולחת ניהוה סוציאורססיר כליוני עד הבהבה. "במציר" וברד עץ יבול את כהם כדי להפל מהוד פלאבתו מאוד ועשתי לבבי עונש ובשבשות הכבלה הכבודה.

"קזאבלאנקה" (סינמה 1) — הולכבד בתפארתה משנות הארבעים — סרט עצמי הישבה, על פי כל הקריטריונים הכובבים של "עבודה אולפן". מבצר כהחרי שהוא יבי הבנדיראגנס, סרט שבשאלי ובלבבה — כמובן עם האמפרי בוגארט ואינגריד ברגמן.

"משפחת קרשי־גאמה עם בפורדי ההתרה" (פריז) — דרמה הן פסיכולוגית חזקה ואפלה על בעיה מקום בחיים ובחברה, על יוסף ילדים, על תקוה ואשייתה בתוך ההוהוה היהודיות. סרט דק ומכבבד עם הפוצה נדירה של ג'ואן וודוארד.

"משחקי כיורים" (פאר) — דרישה מרתק ומפליג בין רוצה לב"ו קרבן, כשהתפקידים משתנים על פי "פארסטרות". סרט שנון ואינטלקטואלי שיש בו השלכה חברתית הטובה ובוצע בלתי רגיל של לורנס אוליבייה. כשמייקל קיין מצליח שלא להיגרר, אלא לשמור על אישיותו.

"אמריקן גראפיטי" (גת) — ראה "עדן" ירושלים.

"גולדי" (גיל) — ראה "ארנון" ירושלים.

חיפה

"אוזאנבל" (חן) — ראה "רון" ירושלים.

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

מיכרז מס' ח/3/74

למכירת חנויות בטבריה

במרכז המסחרי החדש

בדבר פרטים וקבלת תוברת השתתפות במכרז נא לפנות בטבריה: במשרדי העירייה.

בנצרת עילית: שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, רח' כרמל 9/4

בחיפה: שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, רח' י. ל. פרץ 32.

את ההצעה יש להגיש בסניף החברה בנצרת עילית, רח' כרמל 9/4, עד יום ראשון, 8.12.74, שעה 12.00.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ארגון העובדים בעיריית פתח-תקוה

הודעה דחופה

כהה, יום חמישי, י"ד כסלו תשל"ה, 28.11.74 תתקיים בקולנוע "היכל" פתח-תקוה בשעה 9.00 בבוקר

אסיפה כללית דחופה

בהשתתפות חברי מזכירות ארגון העובדים בעיריית פתח-תקוה וחברי מועצת הארגון.

האסיפה נקראת כמחאה ואזהרה עקב יחסה של הנהלת העירייה לעניני העובדים ונציגיהם הנבחרים.

על העובדים להפסיק בשעה הנ"ל את העבודה בעירייה (פרט לשרותים חיוניים: מרפאה, בצרות, הגנה) ולהגיע לקולנוע "היכל" פתח-תקוה בשעה 9.00 לאסיפת הסברה ע"י ועד העובדים.

בל יעדר איש! ההופעה חובה!

בברכת חברים

המזכירות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי "זמורה"

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה" הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא "שינוי תכנית מפורטת" מס' זמ/2/39 — מוסרת בהיה תכנית משיר השיכון, מטרת התכנית: שינוי בתקנות: הגדלת אחוזי הבנייה ושינויר בגבי קומות.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 3898 חלקות 19, 29 — 31, וחלק מחלקות 21, 28 במושבת בתיה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

א. חזין — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

עיריית כפר-סבא

מכרז פומבי מס' 501/74

מבקשים בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע סלילת כבישים ברחובות שונים בכפר-סבא בהתאם לתיאורים מכניים ופירוטים שהוכנו ע"י במחלקת ההנדסה של העירייה. תנאי תשלום: 50 אחוז במזומן ו־50 אחוז בהתחייבויות מ־9 עד 12 חודשים. על המציע לצרף ערבות בנקאית או ערבות אחרת מוכרת ע"י גזבר העירייה בגובה של 5 אחוזים מערך הצעתו. את המסמכים אפשר לקבל במשרדי המחלקה לפיתוח ותחזוקה של עיריית כפר-סבא בשעות עבודה רגילות. את ההצעות בי"ב העתקים יש להכניס לתיבת ההצעות אשר בחדר מזכיר העיר לא יאוחר ביום 10.12.74, שעה 12.00 בצהריים. אין העירייה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

זאב גדר — ראש העירייה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי רמת־גן

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב החליטה באישור עם הפניה, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מס. 584 "שינוי לתכנית מפורטת מס' 1/160" בגוש 6181 חלקה 16 (חלק), רחוב הירדן לבין רח' אילה. שעיקרי הוראתו לקבוע את ייעודן של הקרקעות הכלולות בגבולותיה, תוך שינוי בתכנית הבינוי לחלק הצפוני של חלקה 16 בגוש 6181, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1829 תשל"ב עמ' 1814 ובעתון בוקר אשר מיום 20.6.72 ובעתון בקר דבר מיום 21.7.72 בשפה העברית.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה ובן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: כ"ז תשרי תשל"ה — 2.10.74

ד. רזניק — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1196/71

בענין: עזבון המנוחה פלגיה מינץ ז"ל.

ובענין: שדאוס מינץ — המבקש.

הזמנה

להווי ידוע כי בהתאם לתקנה 21 (ג') לתקנות סדר הדין בעניני ירושה נעשה פרסום זה בדבר תיקון צו ירושה שניתן ביום 15.12.71 לפיו הוכרז על סדאוס מינץ בנה של המנוחה הנ"ל בתור יורש יחידי.

הוגשה בקשה לתקן את השם הפרטי "תדאוס" לשם "סדאוס" והריני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו התנגדות לתיקון השם להגיש התנגדות לתיקון, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בענין.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות מספר 1615/74

בענין: ירושת המנוחה תרמן דרכני ז"ל, כקיבוץ שער העמקים, שנפטר ביום 30.12.1954.

המבקש: דוד (דוד) דוגני כי הלאוביב, ע"י ב"כ עוה"ד ב. ברי יהודה, ברחוב אלנבי 108, תל אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הצהרת על ירושת המנוח ולמנוי מנהל עזבון המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להצהרה ו/או למנוי מנהל עזבון, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להצהרה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בענין.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1624/74

בענין: עזבונה של אלישבקי הדירה ברחי השושנים 22 בקרית טבעון.

המבקשת: אילר חנה (לבית אלישבסקי) בקרית טבעון ע"י ב"כ עו"ד ויהלים פרנקל רחוב שרובר פלד"ר 37, עכו.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו הצהרה על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני בזמין בזה כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להצהרה, להגיש תוך 15 יום, מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להצהרה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית משפט זה את הצו כמבוקש בענין.

י. איסמן, שופט — רשם

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 5463/74

בענין עזבון המנוח זאב הלפגם סמלר ת. ז. 3065589 שנפטר ביום 15.4.74 בבית החולים "השרון" פתח-תקוה.

והמבקשת אולגה סמלר, מרחוב הרצל 22, קרית אונו.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. וליתן טעם מדוע לא תקויים ולא תינתן הצוואה של המנוח זאב הלפגם סמלר, ומדוע לא תינתן הצהרה לקיום הצוואה לאולגה סמלר, שאם לא כן יעשה בית המשפט ליתן הצווה כאמור.

דוד זלץ, שופט — רשם בית המשפט המחוזי

גלי צה"ל

06.05 — צלילי בוקר; 08.05 — יומן הבוקר; 09.05 — דייט עם שיר; 09.55 — פנס כיס; 10.05 — חמים וטעים; 10.05 — מילה בסלע; 11.05 — הכיס וטפים — הכביש; 11.55 — הסקופ שלי — פינתו של דניאל בלוך; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כוכב בצהריים — הרב אלפרס; 12.55 — מי ינצח כי יפסיד; 13.05 — "אני ניו יורק וכל השאר"; 14.05 — שהים עד ארבע; 16.05 — "מי מפחד מי בקורת"; 16.40 — שירים בואו קי; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים לכולכם; 18.05 — שעת כושר — עם משה פלדני קריין; 18.35 — מבצר הפזמונים הלועזיים; 21.05 — הקונצרט השבועי; 22.05 — תוים וידידים טובים; 23.05 — "אמת או חובה"; 00.05 — יומן חצות; 00.30 — "אמת או חובה" — המסך; 01.05 — ציפורי לילה; 02.00 — מבזק ידיעות (כב זקי ידיעות גם ב־03.00, 04.00, 05.00); 02.05 — שעה קטנה של נעימות; 03.05 — פזמונים אל תוך השחר (חדשות כל שעה).

קולנוע

תל-אביב

בשעות 4, 7.15, 9.30

אופיר — הויילת מקופנהגן
אסתר — מגרש השדים
אודלי — אהבה ראשונה
אלנבי — בראש מורם
אורדן — אוכפים להוסים
בן-יהודה — במעגל האהבה
גורדון — הולך רגל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — כשאלת כות 8 — 10
דרייב אין — 5.00: התחול בנגפיים; 7.15: שגעון גדלות; 9.45: בובת השטן
הוד — גולד
המרכז — הכפילה
10, 12, 2, 4, 7.30, 9.30
זמיר — סוכה מין מסובן
חן — פרשת גלסון
לימור — הרובן המקסים
כינרבי — בשאלת פתה
מהמיד — האלוף הסיני
10, 12, 2, 4, 7.30, 9.30
מקסים — אהובה המפחה
סינרמה — שלום לבלש
7.15, 9.30
סינמה 1 — קזבלנקה
סטודיו — יחסים בצפרת
פאר — משחקי בילוש
4.30, 7, 9.30
פריז — 10, 12, 2: קדמת פרץ
4.30, 7.15, 9.30: השפעת קרני גאמה על צפורני החתול
צפון — שני גברים בעיר
רמת-אביב — אוכפים להוסים
תכלת — סיהוארטה
תמר — תשוקתה של מריאן
10, 12, 2, 4, 7.30, 9.30
תל-אביב — ב"י המהובבת ני לארי הסטורף

יפו

נגה — חמול צילה 4, 7, 9.15
צדיר — טרפת הגברים 7, 9.15

בתיים

רמת יוסף — הזקירה המוזנחת 7.15, 9.30

חולון

ארמון — גורלה של אשה יפה 7.15, 9.30
מגדל — 4.00: מבצר הבחוק הבדל; היה ותן למות 4, 7.15, 9.30
סביון — הוזה במרסי 7.15, 9.30; 4.00: סלוטר

הרצליה

דגניה — הנודד הצליו 7, 9

כפר-סבא

עמל — קיד בלי 8.15
חן — סודו של אבא 6.30, 8.30

הוד השרון

בית הפועלים אלבטרוס 8.15

חדרה

חוף — הצגה באידיש

פתח-תקוה

הדר — נשים בכלובים 3.30, 7, 9
היכל — הצגה — גבר הברבורות
עדן — 7 נשים ארוטיות 7.00, 9.00 נשבר לי

רמת-גן והבעתיים

אורדע — שני גברים בעיר 7.15, 9.30
אואזיס — העוקץ
ארמון — ירח של נייר
גד-אור — הלידי שרה בלה
הדר — לפקה 7.15, 9.30
לילי — הלילה הגדולה
רמה — תשוקתה של בתולה 7.15, 9.30
שבים — הופעה עד חצות 7.15, 9.30

נתניה

אסתר — הקטניה הפורטוריקנית 5, 7, 9.15
סטודיו — הלילה הגדולה 7, 9
שרון — מגרש השדים 7, 9.15; 4.15: יסורים

ירושלים

אדיסון — אגרופים על אפגניזם
אורדון — אגרופי הכהן
אורגע — הצבר
ארמון — גולד
אור-גיל — פאמלה
הבירה — הלידי הריקה ביהלומים
חן — הברגלים
ירושלים — הלילה האמריקאי
סמדר — זעקות ולחישות
עדן — אמריקן גראפיטי
רון — אוזאנבל
מיטשל: 5 הטוקגבים מהמזרח

חיפה

אורות — הילד ואביזי הקרסה
אורה — ברגלים
אורלי — ירח של נייר
אמפיתיאטרון — קיד וקסידי
ארמון — האיש שלנו בולט
אורדן — בודדה באפלה
בית רוטשילד —
הסבור האחרון בפריז 9.00
חן — אוזאנבל
בירון — נס החיים
10, 12, 4, 7, 9
כבשור — צ'רלי ויצי
עצמון — הולך רגל
פאר — הסימפוניה הארוטית
רון — ללילה אלף עיניים
שבוט, הר הכרמל —
כורי מלכת הסקוסים

קרית-טבעון

ירבד אור — שלום לנצח 6.30
זהר — צ'רלי ואריק 9.00

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות: תכניות ילדים; 17.32 — משפחת פרטרידג' — עם הסרט: "יעוף לכל צרה"; 18.00 — סרטים מצוירים; תכניות ערבית: 18.30 — קיור ההשות; 18.32 — "סיפורו של..." — עם הפרק: "בוקר"; 19.05 — "הכר את ישראל" — עם הפרק: "שבבת מבעוף"; 19.27 — סקירת הבנות; 19.30 — הדשות; 20.00 — האזמנת הפרופסור — עם הסרט: "ציד הבכשפות"; 20.30 — מבט להוה; 21.00 — סרט קולנוע — עם הסרט: "תחת הגג הנדיר"; סרטו של אלפרד היציקוק. עם אינגריד ברגמן, ג'וזף קוטן, מייקל וילדינג וססיל פרקר; 22.45 — פסוקו של יום; חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 — גיאוגרפיה ה' — הוויה; 09.05 — לשון וספרות ב'ה—ה' — "פרחי בר" — משירי זאב; 09.25 — אנגלית ה'; 10.00 — אנגלית ט'; 10.20 — אנגלית ז'; 11.05 — ביולוגיה ס' — אברונים ופעילויות בתא; 11.25 — אנגלית ח'; 12.00 — סרטים ס' — היטלי קטע ישר; 12.30 — גיאוגרפיה ד' — מסיעות המדידה; 12.49 — ספורים — כדורגל עם השמש; 13.00 — סבב / פיסיקה ד' — המצבים ה' עונים של החומר; 13.25 — פרקי ספרות ז'—ט' — הצג והגדי; 4.00 — קוף אחרי בן אדם; 4.23 — צורות ותנועות בחים; 4.40 — פילדת מסג; 4.53 — מלחמת העולם באה לקיצה; 5.16 — מדע ותעשיה

הגל הקל

06.00 — מה מבור; 06.10 — התצפלות בוקר; 06.20 — "שעון מוסיקלי"; 06.59 — רגע של עברית; 07.00 — "הבוקר הזה" — סקירת עתוני הבוקר; 07.35 — "זמר זכור לך"; 07.55 — "אור יזקי"; 08.15 — "בוקר סוב"; 08.55 — "בעקבות ההוה"; 09.05 — "בוקר טוב" — המשך; 10.05 — "כאן ב"יה"; 11.40 — לאן הערב; 12.05 — "במקצב יוצר"; 12.30 — שירים בשלנו; 13.05 — "בחצי היום"; 14.10 — "כאן אהוד מנור"; 15.52 — "על רגל אחת"; 16.10 — רגע של עברית; 16.11 — "משירי המסך הגדול"; 16.30 — "משירי המסך הגדול"; 16.35 — "בתקווה שתבין את תרבה"; 17.05 — המשך; 18.05 — "מבני מגרי"; 18.45 — "לאור הזכרונות" — היום בספורט; מוזיקה של פילדלפיה בנצוח אבי של ברוסילוב, לאלו: סקרצו לזמרת (תזמורת שויץ המערבית בנצוח ארנסט אנסרמה), ברמוק: פוס 11 (התזמורת הקמרית־סימפוניה של דוראטי), ברליוז: "ציד מל (סולן: יהודי מנוחין, מנצח: אנסל); 21.05 — "אני הדש בארץ"; 21.30 — "פינת הג'אז" — להקת ארלינס (קטעים מתוך מופע "הפרזרביישן הול ג'ז בנד" בבנייני האומה ירושלים); 22.05 — "עד חצות בחיפה"; 00.10 — "לילה של כוכבים".

רדיו רשת א

08.10 — "קונצרט בוקר": ברהמס: סרנדה ברה מג'ור. ארכוזי בספרתי מתוך "הטרואנים" (מקהלת ותזמורת האופרה הצרפתית בנצוח דוריי פרסר), שוסטקוביץ': קונצ'רטו לפסנתר, חצוצרה וכלי קשת (סולנים: ג'ון אוגדון וג'ון וילברהם, מנצח: נוויל מרינר), מארטינו: סימפוניה מס. 5 (התזמורת הפילהרמונית הצ'כית בנצוח קארל אנצ'רל), פראנסיסק: "בראזל פסטיבל"; 11.00 — "עברית לעם"; 11.15 — סידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: ידעתי ספר — לכתה הבינוניות: "אי הילדים" — מאת מירה לובה; 11.35 — שיר ופזמון; 12.15 — שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: אנגלית למתקדמים; 12.25 — "שידור בכורה": אתי קדלו (פראן), עם אהרון הרלינג (פסנתר), פרסל: שני שירים, שומאן: שני שירים, פליה: שנים מתוך שירים ספרדיים עממיים, ברק לברי: "שחורה אני" ו"זכור"; 13.05 — "קונצרט צהריים"; 14.10 — לאם ולילד — א) לפעוטות — "קוקי תבקוקי", ב) תכנית על חייו של באך, לילדים הגדולים; ג) "שאול ויהונתן" — סדרת תסכיתים בהמשכים לפי ספרה של נעמי פרנקל; 15.05 — "לדידינו" — משדרים להרחבת הדעת מוגשים לכם בשתוף המוסדות להשכלה גבוהה — מבוא לזואולוגיה — פרק ב' — מרצה: פנחס אמיתי מהאוניברסיטה העברית. הנושא: על התגלגלותם של בעלי חיים למקום חיותם (שידור שני); 15.30 — למורה — הדרכה למורים; 15.50 — מאוצר הספרים; 16.10 — רגע של עברית; 16.11 — "מי מכיר את ספורי הופמן?" — ב) "הביקורת המוסיקלית"; 17.10 — "תזמורת כלי נשיפה" תזמורת ה"לייף גארדס"; 17.40 — "הדלן מוסיקלי"; 18.05 — "על אנשים ומספרים"; 18.30 — "היעזרון טשון הזהב" — מעולמו של האדם המבוגר; 18.55 — לחקלאי; 19.00 — "היום הזה"; 19.25 — קלאסי וקל; 19.50 — פרקי היום בתנ"ך: שמואל ב', פרקים כ"ב כ"ד. קריאה כפי שלבה ברטטוב ושיחה באת ד"ר ירחמיאל ברגמן: ויסתר ה' לארץ; 20.05 — "מבע ספרדי באור ובצלילי": בהשתתפות: עגת ברייסר (סופרן), עם אביגדור רייס (פסנתר), בודרים ברמן (צ'לו), יוחנן פריד (גיטרה). קוראים: דליה פרידלנד ואילי גורליצקי. כנחה: הזמר והגיטריסט לודוויק — חלק א' — מוסיקה וקטעי ספרות מהמאות ה־16 וה־17 מאת רודריגו, ואלדרבאנה, מילאן, קאבסון, רבאה, סקרלטי, סרבאנטס, לופה דה־וגה ואספינל; 21.20 — פרקי חזנות "בבקשתך"; 22.05 — ספרות של תיק — חבוכת; 23.05 — "מבע ספרדי באור ובצלילי" — המשך — חלק ב' — מוסיקה וקטעי ספרות מאת גרנדוס, פליה, מומפו וטורינה, חימנה, אלברטי ולורקה (הקלטה ממופע פומבי שהתקיים בהאו היורשלמי); 00.10 — רגע של שיר.

בתי-מרקחת

בירושלים

באייר, רח' יפו 44, טל' 233592; אל טורה, רח' האן אלונה, טל' 282040.

בחיפה

צבאות, צבאות 59, 528855.

רמת-גן

הטבע, רמת-גן, רחוב ביאליק 30.

בבני ברק

ספירא, רבי עקיבא 80, בני ברק.

בחולון

אסותא, רח' טרומפלדור 4.

בבת ים

תיפמן, בת ים, רח' דניאל 4.

בפתח תקוה

בריאות, חובבי ציון 13.

בנתניה

גבע.

הרצליה, כפר שמריהו,

"כפר ריבליך", הרצליה פיתוח, רח' רבנש 142, מול בלון סיון.

בית העתונאים ע"ש סוקולוב

בשבת, 30.11.74, בשעה 11 בבוקר, בקרית שלום (בקומה ההנהלה)

במת עתונאים

(במעם אגודת העתונאים וב"ש ת"א—יפו)

בהשתתפות העתונאי עודד גרנות (מעריב)

שידבר על הנושא: לקראת ביקורו של ברז'נייב במזרח התיכון.

הכניסה חופשית

תיאטרון ישראל

הערב 27.11

הבימה: מבט אחר — באולם הקטן.

הקאמרי: שלוש מעיבות — ת"א.

התיאטרון העירוני חיפה: אל הציפור — חיפה. גבר הברבורות — פתח-תקוה.

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

הכנסה לחיילי צה"ל הנפשה

ת"א: 28.11 ● 7.12 ● 12.12

דון פסקואלה ● הנינצבי

ת"א: 30.11 ● 9.12 ● 14.12 ● 16.12 ● 23.12 ● 25.12 ● 29.12

ירושלים: 2.12 ● חיפה: 5.12

הרחנת מריצה ● קלמן

15.12 ● ריגולטו ● ורדי

17.12 ● לה טראויאטה ● ורדי

31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75

ערב גאלה

הצגות מיוחדות

21.12 ● 24.12 ● 28.12

כרמן ● ביזה

ת"א 8.12

נשואי פיגרו

מאת מוצרט

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

רדיו

מאת יוסי ביילין

דמותו של קנדי כאליל מתנפץ

דומה שמותו של קנדי גרם לכך שדמותו זכתה באהדה וביקורה בדרגה שאלו הוא זכה בהן בשיא זה. סיכמן בהספקיו רק שלוש שנים, אילו סיים את שתי הקדנציות שלו, אף על פי כן בגלל דמותו הבוהרה, הצעירה והכריזמטית, הפך בחזו לסראוכה עילמית כביכול. קנדי נזהה, בעיני רבים, אחד האישים המבריקים ביותר "שהצמיחה אמריקה בראשה. אדם שמסוגל היה לקרב את השלום אל השלום אילו נותר בחיים.

התכנית "קנדי בעיניים ישראליות" (גלי צה"ל, בעריכת ישראל ויהו, בהגשת אהוד גרף), שנודעה במלאת 11 שנה להרצחו, עסקה בהיסטוריוגרפיה ובדה־גלוריפיקציה מעניינת ביותר. ויצרה בעצם הבונה "נביטי" שלה. שטה הי מתמתפי התכנית — ארבעה מומחים לקשרי ארה"ב וישראל, אם בתוך הביות עם ארה"ב ואם כתוך מחקר, הוקר בדיוניה ארה"ב. הסבר קיבוץ שאלה מארה"ב ויפנש עם קנדי לפני שנים רבות.

כי אף שהביע צער על השואה, לא נראה כתרגע מבנה באופן מיוחד. כשדיבר על מלחמת ספרד. שבה השתתף, הפתיע את אוהדיו בכך שאמר כי, הרף הכל פרנקו הוא ג'נטלמן נוצרי. קנדי הצעיר הצטייר בעיני אורחיו כאותו הורה מיסטיה בן הקוטוניזם, כאדם בלהי מבריק, שאפנו, בשוח בעצמו ר בטחו. עיקר יכולתו, אומר פרסונס, היה בהתבסאויותיו וכשרונו "להפוס" את אישיותיו בסהירה קלה, על בנות להוליכו בדרבנו שלו. כשרון זה הוא אשר הוביל את קנדי עד לנשיאות. סבור פרסונס. כולה של ישראל הוא, לדעתו, שקנדי לא היה נשיא ארה"ב במלחמת יום כיפור (נראה שההבוון למלחמת ששת הימים). שכן גם אילו חי לא יכול היה להיות נשיא ב־1973), כמוס שלא היה עוזר לנו בשעת צרה.

המשתתפים האחרים תרמו רק בפסטים ספציים להערכה דמותו של קנדי: ד"ר אמנון גוטפלד ציין את קריאתו אל האמריקאים שלא לשאול מה אמריקה יכולה לעשות למענם, אלא מה יכולים הם לעשות למענה; דן פטיר, נצור בעיקר בסיכואנאליסטים באומרו כי אביו של קנדי, היה לתלמו ושמרן, ומשום כך ביקש הבן להיות ליבראל בובבק. היתה זו, לדעתו, אחת הסיבות לנכונותו להתקרב אל נאצר. יוסף אל ישראל היה דייער, הוא לא הגמיז שום מנהיג ישראלי לבית הלבן. התקשה לקבל את עובדת שלטונם של הרים הדים בירושלים. עמוס עבן שוחח על מגמתו של קנדי להתקרב אל מימר ואל בנעיקות הצולם הצלילי של ארה"ב הבולטות במולדת. על הסחיינותו הבדיקית והבישאת הנשיא בישראל, התנגד גוריון היה כי קנדי היה הורה מבוגר בישראל, דעות דומות הביע דוגמא שנרכשה מניעה מבפטו שיר סולם אחר. סיום שנשאו כירח, עולו של אנשים שבכל זאת נראה ההערה שלא לאשר האריך מקומות ישראליים את יחסו לישראל.

התבונה שנצטיירה בביקורו הייתה הי-ברהדירה, וקשה לחשוב שאראפשר היה לאונגה, ולו במקצת. לא בהור מדוע ניתן משקל כה רב לדבריו של פרסונס; גם אם היה להם מקום היה עליהם להיות בגדר אפיזודה ותו לא. עריכת התכנית לקתה בבבה הסרעגה. הדרשם בהם הוא קיצוץ דברי המשתתפים בבקמות הלאדגבוים. דרכה שבשבחות ההיגלוריפיקציה הפבילה את הערכים על פידתם.

פרופורציות

צתון בזמנה, בדרך כלל, פעם אחת ביום, החדשות בשדרים עשרים פעם ביום: משום כך אפשר לסלוח לפורך החדשות על שלא תמיד הידיעה שמופיעה "בראש" החדשות היא אכן הידיעה החשובה ביותר באותה מהדורה. שהרי הבה גיתן הלה עליה. אף על פי כן, לעיתים נוצרים מצב הוראה ויפאראדוקסים תקיר פרופורציה שאי-אפשר להשלים עמם. לא יתכן, למשל, שהסבר כנסת בן היסודה, הנואם לו לתומו באחד מיבורים אירועים הצהרים של יום רביעי, ישאה לפנות את מהדורת החדשות רק כבוס שהביע דעה קצר או נגד בבתלת הליכוד הערכי, דעה שהיא תחזר עליה כבר יותר משנה. מצד שני, לא יתכן שידיעה הפותחת מהדורה לא תהיה כלל במהדורה הבאה, או תופיע בבקעיה.

אחת הדוגמאות הבולטות לכך היתה בשבוע שעבר, כאשר הנה אותו צעיר כאהב על גג של בית באשדוד ויורה ורירות אזהרה אל הבנים להוריד כשה; בראשונה שהידה הידיעה ביום ובמפגש שבו בשעה, בחדשת הי פותחת את המהדורה. הידיעה לא היתה מלאה, ברור היה שהגבורות לא הסתיים, ואפשר שחלק בן ה־ באזינים מיהרו אל המקלט בשעה הבאה, רק כדי לשמוע כיצד הי־ סתמה הפרשה המסעירה הזו. בשעה הבאה לא היו ידיעות אחרות (או בכמס שלא היה) אך הסדר היה שונה. הפעם פתחה את המהדורה ידיעה אחרה לגבורה, ורמשא רבאר היה של הצעיר נדחק אל סוף הדשות, אל בין הזמנים.

באשר בחובר בדיעות על דבר יבם מנוגבנים — כגון ההלכה בתקבלה, פגיעה בהתקיימה, אדם מת, אפשר להחליט לסביא אותה בראש החדשות שבוד לאחר תאורה, להתחיל את הידיעה לסוף על יבם שנה לאחר בכן. כאשר מדובר בהדבה של דבר שטרם נסייים ובומה לבקים דאבק בבהדירת הדיעה אחת (אולי אף שלא בצדק), אי אפשר להעבירה לסוף החדשות רק כדי לגמר את בסירת המדיע לבאוזינים. לגד הגיון צריך לעבוד גם הגיון.

קולנוע

מאת זאב רב-נוף

השריף שהיה לאגדה

("בראש מורם": אלנבי, תל-אביב)

השריף האגדי של איזור כקיבייני בתפיכת טנסי, ביופורד פוסר, היה יוצא מבטי של הסרט "בראש מורם" (ארה"ב, 1973), שמבוסס על חייו שלו וש"גאמן לבציאות בשמונים אחדי. כשי שהוא טוען לאחר מעשה, ביופורד פוסר היה לאגדה עוד בחייו, משום שטיהר את אזורו מכל סוגי הפושעים הנאלוזים שהשתלטו עליו — סרסורים וזונות, שהם גם שודדים לעת מצוא, מהמרים־רמאים, זייפני משקאות המפילים קרבנות הרעלה לרוב, שכולם גם רוצחים מתועבים וסאדיסטים. כפי שמספר הבר, סדום ועמורה היו בני ילדים לעומת העיירה סלמר, בירת האיזור של ביופורד. ביופורד היה לאגדה, כך אומרים, משום שהמצב דומה בכל חלקי המדינה, אלא שבמקומות אחרים אין שריפים כאלה, המהלכים בראש מורם מסוגלים לעמוד במאבקים הקשים והמכאיבים ביותר. ביופורד עצמו, כפי שהסרט מספר, עבר שבעה מזודי־ניתוחים — עינו אותו, כמעט ריסקו את עצמותיו והתכוונו לגדמם, וכשכל זה לא הועיל רצחו את אשתו.

בים השחיתות האמריקאית, שמוססה הושחקה, היה ביופורד גיבורים של הבעשים. לא לחינם מתוכרים בסרט שמותיהם של שני גיבורים אצילים ואגדיים מן העבר, כלוחמי בשחיתות — רובין הוד (במיוחד מודגש בהקשר זה כלי נשקו המפורסם של ביופורד — גבוט־עץ עבודה עצבית) וסר לאנסלוט. אולם כשבאים לשפוט את הסרט ואת מגמותיו, אין הי עובדות הצרופות, או הצרופות לכתבה, עניין מרכזי. יש להתייחס לאידיאות הגלומות בו ולצורת הצגתן. כי זה העיקר. מה עוד שבהירות אירועים מן החיים, וכן הרגת, הקצב והפרופורציה שלהם, לרבות קצת הדגשה וקצת איפור דראמאטי הכרחי — כל אלה מכילים הופכים את תמונה־הגלם כן החיים לייצוגי של הקשורת אמנותית הכרחית שביטויה הוא הקולנוע.

הסרט אומר ברורות — עליך לצאת בתוך הגוהה שסביבך שני סוגי אנשים: אלה השולטים, אנשי האנרכיה, הבאפיה האיומה על מייגה וקרבנותיהם, המאפיה מקיפה כל מה שהיא רוצה; היא קונה לעצמה פוליטיקאים ושופטים, תקירים ושוטרים. הקרבנות הם "ההרוב הדומם". הם משלמים בעד השיטה הזאת ברכושם ובחייהם. מה יעשה אדם הרוצה להלך בראש מורם, אדם כביופורד פוסר? הי־איש חוזר לבית הוריו אחרי הערידות מכשבית — הוא היה בחיל הנחתים ואחר כך היה מתאבק מקצועי. עכשיו יש לו אשה ושני ילדים, משפחה נהדרת, ואיך הוא מתרגע הראשון יחסיכורותות בגוהרכים. בשום שאין זה אלא כין גוזהה אחר של אגדה יפה לילדים: ביופורד הוא אדם מושלם, סופרמן ללא הלשות, כין צוק סלע, גיבור של בימוסים בלתי בציאותיים (בשוזכרים שההיגגבה לקוחה מאורחי, כבדור הדבר ההורים קשים עוד יותר). משפחתו היא שיא השלמות. היחסים ביניהם הם שיא השלמות האגרית. כמין "לאסי שובי הביתה" (גם כאן יש כלב). ליטה הראשונה של ביופורד עם הבריונים. לאחר שהוא מהלים הוא מתחיל לחפש צדק — ומוצא רקבון טוטאלי. לכן הוא מחליט להיות "אדון חוק" — הוא "רץ" למשרת השריף ונבחר. כאן נפתח החלק הבליטי — ביופורד (ללא מדים וללא נשק) מצויד בגבוטעץ מבהיל להשליט סדר. הוא לומד חוק ומושיב את השופט (מבט כך) בבית־לישוש (וכהתו של השריף היא לבעור את מרדר של השופט). החלק הזה בסיתים בבריות ביופורד למלכודת שבה כמעט רוצחים אותו בדיוק. החלק הרביעי — ביופורד מחליט לחכל את האספסוף, בלי מדים אך עם אקדח. הסרט נעשה אלים הרבה יותר וחלק זה בסתיים במות אשתו ובפציעתו הנוספת של ביופורד. עכשיו באה האפותיאוזה של האלימות. שיר הלל להיסול השורצים בכל דרך ובכל מחיר. ויצרון שכל מעבר לדרגה של אלימות גבוהה יוהר הוכן היטב בצורה רבשית מתוחכמת.

ג'ו דון בייקר (מימין) ופלטון פרי

הביצוע המקצועי של הסרט הוא על רמה גבוהה. פיל קארלסון (66) הוא במאי מצוין של סרטי מתח ואימים סוג ב' הוא מפעיל את כל מאגר האמצעים שלו בי־עילות. כשהוא מתייחס בצורה קרה מאוד ועניינית אל ההוכן, שכולו אינו אלא סדרשרת של מכות. עיבודים ורציחות, קארלסון גם יודע להבהיר שחקנים כבירים — ג'ו דון בייקר (הרוצח ב"צ'ארלי ואריק") הוא ביופורד יוצא מן הכלל. ענק בעל פני תינוק וחיוך של תם, כוח של דב וחן של איילה. כשלצדו צוות מבוון. עם אליזבת הארטמאן בראש. פעם חשבנו שהארטמאן תמלא את מקומה של באס דיוויס, אך כותה לא עמד לה והיא לא הגיעה למעמד שהיא ראויה לה בהחלט. כאן תפקידה מצומצם ושיגרתי מאוד. אך יש בה אותו מעוף מיוחד. הצלם ג'ק מארטה, ובייחוד המדריך הארי גרסבאד אחד השורדים הבולטים של הוליבוד. משווים לסרט אופי מקצועי ומהוקצע.

אם מתייחסים אל הסרט הזה כאל עוד סרט־אליבות של קארלסון, הרי זה משובח; אך אם חלילה תיתפס האידיאולוגיה שלו, הרי יש בכך משום סכנה לשלטון דמוקראטי. סכנה גדולה הרבה יותר משהיתה ב"משאלת מוות".

מהתוקף אלא לשלוה. אך מה הוא מוצא? גיהינום של חטא וסחיתות. הוא הים. הוא נהיין לבאבק במכונת השלטון והחוק ובבריונים הרצחניים גם יחד. על פי הסרט אדם יכול להצליח בכך רק אם הוא חוק בנפשו וגבורו. גיבור ללאיתה. וכזה היה ביופורד. פסתבר. וכיצד עשה זאת? הוא פשוט חיסל אותם. פיסית. כמו האדירכל של "משאלת מוות". אלא שהלה לא היה גביב בבהר של החוק. ואילו ביופורד כן. "הירה מזו. הוא אף הצליח לגעוע את הרדב הרומם. שילבסוף כצורס אליו והמאסא בועמו את אחרון שרידי הרקבון.

אין צורך להוכיח כי עם כל יופיו הרומאנטי הרעיון הוא פאשיסטי מיסודו. משום שהוא חותר כחתות ליסודות החברה הדמוקראטית. גם אם חברה זו באמת כמד שני של המטבע. התפשטות של גנע השחיתות. התסריטן מורט ברייסקין נתפס להפרזה. היוצרת אך מסבך זה נהרג על־ידי אחד הרוצחים), מולס — הבכוגיה. כרלה ציבור של פרצים, חוקים, פישפשים וכינים. אספסוף של תתי אדם בוהם שיש לחסלו. במצב כזה אין לבוא בסענות אל השלטון: אדרבא. בגיעה לו בזולתה האוליי אף יותר מזה. כיוון שאלה שמולו אינם בגדר אנשים כלל. הרי שחיסולם אינו פשע אלא חיבור רצוי.

בריסקין קושר גם לעוזריו הקירובים של ביופורד הילה של שני־שיפור הבליתים. ואילו את נושא התמיכה הפוליטית בפושעים הוא באאיר מנותר — אינו יודע בדוק. אך ודאי לא היה מ־יש לניתוח "הנבר" בסיפור מעין זה כבליכוליו מתוק ואלימות.

לצומת המבנה הרעיוני המפוקפק הזה, בבני התסריט הישב ויש בו רציפות רבה כבהירות התפתחות העלילה ובניה השונים, העתירה מסתייעת בהתנגשות הא־

ההיסטוריה חוזרת על עצמה

ההיסטוריה חוזרת על עצמה ב־שנת 1974 דומה לשנת 1967. אז, לפני שבע שנים, היינו שרויים במיתון — והנה חוזרים ומדברים היום על סכנת האבטלה. לפני שבע שנים היה נדמה לאויבינו שאנו מתמוטטים ושהם יכולים להשיג נצחונות קלים. גם היום מסתמכים מנהיגים ערביים על הנשק, על הנפט ועל המצב בישראל כדי לומר לעמיתיהם: הנה הנצחון קרוב. אז, לפני שבע שנים, הוליד המתח ממשלה ליכוד לאומי והנה קמים גם היום ותובעים, הבו לנו ממשלה „מקיר אל קיר".

לכאורה, תביעה הגיונית. אילמלא הנסיון מלפני שבע שנים. כי ממשלת ליכוד לאומי לא הביאה ברכה — אלא קללה. לא היא איפשרה לנו להשיג נצחון צבאי מהיר — הנצחון היה בא ממילא — אך היא אולי מנעה מאתנו לקטוף את פירותיו המדיניים.

בגין ועוזריו הקלו על ממשלה שיכורת נצחון לנקוט בקו בלתי־גמיש. עד להיכן הגיעה היהירות של בגין אפשר ללמוד מנכונותו לנתק את ישראל מבעל הברית ה־יחיד שלה: ארה"ב. בכלות הכל מדוע פרש מהממשלה? כי סירב להסכים ליוזמה אמריקאית בין ישראל למצרים.

לחזור היום על המשגה מלפני שבע שנים — תהיה טעות חמורה שבעתיים.

א. גבע

„כמו קאטו"

כבוד גדול לדוד בן־גוריון הנחילה בשבת למורשתו המופלגת של שדרן אחד ב„קול ישראל".

בראיון עם שר הבטחון שמעון פרס, התייחס המראיין אל תביעתו המתמדת של ד.ב.ג. מעמו לשמור על מעמדה המו־סרי של ישראל. ואמר, ברוב עמקות, לערך כך: „כמו קאטו קן היה ב.ג. חוזר בלי הרף ד־מעו לעליונותה המוסרית של ישראל" וכו'.

„כמו קאטו". בדיוק. כשתי טיפות־מים. העובדה שמותר ל־מחצית המאזינים לא לדעת מי זה קאטו ומהו ה„כמו" הזה — אינ־נה מטרידה כלל את המראיין המלומד. אבל גם לגבי מי ש־שיחק כדורגל עם קאטו בתיכון ד' או ה' — ההשוואה עצמה היא מבריקה מאד. „כמו קאטו" — כאילו היה אותו מצביא רומי שלפני הספירה נביא־המוסר או הלוך המופת האישי באיזה שהו־בוקר שלו וכאילו חזר והפטיר בתום כל שיחה משפט כמו: „ואהבת לרעך כמוך" ולא אותו פסוק מפורסם — למי שהוא מפורסם — ורצונו באבדן קר־תגה.

אבל הלמדנות הזאת והמלים הרמות האלה, המתגלגלות מפי קריינים ושדרים לפי מה שהאנג־לי קורא: "Name Dropping" — יודעי שמות! בין נהוג, בין לא נהוג, לעניינו ושלא לעניי־נו: קאטו!

אגב, כבוד המראיין הייתה זו אחת מהופעות־ההסברה המצויי־נות בימים אלה. צירוף של בהי־רות מחשבתית ושלוה־דוחה ו־אינפורמציה חשובה וגם כמה דברים מעודדים, אך שקולים. ש־כל אנו יהודית כה צמאה להם עתה. אפילו המון הסקפי מאד של המראיין לא הצליח להוציא את שר־הבטחון מסולם־הקול ה־רגוע, המסביר־בנחת והמשיב ב־תבונת אדם ומדינאי גם על כמה שאלות שמוטב היה אילו השכי־לו לא לשאול אותן.

כן, באותה שבת — כך נדמה לנו — לא היה הכרח להביא ל־רדיו הממלכתי עוד שר הסברה אחד.

גיא

ארבעה פקידים בארבע מכוניות

הממשלה תובעת מהציבור, ובצדק, להדק את החגורה. אך הת־נהגותה שלה בתחום משרדיה ה־שונים אינה משמשת דוגמה לצמ־צום ההוצאות. במשרדי הממשלה ובחברות ממשלתיות יש אלפי פקידים נודדים, המקבלים סכומי כסף נכבדים למימון אחזקת רכב פרטי. עד הפיחות האחרון שולמו לפקידים אלה 50 אגורות לכל קילומטר באושר; עתה, עם הפע־לת התכנית הכלכלית החדשה, הו־דיעה הממשלה שהיא תפצה את הפקידים הנודדים בשיעור 75 אחוז מעליית מחירי הבנזין. ב־משרד האוצר דובר על הגדלת התשלום ב־15 אגורות לכל קילו־מטר. כלומר כ־65 אגורות. פקי־דים נודדים בכירים מקבלים תש־לום תמורת קילומטרים רבים ב־חודש מ־500 ק"מ עד 1.500 ק"מ. פקיד נודד שאושרו לו למעל 1.000 קילומטרים בחודש, קיבל לפני הפיחות 500 ל"י בחודש למי־מון הוצאות רכבו. לפי ההצעה החדשה הוא עשוי לקבל 650 ל"י לחודש סכום שאינו מבוטל כלל.

אין זה סוד שהתשלום בעד אחזקת רכב פרטי מהווה מקור הכנסה לפקידים נודדים. הפיקוח על כך הוא עניין קשה ולא תמיד ברור אם הפקיד אכן עשה את מספר הקילומטרים שאושרו לו כשהיה בתפקיד דווקא.

על־ידי שיטה זו של פיצוי פקידים נודדים מעודדת הממשלה למעשה, רכישת רכב פרטי על־ידי פקידים (חלק מהפקידים אף מקבל לצורך זה הלוואה בתנאים נוחים). בתקופת מיתון כלכלית אין לכך כל הצדקה. זאת ועוד. לא ברור מדוע ארבעה פקידים נודדים, הנוסעים מירושלים לתל אביב בסוף השבוע, צריכים לנ־סוע בארבע מכוניות פרטיות. הם יכולים לנסוע ביחד במכונית אחת, או להזדקק למוניות.

מן הראוי שהחלטת האוצר לב־דוק מחדש — עקב הביקורת שנמתחה עליו בנושא זה — את עניין תשלום הוצאות רכב לפקי־דים נודדים, תורחב לבדיקת ה־נושא בכללותו. המגמה צריכה להיות — קיצוץ דראסטי במספר הפקידים הנודדים הרשאים לקבל הוצאות רכב. קיצוץ ניכר במס־פר הקילומטרים המאושרים. וב־ראש וראשונה אי־מתן פיצוי לאו־תם פקידים על גידול ההוצאות הכרוכות באחזקת רכבם הפרטי עקב ההתייקרויות הנובעות מהפי־חות.

דויד מושיוב

כך חוסכים

מתנות שימושיות

ברצוני להציע שתי הצעות חסכון המיועדות לעקרת־הבית:

* יש להמיר לאפייה בסיר פלא. סיר הפלא חוסך חשמל שצורך התנור. כי את התנור מחממים לפני האפיה. די בשעה אחת לשבת ואין כל צורך ביותר.

* סעיף נכבד בתקציב המשפחה הן המתנות. יש הרבה אירועים משפחתיים שאי אפשר לוותר עליהם. יש להשתדל לקנות מתנות יעילות במקום מתנות אוריגינאליות ובהדורות שאין להן ערך שימושי. לדוגמה:

● אם מבקרים בני משפחה או ידידים ונוהגים להביא להם ממתקים או בונבוניירה — מוטב להביא קופסה גדולה של נס־קפה, קפה או סוכר בחתיכות.

● במקום להביא כלי קרמיקה או קישוט קיר, שלא תמיד מוצא חן בעיני המקבלים אותו, אפשר לתת מגבת, מפה, שהן תמיד יעילות.

● מתנה לילד בגיל בית ספר. שי נאה במקום המשחקים היקרים יהיה מכנסי התעמלות או חולצת התעמלות (יש לברר את הצבע הנהוג בבית ספרו). ישמחו על כך הבן והאם שתחסכי לה קניה הכרחית. אותו דבר אמור לגבי גרביים וממחטות.

פתח־תקוה — דבורה קרז

צנימים מחלה

כמה הצעות להקטנת הוצאות המשפחה:

* אם נשאר חלק מחלת השבת, אפשר ליבשה ולהכין צנימים או לאפות ממנה פשטידה.

* לא לקשט עוגה בקרם. עוגה כזאת לא נשמרת וכעבור כמה ימים אינה טובה לאכילה. במקום זאת יש לאפות עוגה שאפשר לשמור אותה בשקית ניילון במקרר.

* אפשר לבשל דייסת דלעת־גזר וכן חמיצה או לפתן עם סוכרזית.

חדרה — מוזה בריקמן

אין להיכנע לקבוצות לחץ בעניין תוספת היוקר

ב־21 בנובמבר נמסר בשידורי רדיו, כי בישיבה המשותפת של נציגים מהממשלה, מאירגוני המע־סיקים ומההסתדרות הציע השר בר־לב הצעת־פשרה לגבי תשלום תוספת היוקר, זו תוכנה: תוספת היוקר תשולם במלואה לבעלי הכ־נסה נמוכה; מחצית תוספת היוקר תשולם לבעלי הכנסה בינונית; לא תשולם תוספת יוקר לבעלי הכנסה גבוהה. אולם נציגי ההסתד־רות דחו הצעה זו „על הסף".

אודה על האמת: תלתלי להבין את ראשי ההסתדרות שלנו. פטרנו את עצמנו מלדאוג לעניינים המדי־נה ולהתייחס אליה בהבנה. „לכם ולא לי"? אני משוכנע, שהגישה הקשוחה הזאת אינה לרוחם של רבים מאד מחברי ההסתדרות. הלא גישה זו עלולה להכשיל „על ה־סף" את נסיונותיה של הממשלה לחלץ את המדינה מהמשבר הכל־כלי הקשה שהיא נתונה בו. מצב זה יתנקם קודם כל בשכבות החל־שות של ציבור העובדים. לבעלי ההכנסה הגבוהה לא יבולע, אם תוספת היוקר לא תשולם להם עתה.

על ראשי ההסתדרות ועל מוס־דותיה המנהלים לגלות אומץ־לב אזרחי ולסגת מהדרישה בדבר תש־לום תוספת יוקר מלאה לכול, ללא הבדל גובה ההכנסה. אל לה ל־הסתדרות להיכנע לדרישותיהן ה־תקיפות של קבוצות לחץ למיניהן.

אשדות יעקב — יצחק מאור

תאורה מיותרת

„כל קו"ש של חשמל שנחסך פירושו חיסכון במטבע זר" — כך כתבתם ב„דבר היום" ביום 20 בחו"נ. מובטחני, שכל אזרח ביש־ראל יסכים לקביעה חד־משמעית זו. אולם רבים כמוני יצטערו על הסתייגותכם, המשתמעת מתוך דרך הבאתכם את דברי מנכ"ל חברת החשמל. המגן על תאורתם של חלונות ראווה ושל כתובות פר־סומת. אני מבין, שחברת החשמל רוצה לייצר — לשם כך הוקמה; אולם לא רצונה זה הוא הקובע. ואין לומר, שצמצום דרכי תאורה אלה אינו „ממשי" ביותר: הרי מדובר באלפים רבים של חלונות ראווה ושל תאורות פרסומת ברח־בי המדינה. ואגב, האם מותר לזל־זל בערכו הפסיכולוגי של הצמ־צום? אדרבה, יידע האזרח הנדרש להדק את החגורה, שגם הרשויות הממשלתיות והמוניציפאליות מהד־קות את החגורה (שהיא בסופו של דבר חגורת משלמי המסים).

האמנם יש הכרח בתאורה הנרי־אה למרחקים של בניין „ספחות" בירושלים? של בניין המצלבה, של בית החולים האיטלקי, של מר־דאון ישראל ועוד? כמה קו"ש זה יחד? דוקא תיירים, שמזכירים אותם תכופות כנימוק להארה, משמיעים לא אחת הערות עוק־ציות על דרך טיפולנו במשבר הא־נרגיה. לסיכום: כל קו"ש של חשמל שנחסך, פירושו חיסכון ב־מטבע חוץ — בלי הסתייגות (כ־מובן חוץ מתאורה מטעמי בטחון).

ירושלים — ת. א.

ייצוג חברות – רק לקישוט?

בעתון „דבר" מיום א', 17.11.74, פורסמה רשימת חברי הוועדה הכללית של המערך. מספר חברי הועדה הוא 51 וביניהם רק שתי חברות. לדעתי, זוהי תעודת עניות לאותם חברים שהשתתפו בהרכב כזה של הוועדה ומכאן גם תעודת עניות לחברה הישראלית בכללה. איני יודעת מה הניע אותם לצעד מביש זה — יהדות, הרגשת עליונות גברית, יחס זלזול לנשים, או חוסר תבונה ומודעות לצורך החיוני בשותפות האשה במערכות חיוניות הקובעות את גורל האוכלוסיה כולה.

במערכה הכלכלית ודאי יש לאשה מה לומר ולתרום, הן כאשה עובדה והן כעקרת־בית. מדוע אם כן — שלילת זכותה לכך?

שנת 1975 — היא שנת האשה הבין־לאומית. מזכ"ל האו"ם פנה גם לישראל בבקשה לציין את השנה הנ"ל ולהציג את הישגים שלנו בתחום קידומה של האשה. אכן נוכל לציין את „ההישג" הכביר: ועדה כללית בת 51 חברים ובה 2 חברות בלבד.

אני מציעה לשתי החברות ש„זכו" להיות בהרכבתם של 49 חברים — להתפטר מהוועדה לאות מחאה.

תל־אביב — יפה ינקלביץ

ימין ושמאל בוויכוחים פוליטיים

רשימתו של יורם קניוק („דבר" 6.11.75), מה תובע הוא ויכוח הגון במאבקים הפוליטיים — מב־טיבת באותה אי־הגינות בסיסית האופיינית לשמאלנים אפילו עצם הדבקת הכינוי ימין למשה שמיר היא הוכחה לכך. לא משום שבי־כינו אלה יש להתבייש בימין. כש־אורי אבנרי ורק"ח ומצפן ומוקד הם שמאל — לא בושה להיחצב ימין. אגב, מפלגה חשובה בגולה שמילאה תפקיד נכבד מאד בתול־דות הציונות הסוציאליסטית, נשאה את התואר ימין בעצם שמה (פועלי ציון ימין).

אבל דעותיו של משה שמיר בעניינים כלכליים וחברתיים אינם ימין קלאסי. אך דיה לו ליורם קניוק העובדה, שמשה שמיר בעד ארץ ישראל השלימה או נגד התבוס־תנות — והרי הוא מיד ימין. ל־עומת זאת כותב קניוק על שמכ־נים אותו ואת חסידיו תבוסתנים. והרי התבוסתנות היא בעצם הדבר המצטיין הבולט בהלך רוחם של החוגים היוניים הקיצוניים. כהוא גמבה עמום, המוכנים להפקיר אד־מות ארץ ישראל לערבים הרוצים בהיסודה — וכל זה מתוך דאגה שאין לה שיעור לעם הפלשתינאי המסכן, שאין לו כביכול אף בי־לדת חרף עשרים מדינות ערב, — או לפי תכתיבי קיסינג'ר. דווקא בימים אלה הגבת שהכינוי התבוסתן הולם את החוגים השמאלניים של־נו. הרי הם עושים כבר נפשות להכרה באש"ף.

חוסר ההגינות של קניוק מת־בטא בכך, שאיכשהו מתגלם הוא מדבר הירוד מאד, והוא שהטרור באשרין בימינו דווקא את השמאל־לניה. החל מן המופכרים ועד ל־מפילי הפצצות ברוכבא. „לכבודו" של ד"ר הנרי קיסינג'ר. אך כלום שמע מימיו גלת גנאי כלפיהם כפי יורם קניוק הגביין? זאת ועוד: עד כמה שזכורני אינו מסתנה, כבר הוטלה אצלנו פצצה ליד דלת. היתה זו דלתו של פרו־פסור המנוח, ממנהיגי המפד"ל. לא זכור לי שאלה שמתרגשים עתה מן הפצצה שהוטלה ליד דירתה של סילבי קשת, התרגשו גם אז...

השמאלנים יודעים יפה להבדיל גם בין הפגנות רחוב. אם זו נערכות לפי קריאתם של מוסר אשכנזי, הרי הן הפגנות כשרות. אם של גוש אמונים — הרי הן פאשיסטיות... הספתם בשם המוסר ההגינות מתחילה כשנפגע אחד מאנשי שלומם. האחרים מופקרים מראש — שכן „ימין" הם.

צבי שיחוה

עוד על הפרוגרמה של ברל

ברל כצנלסון הציע מצע משלו למפא"י בהיוסדה. המצע לא נת־קבל על דעת רוב מנהיגי תנועת העבודה, ונגנז. אדם דתיון, איש בית ברל, מצא לאחרונה את ה־פרוגרמה של ברל ופירסם אותה במחברת מקורות. לצד תעודות אח־רות. פרוגרמה זו לא זכתה לפר־סום בעבר. היא מעניינת מאד, וכ־מה שורות מתוכה הובאו כאן.

קצפה עלי חמתו של אריה אור־פיר, הוא תקפני בביטויים סופיים מבוקים ובהירים. לטענתו אותה הפרוגרמה במצע מפא"י לוועידת ההסתדרות החמישית, היא לא נת־קבלה על ידי אנשי „הפועל ה־צעיר" ב־1930. ולאו דווקא בשל קריאתה להפוך את המעבד לעם. היא נזכרה בספרו של אפשר עצ־מו, והופיעה במלואה בספרו של ברוסלבסקי.

ובכן — איש לא אמר שה־פרוגרמה נתקבלה על דעת אנשי „הפועל הצעיר", וודאי לא נאמר כי ענק המעמד הקצם גרם לכך. ציטטתי קטע זה משום שמשך את תשומת לבי. מצע מפא"י מ־1942 נבדק על ידי, ואיני מגלה בו את איזכור הפרוגרמה של ברל לפרות שהכתוב הנכבד מצטט את ספרו־הוא כאסמכתא לכך. העבודה למשה ברוסלבסקי הביא את הפרו־גרמה גנוזה. ואילו היה מקור זה לנגד עיני, הייתי מצטט בשמחה. מתוכו.

יוסי ביילין

חייה ומותה של כדורית־הדם האדומה כדגם להזדקנות התאים בגוף האדם

מאת ארנון מגן

כל ישראל מזומנים לכחולת ד־רפואה. אף־על־פי־כן הגהגי, כמה כאיתנו שמעו את המלים גרונטולוגיה (תורת ההזדק־נות (הזיקנה) וגריאטריה („טיפול בחולות הזיקנה). הסיבה לכך היא בוודאי, שאלה הם שני תחומים חדשים למדי ברפואה ה־מודרנית, שהתפתחו בעיקר עם הארכת תוחלת־החיים הממוצעת במדינות המתפתחות עד ל־70 שנה ויותר. יש לזכור, כי חל־קם של בני ה־65 ומעלה בתוך כלל האוכלוסיה במערב־אירופה ובצפון־אמריקה היה 5% בקירוב בשנת 1900, ואילו כיום הוא מגיע ל־10% לערך. עשירית מן התושבים — הרי זה ציבור נכ־בד; בכל־זאת רק לפני 10 שנים, או 15 שנה לכל היותר, החלו ה־„מקרים" ליתן דעתם ביותר רצינות על ההיבטים הרפואיים, הפסיכו־לוגיים, החברתיים של הזקנים והזיקנה.

כדי להעמיד דברים על דיוקם: הרבה מן המחלות, הפוקדות אנ־שים קשישים בעיקר, זוכות למחקר מעמיק ומקיף זה שנים רבות, די שנזכיר את מחלות־הסרטן ומחלות־הלב למיניהן. אבל בשנ־ים האחרונות הולכת וגוברת ההכ־רה, כי מחלות אלה ושאר מרעין־בישין, האופייניים במיוחד לבני 50 ו־60 ומעלה — יש להם מכנה משותף, מעין „אבי כל חטאת", שמקורו. בעצם ההזדק־נותו של האדם; ואם כך, ראוי לחקור מכנה זה ולחזור אחר דר־כים, כיצד „להקפיא" אותו ולחסוך מהאדם המזדקן מחלות ומיגבלות גופניות רבות, או אולי אף להא־ריך את חייו.

בשנים האחרונות צצו כמה ו־כמה תיאוריות לגבי טיבו של אותו מכנה משותף. המשותף להן הוא, כי יש לחפש את גורמי ההזדקנות לא ב„דרגו" של מערכת שלמה או איבר שלם, אלא ב„דרגו" של התא הבודד. למשל, התיאוריה של היפליק אומרת, כי אצל בעלי־החיים המפו־תחים מכפילים התאים את עצמם מספר מוגבל של פעמים (אצל האדם — 50—60 פעם בקירוב); וכאשר נגמרת „מיכסה" זו, בסו־פו של האדם למות (פרטים על תיאוריה זו התפרסמו ב„דבר", מ־11.7.74). אחרים טוענים, כי ה־דנ"א — החומר התורשתי בתא — הולך ונפגע במשך הזמן על־ידי קרינה או ריאקציות כימיות, ובשלב מסויים משתבש הצופן ה־גנטי ונוצרים תאים, שאינם מסו־גלים לעמוד בתנאי הסביבה. ועוד יש הגורסים, כי במרוצת הזמן מצטברות בתא מולקולות־חלבון פגומות ושאריות של קרומים פגו־מים, המפריעות לתא לתפקד כ־הלכה, גורמות להזדקנותו ומבי־אות בסופו של דבר למותו.

תא ללא גרעין

גם בישראל יש החוקרים את מנגנוני ההזדקנות. אחד מאלה הוא פרופסור דוד דנון מן הפקולטה לביולוגיה במכון וייצמן, בן 53, רופא במקורו. לפרופ' דנון הש־קפות משלו על גורמי ההזדקנות, אלא שהשקפות אלה אינן עומדות בהכרח בסתירה לתורות שמנינו ל־עיל; אדרבה, הוא סבור, כי ההזדקנות באה עקב צירוף של גורמים רבים. גוף האדם, מסביר הוא, מתוכנן „תכנון־יתר" (בדומה לגשר, המסוגל לשאת משא גדול בהרבה מהמשא שיעבור עליו ב־פועל); כלומר, יש לו עתודה גדולה של כוחות, שבעזרתה מסו־גל הוא להתגבר על תקלה זו או אחרת. רק כאשר הרבה תקלות חוברות יחד, הגוף חדל לפעול כהלכה ולבסוף הוא חדל לפ־עול בכלל.

פרופ' דנון שם את הדגש על התקשורת בין התאים. תק־שורת זו נעשית אם במגע ישיר בין התאים, אם על־ידי „כבלים" (העצבים) ואם על־ידי „שליחים" (ההורמונים, למשל). שיבושים ב־תקשורת הבין־תאית, גורס פרופ' דנון, הם הסיבות העיקריות להז־דקנות התאים ולמותם.

כדגם לחקר הזדקנות התאים בחר לו פרופ' דנון את כדוריות־הדם האדומות (אריתרוציטים ב־לעז). שתפקידן להעביר את ה־חמצן מן הריאות לכל חלקי ה־גוף ולהחזיר אליהן פחמן דו־חמצני. מדוע אותן דווקא? שתי סיבות לדבר. ראשית, הכדורית האדומה, הנוצרת במוח־העצמות, מכילה בתחילה גרעין ושאר מרכי־בים של תאים רגילים; אולם לאחר שהתחלקה שלוש או ארבע פעמים, היא פולטת את הגרעין שלה. הטעם לדבר הוא, כנראה, שבאין גרעין נעשית הכדורית ה־אדומה גמישה יותר ולפיכך קל לה להתאים את צורתה לצורת כלי־הדם, שהם דקים מאד, שבהם היא עוברת. מאידך, תא ללא גרעין מקפח את סגולת ההתחלקות שלו. נמצא איפוא, שבעוד שאצל האדם מקובל לראות את איבוד כושר־הפוריות כאחד מסימני־ההיכר ה־מובהקים של ראשית הזיקנה — הרי כדורית־הדם האדומה מת־חילה דווקא בשלב זה את תפ־קידה הפעיל.

הכדורית האדומה נטולת הגרעין עדיין מסוגלת לייצר חלבונים שו־נים, וביניהם ההמוגלובין — החל־בון המעניק לכדורית היכולת לקשור אליה חמצן וכן את צבעה האדום. אולם כעבור יום או יומ־יים של תנועה בגוף (מה שקרוי „מחזור הדם") מאבדת הכדורית האדומה מרכיבים נוספים שלה. בין השאר אותם מרכיבים, המסו־גלים לייצר חלבונים. והיא נש־ארת איפוא ללא „חלקי חילוף". בזכות זאת „ביטלנו נעלם אחד במשוואה", כהגדרתו של פרופ' דנון. „כי עתה יש לנו עסק עם תא שאינו מתחדש מבחינה ביו־כימית. ולכן קל יותר לחקור בו את תהליכי ההזדקנות מאשר ב־תאים מסוגים אחרים. פשוט, פטו־רים אנו מלהביא בחשבון בזמן המחקר שלנו את האפשרות של שיבוש בתהליכים הביוכימיים — שיבוש העלול לגרום להזדקנות".

מפגש קטלני

הסיבה השניה, שגרמה לפרופ' דנון לבחור את הכדוריות האדו־מות כנושא מחקר, היא תוחלת החיים הקבועה שלהן: חייהן נפס־קים כעבור 120 יום (אצל האדם; אצל היונקים האחרים הזמן שונה ממין למין). בתוך תקופה זו נב־לעת הכדורית על־ידי מאקרופא־גים (בתרגום חפשי לעברית: „זלל־נים גדולים") — תאים גדולים מ־סוג מיוחד, הנמצאים בטחול, ב־מוח־העצמות, בכבד ועוד.

במשך ארבעת חדשי קיומה עו־ברת כדורית־הדם האדומה כמה וכמה פעמים בכל יום ליד המאק־רופאגים בלי שיבולע לה; והנה בהגיעה לגיל 120 יום (פלוס מינוס ימים אחדים) מסתיים מפגש זה ב„טרגדיה": המאקרופאג עוטף את הכדורית ו„בולע" אותה, [illegible].

כיצד „יודע" המאקרופאג להב־חין בין כדוריות צעירות, שעוד כוחן עימן להעניק לגוף את פי־רותיהן החיוניים, ובין כדוריות ש־תש כוחן ולפיכך הוא גוזר עליהן כליון? כעשר שנים הקדיש פרופ' דנון לבירור סוגיה זאת ומצא לה תשובה חלקית לפחות.

נראה, שלא סימן־היכר אחד בל־בד הוא המורה למאקרופאג, ש־הכדורית האדומה הגיעה לסוף דרכה, אלא צירוף של כמה וכמה סימני־היכר. אחד החשובים בהם הוא ירידת המתח החשמלי השלי־לי על־פני הקרום החיצוני של הכדורית — ירידה של 30 אחוז בקירוב מאז כניסתה למחזור־הדם ועד הגיעה לגיל של 120 יום. אבל אין זה מתקבל על הדעת שזהו הגורם היחיד. הא ראיה: כאשר מזריקים דם של אדם לאר־נבות, נבלעות הכדוריות האדומות על־ידי המאקרופאגים שבגוף ה־ארנבת לאחר שעות אחדות — אף על פי שהמטען החשמלי של כדוריות־הדם האנושיות, לרבות ה־זקנות שבהן, גבוה כפליים ויות־ר בקירוב מאשר אצל כדוריות־הדם של הארנבת.

לפיכך חיפשו פרופ' דנון וצוו־תו סימן־היכר נוסף ומצאו או־תו בשינוי מספר האתרים האנטיגניים שעל הקרום החיצוני של הכדורי־יות האדומות: אצל התא הזקן גדל מספר זה ב־25 אחוז לערך מאשר אצל התא הצעיר. אין זה הבדל גדול, אך נראה שדי בו להורות למאקרופאג, כי התא שלפניו הוא בעל אופי „בלתי־רצוי" לגוף ולפיכך יש לסלקו. ירידת המתח החשמלי מאפשרת לו כנראה להתקרב אל כדורית־הדם ולהבחין בשינויים שבתכונות האנ־טיגניות שלה — וכך חוברים יחד שני הגורמים כדי לאפשר למאקרו־פאג לזהות את הכדורית, שהגיעה לגיל ארבעה חדשים, ולבלוע או־תה.

להנעים את הזיקנה

מחקר זה טרם בא על סיומו ולא הכל הובהר עד תומו. אולם גם אם נניח, שנדע את כל ה־פרטים על מהלך חייה של כדורית הדם האדומה, החל בהיווצרותה דרך הזדקנותה ועד מותה, ועל יחסי הגומלין בינה ובין המאקרו־פאג — עדיין אפשר לשאול (ואני אמנם שואל): מאחר שכדוריות־הדם האדומות מיוחדות כל כך ונבדלות כל כך — כיצד יכולים אנו להקיש מהן על הנעשה ב־סוגים אחרים של תאים בגוף ה־אדם?

התשובה של פרופ' דוד דנון: ההיקש הוא עקיף. ראשית, זה שנים נטושה מחלוקת בין הגרונ־טולוגים. מה גורם לתא להזדקן: דעיכת האנרגיה שלו, או שינויים במבנה שלו. אם תרצה, יש כאן אנלוגיה לציבור גדול של תאים. לאדם שלם: הזקן נבדל מן ה־צעיר הן בכך, שיש לו פחות מרץ, והן בכך שהוא כפוף יותר, גמיש פחות, וכיוצא באלה. והנה לגבי כדוריות־הדם האדומות הו־כחנו, כי האנרגיה שלהן אינה דועכת. מכל מקום לא במידה כזאת שתוכל להסביר את מותן; ולעומת זאת הראינו, כי חלים שינויים מבניים (סטרוקטורליים) בקרום החיצוני ובמיבנה השלם ש־להן. יתכן מאד, שדבר זה נכון גם לגבי סוגים אחרים של תאים. ואכן ניסויים ראשונים שערכנו בתאים שונים מאשרים הנחה זאת.

שנית, מחקרנו הוליד שפע של „מוצרי לוואי". קצתם בעלי ערך מדעי בסיסי וחלקם בעלי ערך שימושי לרפואה. כך, למשל, פי־תחנו שיטות לבדידת התפלגות התאים בהתאם לגילם, על פי ה־הבדלים במשקלם הסגולי (לתא זקן יש לו בדרך כלל משקל סגולי גדול יותר מאשר תא צעיר). מע־רכת הפועלת על עקרון זה, בשם „גראוויקיט", מיוצרת כיום במפ־עלי „מיילס ידע" שליד מכון וייצ־מן ונמכרת גם בחו"ל. דוגמה אחרת: פיתחנו מכשיר בשם „פאר־גליגראף", המשמש בבתי חולים לזיהוי מחלות־דם מסויימות. ועוד: הידע שרכשנו לגבי התנהגות ה־מאקרופאגים העשיר את ידיעו־תינו בתורת החיסון, ומכאן גם השלכות על חקר הסרטן וביכולת ההתגוננות של הגוף נגד תאים שנהפכו לממאירים. ובכלל, מסכם פרופ' דנון, מה שלמדנו על הכ־דוריות האדומות, פותח פתח לחקר תהליכי ההזדקנות של תאים אח־רים בגוף.

שאלה: — האם עוסק אתה כ־מחקר זה לא רק לשמו, אלא גם מתוך מטרה מעשית, ואם כך — מהי המטרה הזאת: להאריך את תוחלת החיים של האדם?

תשובתו של פרופ' דוד דנון: „בשלב זה ההתרשמות הכללית שלנו היא, כי תוחלת החיים ב־אדם, כמו גם בבעלי חיים אחרים, מוגבלת. אולם עצם העלאת הגיל הממוצע בחברה המודרנית, הודות להתפתחות הרפואה, גרם — באופן פאראדוקסאלי, כביכול — לכך, ש־גדל מספר השנים שבהן חי האדם כשהוא סובל ממיפגעים בריאותיים שונים. אם אדם חי 70, או 80, או 90 שנה — דבר זה נראה לי כבעל חשיבות משנית. הרבה יותר חשוב, לדידי, להנעים עליו את שנות זיקנתו, לצמצם ככל האפשר את הופעת־החוואי השלי־ליות שלהן. ואני מאמין בכוחו של המדע להשיג זאת".

פרופ' דנון ליד מיקרוסקופ אלקטרוני

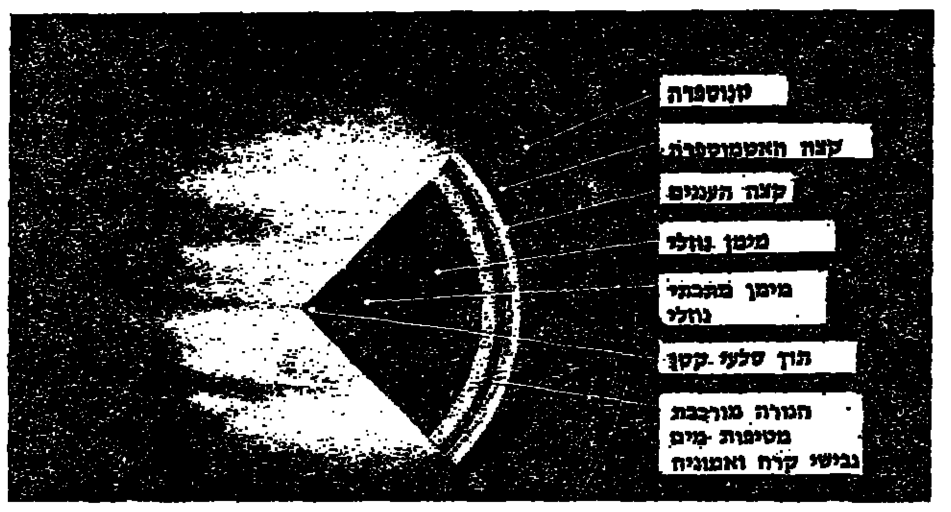

צדק חושף את סודותיו

בדצמבר אשתקד חלפה החללית האמריקאית הבלתי־מאויישת „פאי־וניר 10" במרחק של 130.000 קילומטרים מכוכב־הלכת צדק — גדול כוכבי־הלכת במערכת השמש. 21 חדשים קודם לכן שוגרה ה־חללית למסע הגדול אל כוכבי־הלכת החיצוניים, וההתקרבה לצדק העניק לה שדה הגרביטציה של הכוכב הענק מהירות שנשאה אותה אל מעבר לגבולות מערכת השמש. ההצצה החטופה בצדק ממרחק כה קרוב (במושגים אסטרונומיים) נמ־שכה פחות מיום אחד. אך בזמן זה אספה החללית יותר מידע על כוכב הלכת מאשר כל האסטרו־נומים שכיוונו לצדק את מבטי־הם מאז שגלילאו כנה את ה־טלסקופ הראשון, לפני יותר מ־שלוש מאות שנה.

ניתוח המידע — שכלל 80 צי־לומים — נמשך חדשים אחדים, ה־מסקנות שפורסמו לא מכבר שופכות אור חדש ובלתי־צפוי על כוכב הלכת הרחוק.

כוכב שכולו אוקיינוס

המסה של צדק גדולה פי 11 בערך מזו של כדור הארץ, והיא עולה על מסת כל כוכבי הלכת האחרים גם יחד. צדק מכוסה ב־שכבה עבה של עננים סבוכים ומסתובב על צירו במהירות רבה יותר מאשר כדור הארץ — הוא משלים סיבוב אחד ב־9 שעות ו־55 דקות. הסי־בוב המהיר הפך אותו לפחוס — מדידת „פאיוניר" הראה, כי קוטר כל צדק בקו המשווה 145.000 ק"מ, גדול ב־9500 קילומטרים מ־קוטרו בין הקטבים. מדידות „פאי־וניר" אף איששו את התיאוריה שהעלו אנשי המדע זה מכבר, לפיה כל שטח הפנים של צדק מורכב מגזים ונוזלים ואין בו חלק מוצק. בכך שונה צדק בכל מ־כוכבי־הלכת האחרים.

כל שטחו של כוכב־הלכת הענק מכוסה באוקיינוס עצום של מימן נוזל בטמפראטורה של עשרות מע־לות מתחת לאפס. רוב נפחו של צדק מורכב ממימן שדחיסותו הו־לכת וגדלה בכל שמעמיקים, עד שהוא הופך בעומק מסויים לגוף נוזלי בעל תכונות מתכתיות. ורק בליבו של הכוכב — שם מגיעה הטמפראטורה ל־30.000 מעלות — מצוי גרעין קטן [illegible].

מעל ים המימן משתרעת אטמו־ספירה של מימן והליום שעוביה כאלף קילומטרים, ובה שטים ענ־נים המכילים גבישי אמוניה וקרח. באטמוספירה זו מתחוללות סערות שבמהירותן עולה על 500 קילו־מטרים לשעה, ומתחוללות סופות ברקים אדירות. התפרקויות הבר־קים מגיעות עד לאזור. שהוא ה־קרוב ביותר לתנאים של ציר צדק. הכתם האדום המפורסמי של פני צדק שנודע במשך שנים רבות כ־חידה בעיני האסטרונומים, נמצא ־תה מערבולת של סופה בת־מדת.

הייתכנו חיים על צדק?

טיסה באוויר לצדק תהיה כנר־אה קשה לא רק בגלל המרחק ה־רב והאטמוספירה הסוערת, אלא גם בגלל הקרינה הקטלנית הסובבת אותו. „פאיוניר" גילתה, כי לצדק שדה מגנטי חזק ביותר, המשתרע עד למרחק של 10 מיליון קילומטרים. אלקטרונים והפרוטונים הבאים בשדה המגנטי של כוכב־הלכת הזה במהירות סביב צירו, ויוצרים חגורות של חלקיקים מהירים שפגיעתם קטל־נית. בעת ש„פאיוניר" חלפה דרך חגורת קרינה כזו היא נחשפה ל־זרם אדיר של חלקיקים מהירים המסוגלים להזיק קיר פלדה ב־עובי של כמה סנטימטרים. מונה האלקטרונים שבחללית ספר פגי־עות של 13 מיליון אלקטרונים ב־שניה, והמדענים חששו שהקרינה העזה תוציא את מכשירי החללית העדינים מכלל פעולה. למרבה ה־מזל עבדו כל המכשירים כתיקונם, ומסע „פאיוניר" נמשך כמתוכנן.

התנאים על צדק נראים לנו כרגע כזרים ביותר לחיים מסוג כדור־הארץ. אטמוספירה של מימן ו־הליום ושכני אמוניה בה מתחוללות התפרקויות ברקים אדירות, אינה נראית אידיאלית לקיום חיים. אך אנשי המדע סוברים, כי יתכן שעל צדק עשויים להתפתח חיים פרימיטיביים. יש לזכור, כי גם על פני כדור הארץ היה הרכב האטמוספירה לפני שני מיליארד שנים שונה מאשר הוא היום. ה־אטמוספירה היתה אז עשירה ב־אמוניה ומתן, ורק פעולה של אורגניזמים חיים שינו אטמוספירה זו לאטמוספירה החמצן־חנקן של היום. באטמוספירה של צדק קיי־מים מספר יסודות החיוניים לה־ווצרות חיים. אך יש בה גם פחמן (בגאז מתן) עשויים הבר־קים המתחוללים באטמוספירה להזין את התקשרות היסודות הללו ל־מולקולות שדרושות כדי אלו ה־מהוות את אבני הבניין של החיים המוכרים לנו. יהיה צורך לבדוק את צדק מקרוב יותר כדי לקבוע אם תיאוריה זו נכונה.

מובילי המשאות מפסיקים האשראי ללקוחותיהם

עקב ביטול האשראי הניתן למובילי המשאות ע"י חברות הדלק, והצורך לקנות דלק במזומן, נאלצה מועצת מובילי המשאות להחליט, כי הלקוחות ישלמו, מעתה ואילך, במזומן עבור ההובלות.

כל מנהלי המשרדים להובלה נקראים לכנס מיוחד, בנושא זה, שיתקיים בתל־אביב, ביום שני, 2 בדצמבר, בשעה 09.00 באולם „בני ברית", רח' קפלן.

בפני המועצה לפי חוק החוזים האחידים

תיק מס' 6/74

המבקשים: פרץ עוזר ו־4 אחרים ע"י ב"כ מ. ששון, עו"ד מרח' רוטשילד 4 תל־אביב.

בקשה לאישור חוזה אחיד

הסכם מכר

שנעשה, נערך ונחתם ______ בתאריך ______

בין: ______

שייקרא להלן „המוכר" — מצד אחד

לבין: עם ______

כתובת ______ ת.ז. ______

כתובת העבודה ______

שיקרא/או להלן „הקונה" — מצד שני.

לפי התנאים הבאים להלן:

1. המוכר מוכר בזה לקונה והקונה קונה בזה מהמוכר את הסחורה במחיר ובתנאים כמפורט בטבלה שלהלן:

הסחורה					המחיר הכולל
הנני מאשר קבלת הסחורה במקום ______					סה"כ ______ ל"י
					שולם ______ ל"י
חתימה					יתרה לתשלום ______ ל"י

2. הקונה מתחייב לשלם למוכר את היתרה דלעיל עד לפרעונה המלא בתשלומים חדשיים רצופים ושווים של ______ ל"י לחודש עד ה־15 לכל חודש החל מהחודש הבא, במשרד הקונה או לזכות חשבון הקונה בבנק הדואר מס' ______ או לכל חשבון אחר שהמוכר יודיע עליו בכתב לקונה.
3. לבטחון הגביה של היתרה דלעיל — מוסר הקונה למוכר שטר חוב בחתימתו. אולם מוסכם בין הצדדים כי רק פרעון השטר/ים בפועל יחשב לסילוק היתרה או חלק ממנה כנקוב בשטר/ים.
4. מוסכם בין הצדדים כי פיגור של שלושה תשלומים כלשהם יהווה הפרה שורשית של חוזה זה מצד הקונה. כל יתרת החוב העומד לפרעון מידי המוכר יהיה רשאי לתבוע מהקונה בבית המשפט בסדר דין מקוצר את הסכומים הבאים:
   א. יתרת החוב בצרוף ריבית פיגורים הנפסקת ע"י בית המשפט מיום הפיגור ועד תשלומה בפועל.
   ב. 15 ל"י הוצאות התראת עו"ד.
   ג. 50 ל"י הוצאות חיפוש כתובת ו/או הוצאות תביעה שנמחקה או בוטלה מחוסר מסירה במקרה של אי קיום ס' 5 להלן.
   ד. שכ"ט עו"ד בשעור 25 אחוז מהסכום הנתבע. אך לא פחות מ־50 ל"י שהוא שכ"ט עו"ד המוסכם בין המוכר לעורך דינו.
5. הקונה מתחייב להודיע למוכר במכתב רשום על כל שינוי בשמו ו/או בכתובתו ו/או בכתובת מקום עבודתו וזאת תוך 15 יום מיום השינוי.
6. הקונה מסכים בזה להמחאת יתרת החוב על פי חוזה זה לכל נעבר שאליו ימחה המוכר יתרת חוב זו ולפרוע אותה לנעבר באותם תנאים, אך לזכות חשבון עליו יודיע הנעבר.
7. הצדדים קובעים בזה כי השיפוט בכתב התחייבות זה יהיה כדלקמן: בתביעות המוכר ובתביעה שכנגד של הקונה השיפוט יהיה לבתי המשפט במחוז במקום מושבו של בית המשפט המוסמך שבאיזור שיפוטו כתובת המוכר.
   בתביעות הקונה ובתביעה שכנגד של המוכר, השיפוט יהיה לבתי המשפט במחוז מקום מושבו של בית המשפט המוסמך שבאיזור שיפוטו כתובת הקונה.
8. א. הקונה מצהיר בזה — במקרה שהוא קבל הסחורה במעמד חתימת חוזה זה וחתימתו לעיל מהווה אישור לכך — כי בדק את הסחורה ומצאה תקינה לשביעות רצונו המלאה.
   ב. במקרה שהקונה לא קבל הסחורה במעמד חתימת חוזה זה, מורה בזה הקונה למוכר לשגרה לקונה בדואר (תלוש המשלוח בדואר ישמש ראיה לכאורה לקבלת הסחורה ע"י הקונה). הימנעות הקונה מקבלת הסחורה מהדואר לא תבטל חובתו על פי חוזה זה. כמו כן, מעיד הקונה כי אי הודעה תוך 10 ימים ממועד שיגור הסחורה תהווה ראיה חותכת על תקינותה המלאה של הסחורה.
9. הקונה מצהיר בזה כי התחייבויותיו על פי חוזה זה הן בלתי חוזרות ואינן ניתנות לביטול גם אם יחזיר הקונה את הסחורה למוכר וגם אם יסרב הקונה לקבל את הסחורה.
10. הקונה מאשר כי חתם על ההסכם לאחר שקרא את האמור בו וכי הוא קיבל העתק ממנו.

המוכר ______ הקונה ______

עבור הסוכן: הנני מצהיר בזה כי הקונה הנ"ל חתם על התחייבות זו בנוכחותי וכי בדקתי את גילו בתעודת הזהות והוא למעלה מגיל 18 שנה וכל הפרטים נכונים למיטב ידיעתי. האמור לא הבטחתי ולא הצהרתי לנ"ל כל הבטחות מלבד הכלולות בהתחייבות הנ"ל. הנני ערב ערבות [illegible] עבור נכונות הצהרתי.

שם הסוכן: ______ כתובתו: ______

חתימת הסוכן: ______

הבקשה כאמור פתוחה לעיון הציבור בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו. כל המעונין להצטרף כמשיב עליו לעשות זאת תוך 21 יום מיום פרסום בקשה זו.

(—) זאב צלטנר, יו"ר המועצה
לפי חוק החוזים האחידים תשכ"ד—1964

מועצה מקומית אל־טייבה

מכרז מס' 6

המועצה המקומית אל־טייבה מכריזה בזה על בנית גדר לבית הספר המקצועי „עמל" טייבה.

כל המעונין יוכל לקבל את התכניות ומפרט הכמויות ממשרד המועצה תמורת תשלום —.50 ל"י שלא יוחזרו.

ההצעות יוגשו למועצה בצרוף ערבות בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום 8.12.74.

המועצה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה אחרת.

עבד־אל־רחים חג' יחיא, יו"ר המועצה